

Budsjett-innst. S. nr. 15

(2007-2008)

Budsjettinnstilling til Stortinget
fra arbeids- og sosialkomiteen

St.prp. nr. 1 (2007-2008) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 5 (2007-2008)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2008, kapitler under Arbeids- og inkluderingsdepartementet (rammeområde 7)

Budsjett-innst. S. nr. 15

(2007-2008)

**Budsjettinnstilling til Stortinget
fra arbeids- og sosialkomiteen**

St.prp. nr. 1 (2007-2008) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 5 (2007-2008)

**Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om bevilgninger på
statsbudsjettet for 2008, kapitler under Arbeids- og
inkluderingsdepartementet (rammeområde 7)**

INNHold

1.	Innledning	5
2.	Oversikt over kapitler og poster - rammeområde 7	5
2.1	Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 7	9
3.	Komiteens generelle merknader	9
3.1	Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	9
3.2	Generelle merknader fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre	10
3.3	Generelle merknader fra Fremskrittspartiet	11
3.4	Generelle merknader fra Høyre	13
3.5	Generelle merknader fra Kristelig Folkeparti	14
3.6	Generelle merknader fra Venstre	15
3.7	Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkt under rammeområde 7	15
4.	Merknader til de enkelte kapitler rammeområde 7	18
4.1	Kap. 600 Arbeids- og inkluderingsdepartementet	19
4.2	Kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	19
4.3	Kap. 604 NAV-reform og pensjonsreform	21
4.4	Kap. 605 og kap. 3605 Arbeids- og velferdsetaten	21
4.5	Kap. 606 Trygderetten	23
4.6	Kap. 621 Tilskudd forvaltet av Sosial- og helsedirektoratet	24
4.7	Kap. 634 og kap. 3634 Arbeidsmarkedstiltak	26
4.8	Kap. 635 og kap. 3635 Ventelønn	29
4.9	Kap. 640 og kap. 3640 Arbeidstilsynet	29
4.10	Kap. 642 og kap. 3642 Petroleumsstilsynet	30
4.11	Kap. 643 Statens arbeidsmiljøinstitutt	31
4.12	Kap. 646 Pionerdykkere i Nordsjøen	32
4.13	Kap. 648 Arbeidsretten, Riksmeklingsmannen m.m.	32
4.14	Kap. 660 Krigspensjon	32
4.15	Kap. 664 Pensjonstrygden for sjømenn	32
4.16	Kap. 666 Avtalefestet pensjon (AFP)	33
4.17	Kap. 667 Supplerende stønad til personer over 67 år	34
4.18	Kap. 847 Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne	34
4.19	Kap. 2540 Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn	35
4.20	Kap. 2541 Dagpenger	35
4.21	Kap. 2542 og kap. 5704 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	37
4.22	Kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far	37
4.23	Kap. 2650 Sykepenger	38
4.24	Kap. 2652 Medisinsk rehabilitering mv.	42
4.25	Kap. 2653 Ytelser til yrkesrettet atfering	42
4.26	Kap. 2655 Uførhet	42
4.27	Kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	45
4.28	Kap. 2670 Alderdom	48
4.29	Kap. 2680 Etterlatte	49
4.30	Kap. 2686 Gravferdsstønad	50
4.31	Kap. 2690 Diverse utgifter	50
4.32	Kap. 5701 Diverse inntekter	50
4.33	Kap. 5705 Refusjon av dagpenger	50
5.	Forslag fra mindretall	50
6.	Komiteens tilråding	57
	Vedlegg	63

Budsjett-innst. S. nr. 15

(2007-2008)

Budsjettinnstilling til Stortinget fra arbeids- og sosialkomiteen

St.prp. nr. 1 (2007-2008) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 5 (2007-2008)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2008, kapitler under Arbeids- og inkluderingsdepartementet (rammeområde 7)

Til Stortinget

1. INNLEDNING

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, Eva Kristin Hansen, Per Rune Henriksen og Sverre Myrli, fra Fremskrittspartiet, Robert Eriksson, Kari Kjønnaas Kjos og Kenneth Svendsen, fra Høyre, Martin Engeset, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Karin Andersen, fra Kristelig Folkeparti, Åse Gunhild Woie Duesund, fra Senterpartiet, Dagfinn Sundsbø, og fra Venstre, André N. Skjelstad, viser til at St.meld. nr. 1 (2007-2008) Nasjonalbudsjettet for 2008 og St.prp. nr. 1 (2007-2008) Statsbudsjettet medregnet folketrygden ble lagt frem av Regjeringen 5. oktober 2007.

Komiteen viser videre til at Regjeringen 9. november 2007 la frem et tillegg til disse dokumentene, jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 5 (2007-2008). Proposisjonen omfatter endringer i forhold til statsbudsjettet på bakgrunn av endringer i Regjeringens sammensetning og statsrådenes ansvarsområder som ble vedtatt i statsråd 18. oktober 2007. I tillegg fremmes forslag om endringer på bakgrunn av at midlene som foreslås bevilget over Samferdselsdepartementets budsjett knyttet til forsøksordningen med arbeids- og utdanningsreiser, foreslås overført til Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Det foreslås også en omdisponering på hjelpemiddelområdet, kap. 2661. I tillegg vil ansvaret for antidiskrimineringsarbeidet bli overført fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til Barne- og likestillingsdepartementet fra 1. januar 2008. Dette

gjelder blant annet det faglige og administrative etatsstyringsansvaret for Nasjonalt dokumentasjonssenter for personer med nedsatt funksjonsevne og ansvaret for enkelte oppgaver i Sosial- og helsedirektoratet, herunder forholdet til funksjonshemmedes organisasjoner. Kap. 621 post 22 og 71 samt kap. 623 post 1 overføres i sin helhet til kap. 847.

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2008 for de kapitler som er fordelt til komiteen på rammeområde 7 i Stortingets møter 18. oktober og 13. november 2007, jf. Innst. S. nr. 2 (2007-2008).

Stortinget har i møte 27. november 2007 vedtatt netto rammer på de ulike rammeområder. De fremsatte bevilgningsforslag i denne innstillingen bygger på vedtaket om rammenes størrelse, jf. Stortingets forretningsorden § 19.

Det vises i denne sammenheng til de ulike kapitlene i denne innstillingen som tar for seg det aktuelle rammeområde.

Komiteen viser for øvrig til sine respektive partiers merknader i Budsjett-innst. S. I (2007-2008).

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen oversendte 27. november 2007 brev til Stortinget vedrørende: "Feil i St.prp. nr. 1 (2007-2008) Arbeids- og inkluderingsdepartementet for budsjetterminen". Brevet følger vedlagt innstillingen.

Komiteen viser til at de spørsmål som ble oversendt statsråd Bjarne Håkon Hanssen i forbindelse med komiteens behandling av proposisjonene, samt svarbrevne, ligger vedlagt innstillingen.

2. OVERSIKT OVER KAPITLER OG POSTER - RAMMEOMRÅDE 7

Nedenfor følger en oversikt over Regjeringens bevilgningsforslag under rammeområde 7 slik de fremkommer i St.prp. nr. 1 (2007-2008) og St.prp. Tillegg nr. 5 (2007-2008).

90 poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 7

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-7
Utgifter i hele kroner			
<i>Arbeids- og inkluderingsdepartementet</i>			
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet	209 164 000
	1	Driftsutgifter	206 164 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 000 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	373 552 000
	21	Spesielle driftsutgifter	82 100 000
	50	Norges forskningsråd	111 800 000
	70	Tilskudd	29 052 000
	72	Tilskudd til Senter for seniorpolitikk m.m.	10 200 000
	73	Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte, <i>kan overføres</i> ..	140 400 000
604		NAV-reform og pensjonsreform	1 615 200 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 45</i>	877 500 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	737 700 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	8 279 700 000
	1	Driftsutgifter	7 864 800 000
	21	Spesielle driftsutgifter	35 500 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	241 400 000
	70	Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte, <i>kan overføres</i> ..	138 000 000
606		Trygderetten	56 400 000
	1	Driftsutgifter	56 400 000
621		Tilskudd forvaltet av Sosial- og helsedirektoratet	465 501 000
	21	Spesielle driftsutgifter	40 600 000
	62	Kvalifiseringsprogrammet, <i>kan overføres</i>	230 000 000
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, <i>kan overføres</i>	163 300 000
	70	Frivillig arbeid, <i>kan overføres</i>	22 701 000
	74	Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner mv.	8 900 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	5 242 100 000
	21	Forsøk, utviklingstiltak mv., <i>kan overføres</i>	17 000 000
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i>	5 225 100 000
635		Ventelønn	260 000 000
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	260 000 000
640		Arbeidstilsynet	360 800 000
	1	Driftsutgifter	356 800 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 000 000
642		Petroleumstilsynet	175 600 000
	1	Driftsutgifter	159 100 000
	21	Spesielle driftsutgifter	15 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 500 000
643		Statens arbeidsmiljøinstitutt	85 500 000
	50	Statstilskudd	85 500 000
646		Pionerdykkere i Nordsjøen	59 400 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	300 000
	70	Tilskudd til pionerdykkere, <i>overslagsbevilgning</i>	56 300 000
	72	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	2 800 000
648		Arbeidsretten, Riksmeklingsmannen m.m.	17 900 000
	1	Driftsutgifter	12 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	2 300 000
	70	Tilskudd til faglig utvikling	3 100 000
660		Krigspensjon	745 000 000
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i>	215 000 000
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i>	530 000 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-7
664		Pensjonstrygden for sjømenn	658 000 000
	70	Tilskudd	658 000 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	1 090 000 000
	70	Tilskudd	1 090 000 000
667		Supplerende stønad til personer over 67 år	275 000 000
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	275 000 000
<i>Barne- og likestillingsdepartementet</i>			
847		Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne	187 099 000
	1	Driftsutgifter for Nasjonalt dokumentasjonscenter for personer med nedsatt funksjonsevne	7 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter	35 200 000
	70	Tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner	144 399 000
<i>Folketrygden</i>			
2540		Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn	40 000 000
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	40 000 000
2541		Dagpenger	4 781 000 000
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	4 781 000 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	430 000 000
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i>	430 000 000
2620		Stønad til enslig mor eller far	3 943 500 000
	70	Overgangsstonad, <i>overslagsbevilgning</i>	2 295 000 000
	72	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i>	510 000 000
	73	Utdanningsstønad	78 000 000
	75	Tilskudd til flytting for å komme i arbeid	500 000
	76	Forskuttering av underholdsbidrag	1 060 000 000
2650		Sykepenger	30 383 762 000
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i>	26 750 000 000
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i>	1 560 000 000
	72	Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	400 000 000
	73	Tilretteleggingstilskudd, <i>kan overføres</i>	233 945 000
	74	Refusjon bedriftshelsetjenester, <i>kan overføres</i>	19 817 000
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 420 000 000
2652		Medisinsk rehabilitering mv.	8 258 000 000
	70	Rehabiliteringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	7 960 000 000
	71	Legeerklæringer	298 000 000
2653		Ytelser til yrkesrettet attføring	11 529 000 000
	70	Attføringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	10 348 000 000
	71	Attføringsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 181 000 000
2655		Uførhet	54 900 000 000
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	17 950 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	27 510 000 000
	72	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i>	1 420 000 000
	73	Foreløpig uførepensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	240 000 000
	74	Tidsbegrenset uførestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	7 610 000 000
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i>	100 000 000
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i>	70 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	8 343 000 000
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 600 000 000
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 680 000 000
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning	108 550 000
	74	Tilskudd til biler	865 000 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	2 724 000 000
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester	115 450 000
	77	Ortopediske hjelpemidler	780 000 000
	78	Høreapparater	470 000 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-7
2670		Alderdom	101 101 000 000
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	38 425 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	58 000 000 000
	72	Ventetillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	56 000 000
	73	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	4 620 000 000
2680		Etterlatte	2 435 000 000
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 280 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 080 000 000
	72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	63 000 000
	74	Utdanningsstønad	1 400 000
	75	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i>	10 600 000
2686		Gravferdsstønad	130 000 000
	70	Gravferdsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	130 000 000
2690		Diverse utgifter	270 000 000
	70	Sykestønadsutgifter i utlandet	165 000 000
	77	Pasienter fra gjensidighetsland mv.	105 000 000
		Sum utgifter rammeområde 7	246 700 178 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3605		Arbeids- og velferdsetaten	140 000 000
	1	Administrasjonsvederlag	25 000 000
	6	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	15 000 000
	7	Administrasjonsvederlag fra regionale helseforetak	100 000 000
3634		Arbeidsmarkedstiltak	1 000 000
	85	Innfordring av feilutbetalinger, arbeidsmarkedstiltak	1 000 000
3635		Ventelønn	86 700 000
	1	Refusjon statlig virksomhet mv.	83 000 000
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn	3 700 000
3640		Arbeidstilsynet	23 900 000
	1	Diverse inntekter	1 400 000
	4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	5 000 000
	5	Tvangsmulkt	1 800 000
	7	Byggesaksbehandling, gebyrer	15 700 000
3642		Petroleumstilsynet	71 850 000
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	850 000
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	68 500 000
	6	Refusjoner/ymse inntekter	2 500 000

Folketrygden

5701		Diverse inntekter	1 728 500 000
	2	Diverse inntekter	175 000 000
	3	Hjelpemiddelsentraler m.m.	50 000 000
	71	Refusjon ved yrkesskade	990 000 000
	73	Refusjon fra bidragspliktige	455 000 000
	74	Refusjon medisinsk behandling	1 700 000
	80	Renter	10 000 000
	85	Innfordret misbruk av dagpenger	35 700 000
	86	Innfordret misbruk av attføringspenger	11 100 000
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	115 000 000
	2	Dividende	115 000 000
5705		Refusjon av dagpenger	27 700 000
	1	Refusjon dagpenger, statsgaranti ved konkurs	25 000 000
	3	Refusjon av dagpenger fra EØS-land	2 700 000
		Sum inntekter rammeområde 7	2 194 650 000
		Netto rammeområde 7	244 505 528 000

2.1 Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 7

Ved Stortingets vedtak 27. november 2007 er netto utgiftsramme endelig fastsatt til kr 244 505 528 000 for rammeområde 7, jf. Budsjett-innst. S. I (2007-2008). De fremsatte bevilgningsforslag nedenfor under rammeområde 7 er i samsvar med denne netto utgiftsrammen, jf. Stortingets forretningsorden § 19.

I henhold til vedtak i Stortinget, jf. Innst. S. nr. 2 (2007-2008) skal arbeids- og sosialkomiteen også behandle:

- Kap. 2540 Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn under Fiskeri- og kystdepartementet.
- Kap. 847 Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne under Barne- og likestillingsdepartementet (tidligere kap. 623 post 1 og kap. 621 post 22 og 71).

Videre skal kommunal- og forvaltningskomiteen behandle følgende resultatområder under Arbeids- og inkluderingsdepartementet: Resultatområde 8 programkategori 09.70 Nasjonale minoriteter, resultatområde 9 Samene, samt resultatområde 10 programkategori 09.90 Beskyttelse og innvandring.

3. KOMITEENS GENERELLE MERKNADER

3.1 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Regjeringen vil føre en politikk for å redusere sosiale og økonomiske forskjeller i samfunnet. Å unngå store forskjeller og å bidra til inkludering er viktig for å sikre oppslutningen om den norske velferdsmodellen.

Flertallet viser til at Regjeringen har som mål å avskaffe fattigdom. Regjeringen vil bedre levekårene og mulighetene for den delen av befolkningen som har de laveste inntektene og de dårligste levekårene.

Flertallet viser til at dette krever økt innsats på mange områder og gjennom mange virkemidler. De offentlige sikkerhetsnettene skal styrkes og arbeidsløsheten skal bekjempes parallelt med at arbeidslivet skal gjøres tilgjengelig for flest mulig. Dette krever trygge arbeidsforhold, et godt arbeidsmiljø og en målrettet arbeidsmarkedspolitikk. Samtidig skal de som av ulike grunner ikke kan delta i arbeidslivet, ha et verdig og meningsfullt liv. Regjeringens politikk skal gi lav ledighet og høy yrkesdeltakelse.

Flertallet viser til at Regjeringen gjennom det framlagte statsbudsjettet satser på universelle velferdsordninger, sterke fellesskapsløsninger og tiltak for at alle som kan, får anledning til å delta i arbeidslivet.

Flertallet viser til at deltakelse i arbeidslivet er en av de viktigste sikringer mot fattigdom og for at enkeltindividet skal få utnyttet sine muligheter. Dette er viktig for å kunne opprettholde og videreutvikle velferds-samfunnet.

Flertallet viser til at Norge i dag opplever stor etterspørsel etter arbeidskraft, og de siste to årene er arbeidsløsheten blitt betydelig redusert. Fra 2005 har antall sysselsatte økt med nær 140 000 personer. Antall arbeidsløse er redusert med 37 800 personer, til 1,8 pst., ifølge Arbeids- og velferdsdirektoratets statistikk over registrerte helt arbeidsløse. Dette har også kommet langtidsledige til gode og redusert fattigdommen. Flertallet viser til at Regjeringen viderefører strategien med et høyt tiltaksnivå for arbeidsløse, og foreslår et samlet tiltaksnivå på om lag 40 000 tiltaksplasser i 2008.

Flertallet viser til at Regjeringens strategi med styrket og målrettet bruk av arbeidsmarkedstiltak i en høykonjunktur har gitt gode resultater i form av en markert nedgang i ledigheten. Denne nedgangen er bredt fundert, og det siste halvannet året har også antallet yrkeshemmede blitt redusert. Flertallet er derfor tilfreds med at Regjeringen viderefører strategien med et høyt tiltaksnivå for 2008.

Flertallet viser til at Regjeringen gjennom St.meld. nr. 9 (2006-2007) Arbeid, velferd og inkludering, foreslo omfattende endringer som gjør at arbeidsrettede tiltak og Arbeids- og velferdsetaten NAVs tiltak og tjenester skal kunne tildeles ut fra hvilke behov den enkelte har, uavhengig av hvilken inntektssikring vedkommende har rett på. Dette sluttet Stortinget seg til, jf. Innst. S. nr. 148 (2006-2007).

Flertallet viser til at Regjeringen tar sikte på å sende ut på høring forslag til endringer i regelverket for rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad med sikte på en ny midlertidig folketrygdytelse i løpet av 2007, samtidig som den vil fortsette arbeidet med å konkretisere og følge opp de praktiske implikasjonene av endringene i budsjettstrukturen. Flertallet ser det som viktig at dette skal virke sammen med utviklingen av et system for arbeidsevnevurdering i Arbeids- og velferdsetaten.

Flertallet viser videre til iverksettingen av tre viktige ordninger/tiltak: kvalifiseringsprogram for vanskeligstilte, landsdekkende forsøk med lønnskudd, og en tiltaksgaranti for enkelte grupper av langtidsledige. Dette er tiltak for å øke overgangen til arbeid for blant annet personer med lange ledighetsperioder. Flertallet viser til at en viktig del av Handlingsplanen mot fattigdom nettopp er kvalifiseringsprogrammet, som skal bidra til at flere som står utenfor arbeidsmarkedet kommer i arbeid.

Flertallet understreker viktigheten av Regjeringens målsetting om å gjennomføre NAV-reformen som planlagt, og at det blant annet tas sikte på at alle landets kommuner skal være dekket av et NAV-kontor i løpet av 2009. Formålet er at det blir enklere for brukerne og at tjenesten skal være tilpasset brukernes behov, og at en får en helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning. Flertallet vektlegger at reformen skal gjennomføres som et likeverdig samarbeid mellom kommunene og Arbeids- og velferdsetaten, og at det stilles tilstrekkelig ressurser til rådighet slik at reformen kan gjennomføres uten at det går ut over den løpende tjenesteproduksjonen i forvaltningen.

Flertallet viser til at målrettede tiltak mot fattigdom videreføres og styrkes gjennom at Regjeringen i statsbudsjettet for 2008 følger opp Handlingsplanen mot fattigdom med en ytterligere styrking på 336,1 mill. kroner, samtidig med at tiltakene fra 2007 videreføres. Med Regjeringens forslag til tiltak i statsbudsjettet for 2008 vil de årlige bevilgningene til tiltak mot fattigdom være økt med om lag 3,2 mrd. kroner siden 2001. Dette innebærer en økning med om lag 1,6 mrd. kroner under den nåværende regjeringen.

Flertallet viser til finansinnstillingen der det etter forslag fra disse partier ble vedtatt styrking av innsatsen mot fattigdom med til sammen 55 mill. kroner, der 25 mill. kroner går til tiltak innen rusfeltet. Dette er viktige og treffsikre tiltak for mennesker som lever i en vanskelig livssituasjon.

Flertallet understreker at bostøtten er et fundament i den sosiale boligpolitikken og legger vekt på at bostøtten er viktig i kampen mot fattigdom. Flertallet viser til at avvikling av kravet til finansiering for privatleide boliger for husstander som mottar attførings- eller rehabiliteringspenger, yrkesskadeerstatning, grunn- eller hjelpestønad, tidsbegrenset uførestønad, eller personer som har sosialhjelp eller kvalifiseringsstønad som eneste inntekt, gjør at disse nå skal omfattes av bostøtten. Ved en slik forenkling av reglene vil flere grupper som har lav inntekt, kunne skaffe seg en passende og nøktern bolig og ha mulighet til å bli boende der. Flertallet viser videre til at arbeidet med å framskaffe bolig etter løslating fra fengsel, er styrket med midler til et eget prosjekt. Flertallet viser til at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en større gjennomgang av bostøtteordningene, og viser til at de første skritt med hensyn til forbedringer allerede er tatt, ved å bevilge til sammen ytterligere 30 mill. kroner til boligtiltak for vanskeligstilte.

Flertallet vil bidra til å forebygge sykefravær og legge til rette for effektive attførings- og rehabiliteringsløp.

Flertallet understreker betydningen av å sikre arbeidstakernes vern og trygghet og at hovedstrategien er å bidra til at virksomhetene selv, gjennom systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid, forebygger ulykker og helseskade. Flertallet viser til Regjeringens økte satsing på Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet og oppfølgingen av Handlingsplan mot sosial dumping.

Flertallet viser til at Regjeringen vil arbeide for et åpent og inkluderende samfunn fritt for rasisme og diskriminering. Alle skal ha de samme rettigheter, plikter og muligheter - uavhengig av etnisk bakgrunn, kjønn, religion, seksuell orientering eller funksjonsevne. Flertallet understreker betydningen av et inkluderende arbeidsliv som også legger forholdene til rette for dem som midlertidig eller varig har fått nedsatt funksjonsevne. Flertallet understreker at dette er helt avgjørende for å gi ulike mennesker like muligheter.

Flertallet viser til at Regjeringen legger samfunnsmessig likestilling og universell utforming til grunn for sitt arbeid. Flertallet understreker at

Regjeringen vil bidra til at personer med nedsatt funksjonsevne eller som har innvandrerbakgrunn, skal kunne ivareta sine rettigheter og plikter som samfunnsborgere. Personer som lever med funksjonsnedsettelser, må sikres levekår og livskvalitet på linje med den øvrige befolkningen, og flertallet viser til Regjeringens målsetting om at personer som midlertidig står utenfor arbeidslivet på grunn av nedsatt funksjonsevne eller aleneomsorg for små barn, skal sikres gode velferdsordninger med et rimelig inntektsnivå og få et opplegg som legger til rette for økt arbeidsinnsats.

Flertallet viser videre til Regjeringens arbeid med å fremme forslag til en antidiskrimineringslov som bygger på Syse-utvalgets innstilling NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet. Regjeringen har en uttalt målsetting om at det skal fremmes et lovforslag våren 2008. Regjeringen behandler ulike sider av grunnlaget for lovforslaget i flere departement. I forbindelse med endringer i sammensetningen av Regjeringen i høst, ble ansvaret for dette lovarbeidet bestemt overført fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til Barne- og likestillingsdepartementet. Formelt skjer endringen fra 1. januar 2008.

Flertallet understreker betydningen av framdriften og samkjøringen i arbeidet med dette lovforslaget.

Flertallet viser til at Regjeringen legger stor vekt på å sikre framtidens pensjoner. Et økonomisk og sosialt bærekraftig pensjonssystem er den beste garantien for å sikre pensjonene for framtidens pensjonister. Et bærekraftig system innebærer at den økonomiske belastningen for de yrkesaktive ikke blir urimelig stor, og den framtidige alderspensjonen i folketrygden skal derfor bygge på prinsippet om at det skal lønne seg å arbeide. Regjeringen legger som følge av dette opp til at det skal være en sterkere sammenheng mellom arbeidsinntekt gjennom livet og årlig pensjonsytelse enn hva som er tilfellet i dag. Samtidig skal folketrygdens alderspensjon ha en god sosial profil. Det nye pensjonssystemet skal videre være enkelt og forståelig.

Flertallet viser også til forslaget om å fjerne avkorting av pensjon mot arbeidsinntekt for 67-åringer. Dette er et tiltak for å stimulere seniorer til å utsette pensjoneringstidspunktet.

3.2 Generelle merknader fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener det er tre hovedprioriteringer innen arbeids- og sosialpolitikken i 2008: fattigdomsbekjempelse, bredere inkludering i arbeidsmarkedet og tiltak for å skaffe nok arbeidskraft. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen i sin regjeringstid har hatt sjeldent gode muligheter til å utvikle politikken for å møte disse utfordringene.

Norge er mulighetenes samfunn. De aller fleste som lever i Norge, har en trygg økonomi og en høy materiell velferd. Arbeidsløsheten er lav og yrkesdeltakingen er høy. Vi har et høyt utdanningsnivå, en effektiv økonomi og relativt små forskjeller mellom folk.

Disse medlemmer konstaterer at de mål Regjeringen hadde i forhold til fattigdomsbekjempelse i Soria Moria-erklæringen, er redusert. Det er oppsiktsvekkende at Regjeringen ikke har lyktes bedre i å prioritere fattigdomsspørsmål, når utgangsposisjonen var så offensiv som den var forut for regjeringdannelsen i 2005. Disse medlemmer registrerer at en stor del av Regjeringens fattigdomssatsing baseres på det nye kvalifiseringsprogrammet. For de som har en fremtidig mulighet i arbeidslivet, vil dette kunne være en riktig prioritering. Det er imidlertid mange av de fattigste i Norge i dag som har behov for mer enn kvalifiseringsprogrammet for å kunne komme ut av fattigdomsfellen. Profilen overfor disse er dessverre vanskeligere å finne i Regjeringens opplegg. Disse medlemmer mener også at ressursene til rusomsorg må utvides utover Regjeringens ambisjonsnivå.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til en utvikling av bostøtten som en måte å målrette fattigdomssatsingen på, slik at vanskeligstilte får en grunnleggende trygghet om hus og hjem og slik sett mulighet til å leve verdige liv. Det registreres at regjeringspartiene i Stortinget har sett Høyres, Kristelig Folkepartis og Venstres prioritering av bostøtten i behandlingen av Budsjett-innst. S. I (2007-2008), og selv også har funnet rom for å omdisponere slik at bostøtten nå vil bli noe forbedret i 2008.

Disse medlemmer registrerer med glede at den økonomiske politikken som regjeringen Bondevik II stod for, har bidratt til et kraftig fall i antallet registrerte arbeidsledige i Norge, og at nivået i 2007 er det laveste på flere tiår. Utsiktene for 2008 gir indikasjon om at denne utviklingen vil fortsette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre konstaterer imidlertid at mens antallet ordinære arbeidsledige er mer enn halvert i løpet av de siste to årene (fra om lag 90 000 til i underkant av 40 000), er antallet yrkeshemmede i samme periode redusert med mindre enn 10 000 (fra om lag 90 000 i 2005). Dette vitner om at det er mange som ikke er i stand til å nytte seg av den positive utviklingen i økonomien og i arbeidsmarkedet, og som derfor har behov for langvarige attføringsløp med betydelig grad av individuell oppfølging. Disse medlemmer forventer at Regjeringen i 2008 og i fremtidige budsjetter vil legge særlig vekt på tiltak som kan hjelpe yrkeshemmede tilbake til arbeid. I denne gruppen er det mange som vil jobbe, og kan tilføre samfunnet verdifull kompetanse og arbeidskraft, bare samfunnet og arbeidslivet er i stand til å inkludere disse. Det beste samfunnet kan bidra med for å gi dem denne sjansen, er et individuelt tilpasset attføringsopplegg av høy kvalitet.

Disse medlemmer viser til at utfordringen fremover trolig - og gledelig - ikke vil være massearbeidsledighet, men snarere mangel på arbeidskraft. Regjeringen peker selv på en omfattende økning av behovet for arbeidskraft i omsorgssektoren. Like viktig er det at

det allerede i dag rapporteres fra næringslivet om vanskeligheter med å skaffe til veie nok arbeidskraft til å dekke etterspørselen. Utviklingen i tilgangen på arbeidskraft og behovet for arbeidskraft bidrar til press i økonomien og svekket konkurransevne, noe som igjen vil føre til vanskeligheter med å nå de velferdspolitiske målene som et samlet politisk miljø har.

Om lag 700 000 mennesker i arbeidsfør alder står i dag utenfor arbeidslivet. Disse medlemmer mener den samfunnsmessig beste måten å dekke behovet for arbeidskraft på, er å bidra til at de som i dag lever av stønad og trygd, men som er i stand til å jobbe, faktisk får anledning og incitament til å gå fra en stønadstilværelse til å delta i arbeidslivet. Mange av de som i dag står utenfor arbeidslivet, møtes med stengsler, både i form av mangel på økonomiske insentiver og i form av mer fysiske forhold, når de skal tre ut i arbeidslivet. Særlig alvorlig er det å konstatere at det blant mennesker med nedsatt funksjonsevne er så mange som henvises til en passiv trygdetilværelse, når de selv både vil og kan jobbe, og når de vil tilføre samfunnet verdifull kompetanse og arbeidskraft, bare samfunnet og arbeidslivet er i stand til å inkludere disse. Disse medlemmer imøteser derfor Regjeringens oppfølging av Syse-utvalgets arbeid i NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet, og forventer at denne inneholder en konkret strategi for hvordan arbeidslivet skal kunne nyttiggjøre seg den kompetanse og ressurs som i dag står utenfor arbeidslivet.

3.3 Generelle merknader fra Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Soria Moria-erklæringen der Regjeringen slår fast at fattigdom skal avskaffes. Satsingen på dette området har imidlertid vært svært mangelfull. Dette kommer også klart til syne i forslaget til statsbudsjett for 2008. De fleste av organisasjonene som arbeider med fattigdomsbekjempelse og problemer, blant annet Velferdsalliansen og Fattighuset, har gitt uttrykk for skuffelse over den politikk som føres og som ikke har ført til noen vesentlig forbedring for de grupper som blir rammet. Etter disse medlemmers mening har Regjeringen ikke tatt i bruk de virkemidler som ville kunne løse problemene for mange fattige i Norge.

Disse medlemmer mener at mange av de problemene som har ført svake grupper ut i fattigdom i Norge, kunne vært løst med enkle midler. Disse medlemmer mener det er flere viktige tiltak som kan settes i gang for å bekjempe fattigdom. Noen viktige enkeltfaktorer for å redusere antall fattige, er etter disse medlemmers syn en reduksjon av det høye skatte- og avgiftsnivået. Det må være lønnsomt å ta i bruk sin arbeidsevne enten denne er begrenset eller fullt til stede. Disse medlemmer mener derfor at det må stilles krav om at de som har en restarbeidsevne skal utnytte denne, men det må også finnes hjelpe- og støttetiltak som kan medvirke, og legge til rette for, en overgang fra en passiv tilværelse som trygdemottaker til en mer aktiv livssituasjon. Disse medlemmer mener derfor at det er viktig at NAV får de virkemidler

som skal til for å gi effektiv bistand, rettledning og tiltak i en overgangsfase.

Disse medlemmer viser til at undersøkelser gjort blant mange funksjonshemmede og som er avhengige av trygdeytelser, viser at mange ønsker en mulighet til å delta i arbeidslivet og skaffe seg sosiale kontakter. Disse medlemmer viser til at det i mange andre land i Europa og i USA er et stort fokus på funksjonshemmedes muligheter til å være aktive samfunnsborgere. I Norge har mulighetene til å kvalifisere og aktivisere denne gruppen vært dårlig utnyttet. Disse medlemmer mener at lønnstilskudd, tilrettelegging av arbeidsplassen, assistenter, transportmuligheter og andre tilpasninger må tas i bruk. Disse medlemmer mener også at det er viktig at de som ikke har mulighet til å vende tilbake til arbeidslivet og som er avhengig av trygdeytelser til livsopphold, får rettigheter til ytelser som det er mulig å leve nøkternt av i Norge.

Disse medlemmer viser til at dersom flere folk får seg arbeid og at de usosiale avgiftene reduseres, vil færre bli fattige og flere vil komme seg ut av fattigdommen. Hvis staten reduserer de byrder staten selv gjennom skatter og avgifter legger på dem som har minst, og som forsterker problemene enkeltpersoner og familier som er utsatt har, ville en oppnå mye. Derfor mener disse medlemmer at staten burde starte med å redusere de usosiale avgiftene. Disse medlemmer var for etableringen av den nye arbeids- og velferdsreformen som ble behandlet i Stortinget våren 2005. Ordningen, som nå er i innfasingsperioden, vil øke mulighetene til arbeidslediges deltakelse i arbeidslivet. Etter disse medlemmers mening vil NAV, dersom det fungerer etter hensikten, være et av de viktigste bidragene til å forhindre fattigdom og sosial nød. Det er etter disse medlemmers syn viktig at reformen tar opp i seg hele linjen, også ansvaret for den økonomiske sosialhjelpen som i dag finansieres av kommunene. Dersom den økonomiske sosialhjelpen blir et statlig ansvar, vil man unngå "kasteballproblematikken" mellom forskjellige nivåer og øke muligheten til å se brukerne under ett, i en helhetlig situasjon. Derfor mener disse medlemmer at alle langtidsbrukere av økonomisk sosialhjelp skal ha rett til oppfølging fra NAV og et kvalifiseringsprogram basert på individuell plan som følges nøye. Et slikt opplegg skal brukeren være forpliktet til å følge og å gjennomføre for å komme tilbake til en yrkesaktiv tilværelse raskest mulig, så sant dette er mulig å oppnå. Disse medlemmer mener at for dem som ikke kan føres tilbake til arbeidslivet, må NAV raskt fatte beslutning om permanente ytelser innenfor trygdesystemet. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets merknader i Innst. S. nr. 198 (2004-2005).

Disse medlemmer legger i Fremskrittspartiets alternative forslag til statsbudsjett frem flere forslag som vil redusere arbeidsledigheten, samt øke produktiviteten og effektiviteten i arbeidslivet. Gjennom reduksjoner i skatte- og avgiftstrykket til næringslivet vil det bli etablert flere arbeidsplasser, og gjennom skattere-

duksjoner til arbeidstakere vil det stimuleres til større engasjement og høyere ytelse.

Disse medlemmer viser også til at en aktiv næringspolitikk vil kunne legge til rette for en satsing på de områder hvor Norge har spesielle fortrinn, som høyt kunnskapsnivå og nærhet til spesielle naturressurser. En aktiv næringspolitikk vil således være med på å skape nye arbeidsplasser. Disse medlemmer mener at gjennom å løse viktige samferdselsoppgaver, som veibygging og økt vedlikehold, vil konkurransekraften for næringslivet styrkes og arbeidsplasser sikres.

Disse medlemmer mener at en politikk som har dette som grunnlag, vil føre til at langt flere vil komme i produktivt arbeid. Disse medlemmer vil derfor vise til at gjennom en helhetlig satsing som beskrevet ovenfor, vil en kunne redusere både kapitlene for dagpengeutbetalingene og arbeidsmarkedstiltak.

Disse medlemmer viser til at høyt sykefravær rammer både bedrifter, enkeltpersoner og samfunnet som helhet. Høyt sykefravær kan ha mange årsaker, blant annet kan det være et tegn på dårlig ledelse eller uakseptabelt høyt press på arbeidsplassen. Det setter etter disse medlemmers syn arbeidsplasser i fare hvis sykefraværet over lang tid er høyt.

Disse medlemmer er derfor bekymret over at den inngåtte IA-avtalen ikke på langt nær har gitt de forventete resultater i form av en kraftig nedgang i sykefraværet. Disse medlemmer mener derfor at partene i arbeidslivet gjennom "Inkluderende arbeidsliv" har et særdeles stort ansvar for at avtalen skal gi resultater.

Disse medlemmer ser at mange pensjonister har det godt økonomisk, men dette er først og fremst de som gjennom et langt yrkesaktivt løp har opparbeidet seg tilleggspensjoner. Disse medlemmer registrerer dessverre at det er altfor mange pensjonister, og da spesielt minstepensjonister, som sliter økonomisk. Etter disse medlemmers mening er dette ofte hjemmeværende kvinner som har hatt ansvaret for familie, barn og hjem. Disse medlemmer ønsker å gi minstepensjonistene et løft slik at deres hverdag ikke bare skal være en kamp for å betale regninger. Pensjonen for de som har minstepensjon skal være på et nivå som også gir økonomiske muligheter til å oppleve det som mange andre tar som en selvfølge. Derfor ønsker disse medlemmer at minstepensjonen økes til 2 G. Disse medlemmer registrerer at grunnbeløpet, og dermed pensjonsytelsene, ved de aller fleste trygdeoppgjør siden 1967 har vært underregulert. Grunnbeløpet skal etter disse medlemmers mening reguleres på linje med lønnsutviklingen for yrkesaktive, og disse medlemmer har foreslått at store deler av etterslepet skal innhentes slik at pensjonistene ikke sakter ytterligere akterut i kjøpekraftutviklingen.

Disse medlemmer ser positivt på at gifte/samboende pensjonister nå er nærmere en likestilling med enslige pensjonister, etter at Fremskrittspartiet gjennom budsjettforliket høsten 2002 om budsjett for 2003 fikk gjennomslag for en større likestilling. Disse medlemmer har alltid ment at de som har opparbei-

det seg en pensjonsrettighet gjennom et langt liv, ikke skal få redusert sin grunnpensjon, men motta sin opparbeidete og rettmessige pensjon uansett sivil status.

Disse medlemmer har som mål at de som er sykmeldte, skal komme raskt tilbake til arbeidslivet. Kjøp av helsetjenester er etter disse medlemmers mening en effektiv måte å gjøre dette på. Disse medlemmer vil derfor øke bevilgningene til kjøp av helsetjenester og tilbakeføre ansvaret for ordningen til NAV. Disse medlemmer mener derfor at dagens lange ventetid for behandlinger er for kostbar og helt unødvendig. Den lange ventetiden fører etter disse medlemmers mening til store problemer for arbeidstakerne som står i behandlingsskøen, og den gir mange problemer for bedriftene, både i form av dårligere produktivitet og forlengede og kostnadskrevede sykmeldingsperioder.

Disse medlemmer ønsker at alle pårørende, uansett økonomisk evne, skal få gjennomføre en nøktern, men verdig begravelse for sine nærmeste. Etter disse medlemmers syn ligger gravferdsstønadens beløp langt under de faktiske kostnader for en begravelse. Disse medlemmer mener derfor at den behovsprøvde gravferdsstøtten bør økes og innrettes på en slik måte at det i tillegg innføres et bunnfradrag.

3.4 Generelle merknader fra Høyre

Komiteens medlem fra Høyre mener det overordnede målet i arbeids- og sosialpolitikken er å bidra til at alle mennesker kan få oppleve den trygghet det er å ha et inntektsgivende arbeid å gå til. Altfor mange mennesker i arbeidsfør alder står i dag utenfor arbeidslivet. For Høyre er det helt grunnleggende at alle som kan jobbe, skal ha muligheten til å få en ny sjanse og få oppleve den frihet det gir å være selvforsørgende. Videre mener dette medlem at de som befinner seg langt utenfor arbeidslivet og ikke har muligheter til å greie dette, må få mulighet til å delta i samfunnet og leve et verdig liv. Det må stilles individuelle krav til aktivitet. Velferdssystemet, skattesystemet og ansettelsesregelverket må omformes slik at aktivitet og deltakelse blir et hovedprinsipp.

Den grunnleggende filosofien i alle velferdsordningene må være at man skal legge aktivitet til grunn, og at det for alle parter er "bedre å være på jobb med den friske delen av seg, i stedet for å sitte passiv hjemme med den syke". Dette medlem konstaterer at det ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. I (2007-2008) ikke ble flertall for Høyres helhetlige forslag til statsbudsjett, og at Regjeringens forslag til budsjett er vedtatt. Dette medlem konstaterer videre at Regjeringen foretar andre prioriteringer, blant annet å øke skattene, noe som også påvirker de vedtatte rammene. På denne bakgrunn velger dette medlem å synliggjøre de prioriteringer på rammeområde 7 som fremgår av Høyres alternative budsjett.

Dette medlem viser til Høyres alternative statsbudsjett, hvor det legges opp til omprioriteringer i forhold til Regjeringens forslag, hvor det investeres i morgendagens velferd gjennom vekstfremmende politikk,

gjennom en forbedret tilgang på arbeidskraft, og gjennom en målrettet fattigdomspolitik.

Dette medlem mener det er behov for en helhetlig strategi for å øke tilbudet av arbeidskraft. Denne strategien må omfatte tiltak som får flere fra trygd til arbeid, tiltak som gjør det mer lønnsomt å arbeide, en mer aktiv politikk for å tiltrekke mer utenlandsk arbeidskraft, og modernisering av offentlig sektor for å frigjøre arbeidskraft.

Det er i dag om lag 700 000 mennesker i arbeidsfør alder som står utenfor arbeidslivet. Noen av disse vil ikke komme tilbake til arbeidslivet, men mange som både vil og kan jobbe, opplever å møte stengsler i sin søken etter å leve av egen inntekt. Dette medlem mener det er en fallitterklæring i et velferdssamfunn dersom de velferdsordningene vi har for å skape trygghet om den enkeltes liv, i sum virker slik for enkelte grupper at det er økonomisk ulønnsomt å gå fra trygd til arbeid. Dette medlem mener videre det alltid må lønne seg å arbeide fremfor å være mottaker av stønad eller trygd. Dette innebærer at skattesystemet må omformes for å møte dette formålet, og at en må få på plass tiltak som skaper økonomiske insentiver for den som er på trygd og som vil ut i arbeid. Dette medlem viser i den anledning til Høyres alternative statsbudsjett hvor det foreslås at mennesker som går fra trygd til arbeid kan beholde botilskudd i en overgangsfase (såkalt tax-credit), samt en generell heving av minstefradrag for lønnsinntekt.

Dette medlem viser videre til at formålet med pensjonsreformen er å sørge for at mennesker står lenger i arbeid, gjennom å sørge for at alt arbeid skal få uttelling i pensjon. Den formelle pensjonsalderen i folketrygden er i dag 67 år, men den reelle, gjennomsnittlige avgangsalderen er langt lavere. Det er behov for å få en ny politikk på seniorfeltet, som sørger for at eldre arbeidstakere vil tjene på å stå lenger i arbeid, i stedet for å gå av med gunstige tidligpensjonsordninger. Dette medlem viser til Høyres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en særskilt skattelette for arbeidstakere over 62 år, og hvor all avkortning i pensjon for 68- og 69-åringer foreslås fjernet.

Dette medlem viser til at Høyres alternative statsbudsjett legger opp til en styrking av arbeidet med bekjempelse av fattigdom. I forhold til de forventninger dagens regjeringspartier selv skapte og de løfter som ble avgitt både før og etter stortingsvalget i 2005, konstaterer dette medlem at Regjeringen så langt ikke er i nærheten av å innfri. I en situasjon hvor arbeidsmarkedet er historisk godt og pengerikeligheten i samfunnet generelt er meget stor, er den politiske kapitulering som dagens regjeringspartier her viser, direkte oppsiktsvekkende. Dette medlem viser til Høyres alternative statsbudsjett hvor det foreslås å styrke innsatsen mot fattigdomsbekjempelse og rus med 666 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag. Foruten at dette viser en sterkere prioritering av bekjempelse av fattigdom, er tiltakene også mer målrettet, både overfor de som ikke vil ha mulighet til å komme tilbake til arbeid og de som med individuelle opplegg kan få en ny sjanse.

Den positive utviklingen i arbeidsmarkedet som regjeringen Bondevik II la grunnlaget for med sin økonomiske politikk, har i dag resultert i rekordlav arbeidsledighet. Blant ordinære arbeidssøkere, altså arbeidssøkere som ellers ikke har noen reelle problemer med å nyttiggjøre seg arbeidsmarkedet, skal det derfor i dag være mulig å skaffe seg et arbeid og være selvhjulpne. Dette medlem peker i den forbindelse på den store etterspørselen etter arbeid i ulike sektorer og den formidlingsmulighet som for eksempel private vikarbyråer kan spille for den enkelte arbeidssøker.

Et område som derimot har behov for ytterligere prioritering, er arbeidsmarkedstiltak som retter seg mot yrkeshemmede. Selv om det også her har vært en nedgang i registrert ledighet, har denne vært markert svakere enn hva tilfellet har vært for ordinære arbeidssøkere. Yrkeshemmede har større behov for omfattende og helhetlige tiltak for at de skal være i stand til å nyttiggjøre seg den positive utviklingen i arbeidsmarkedet. Dette medlem merker seg at Regjeringen til tross for den positive utviklingen i arbeidsmarkedet velger å videreføre arbeidsmarkedstiltak med samme nivå i 2008, både når det gjelder ordinære arbeidssøkere og yrkeshemmede. Når vi vet at det i ulike distrikter er rapportert nedskjæringer overfor yrkeshemmede i 2007, for eksempel i Sør-Trøndelag, er det vanskelig for dette medlem å se hvordan Regjeringen velger å prioritere de vanskeligst stilte, slik flertallet hevder. Dette medlem oppfatter at prioritering nødvendigvis bør innebære at en velger å styrke noe på bekostning av noe annet. Når NAV i møte med arbeids- og sosialkomiteen den 31. mai 2007 videre rapporterte vanskeligheter med å benytte de midler som Stortinget bevilger til ordinære arbeidsmarkedstiltak, av den enkle grunn at de aller fleste finner seg arbeid på egen hånd, blir Regjeringens og flertallets prioritering enda mer ubegripelig.

Dette medlem mener at en i gode tider må kunne forvente at ordinære arbeidssøkere i all hovedsak bør finne seg arbeid på egen hånd. På den måten kan ordinære tiltaksplasser holdes på et minimum, og målrettes fattigdomsarbeidet. Dette medlem viser til at Høyre har en helt annen satsing på å rekruttere arbeidskraft enn Regjeringen, noe som vil føre til flere i arbeid, færre på stønad og trygd og dermed økte skatteinntekter og reduserte offentlige utgifter.

3.5 Generelle merknader fra Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at målet for velferdspolitikken er å sikre trygghet for den enkelte, skape nye muligheter for dem som har falt utenfor, og å legge til rette for selvforsørgelse, aktivitet og samfunnsdeltakelse. Deltakelse i arbeidslivet er viktig både for selvutvikling, for selvtilit, for sosial kontakt og for den enkeltes økonomi.

Dette medlem støtter at arbeidet med NAV-reformen videreføres for fullt i 2008. Selve forutsetningen for NAV-reformen var, og er, å møte den enkelte bruker på en helhetlig måte og å tilpasse tilbudene til den enkeltes behov. Det er viktig å påse at reformen rent

faktisk blir en samhandlingsreform, og ikke kun en samlokaliseringsreform. Dette medlem vil bemerke at Regjeringen forutsetter at kommunene skal dekke sine ekstra kostnader innenfor rammen av sine frie inntekter. Siden mange kommuner nå opplever vesentlig trangere rammer på grunn av betydelig kostnadsvekst, kan det påvirke framdriften i NAV-reformen negativt. Dette medlem mener at Regjeringen bør vise stor oppmerksomhet i forhold til kommunenes økonomiske forutsetninger for å kunne delta i NAV-reformen etter intensjonene som er fastlagt.

Dette medlem viser til forliket om et framtidig pensjonssystem som regjeringspartiene, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre inngikk 21. mars 2007, jf. Innst. S. nr. 168 (2006-2007). Det er avgjørende for folketrygdens og velferdssamfunnets framtid at dette forlikets enighet om et pensjonssystem som stimulerer arbeidsdeltakelse følges opp i praksis, og at de nødvendige tilpasninger av ordningen med avtalefestet pensjon gjennomføres, i samarbeid med partene i arbeidslivet.

Dette medlem vil påpeke at funksjonshemmede, rusmiddelavhengige og psykisk syke er blant dem som ofte trenger mer langvarig kvalifisering og oppfølging for å komme inn i arbeidslivet. Mange har fått livsviktig hjelp til å komme i jobb gjennom ulike tilbud i arbeidsmarkedsbedriftene. I en tid hvor arbeidsledigheten er lav og det i flere bransjer er mangel på arbeidskraft, er det lettere å formidle disse gruppene til arbeid enn i tider med høy ledighet, noe også nyere statistikk indikerer. Samtidig er det et fakta at mange personer står i kø for å få et arbeidsrettet kvalifiseringstilbud. Dette medlem ønsker å utnytte de historiske muligheter den gunstige situasjonen i arbeidsmarkedet gir til å få flere personer over fra trygd til arbeid på varig basis, gjennom å satse mer offensivt enn Regjeringen på arbeidsmarkedstiltak overfor utsatte grupper. Dette medlem registrerer også med undring at en rød-grønn regjering nå mener at attføringspengeordningen er for sjenerøst utformet for personer som forsøker å finne egnet arbeid etter endt attføring. Dette medlem går imot det kuttet på 30 mill. kroner som Regjeringen har foreslått overfor en utsatt gruppe i arbeidsmarkedet.

Dette medlem viser til at regjeringen Bondevik II sommeren 2005 sendte på høring en vurdering av selvstendig næringsdrivendes trygderettigheter ved svangerskap, fødsel og omsorg for små barn. Etter å ha stemt imot forslag om likestilling av trygderettighetene i Revidert nasjonalbudsjett for 2006, statsbudsjettet for 2007 og Revidert nasjonalbudsjett for 2007, fremmer nå Regjeringen forslag om at selvstendig næringsdrivende skal få samme rett til fødselspenger og omsorgspenger som arbeidstakere. Dette er gledelig, selv om det er de næringsdrivende selv som betaler for det gjennom økt trygdepremie. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti i sitt alternative statsbudsjett går imot denne økte premien. Dette medlem går, i motsetning til regjeringspartiene, inn for å likestille retten også til sykepenger og pleie- og opplæringspenger for nevnte gruppe, uten videre økning i trygdepremien. I Kristelig Folkepartis alternative budsjett foreslås en

slik likestilling iverksatt 1. juli 2008. Med bakgrunn i de rammer som ble vedtatt for rammeområdet 7 den 27. november 2007, vil dette medlem i denne innstillingen foreslå iverksettelse fra 1. august 2008.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2008, hvor Kristelig Folkeparti la inn forslag om rammeøkning som ville finansiere fjerning av avkorting i pensjon mot arbeidsinntekt også for 68- og 69-åringer, og hvor Kristelig Folkeparti også foreslo skatteinsentiver for personer i alderen 62-67 år som ville arbeide fremfor å ta ut avtalefestet pensjon. Dette medlem etterlyser at Regjeringen følger opp gode intensjoner om en aktiv seniorpolitikk med konkret handling.

Dette medlem viser for øvrig til sine merknader under de enkelte kapitler og poster i denne innstillingen.

Dette medlem viser til at det i denne innstillingen fremmer konkrete forslag om omprioriteringer innenfor vedtatt ramme for rammeområde 7 i Budsjett-innst. S. I (2007-2008). Det fremmes forslag om nye satsinger på i alt 116,7 mill. kroner. Satsingen på arbeidsmarkedstiltak overfor utsatte grupper i arbeidsmarkedet styrkes. Regjeringens forslag til kutt i attføringspenger avvises. Full likestilling mellom selvstendig næringsdrivende og arbeidstakeres rett til sykepenger og pleie og opplæringspenger foreslås iverksatt fra 1. august 2008. Satsingene finansieres ved å gjenta Kristelig Folkepartis forslag fra finansinnstillingen om innstramninger i dagpengeregelverket ved permittering - ut over Regjeringens eget forslag, forenklinger i lønnsgarantiordningen samt innsparing i administrasjonsutgifter.

3.6 Generelle merknader fra Venstre

Komiteens medlem fra Venstre vil understreke at deltakelse i arbeidslivet er det viktigste tiltaket for at den enkelte borger på egen hånd kan sikre seg og sin familie mot fattigdom og sosial ekskludering. Venstre er et sosialliberalt parti, med sterk tro på mennes-

kets skaperevne, kreativitet og ansvarsfølelse. Venstre setter alltid det enkelte menneske i sentrum, ikke grupper eller klasser. Alle mennesker er likeverdige, men ingen er like. Økt frihet gir nye muligheter for menneskelig vekst. Alle skal ha mulighet til å bruke sine evner til beste for seg selv og samfunnet.

Dette medlem viser til at Venstres frihet og fellesskap også omfatter fremtidens generasjoner. Venstre vil føre en ansvarlig økonomisk politikk og en miljøpolitikk som sikrer livsgrunnlaget og velferden også for dem.

Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative budsjett foreslår en økning på tiltak for å redusere fattigdom på vel 1 mrd. kroner utover Regjeringens forslag. Hovedsatsingene er rusomsorg, forsøk med borgerlønn, offentlig finansiert tannhelse og omsorgslønn for foreldre med funksjonshemmede barn og økt satsing på integrering, tiltak for bostedsløse og økt bostøtte.

Dette medlem viser til at regjeringen Bondevik II gjennom sitt målrettede arbeid la grunnlaget for den positive utvikling vi i dag ser med et arbeidsmarked i stadig bedring. Alle rapporter tyder nå på at ledigheten går langt fortere nedover enn tidligere antatt og også raskere enn det Regjeringen har lagt til grunn i forbindelse med statsbudsjettet for 2008.

Dette medlem understreker at fremtidens velferdssamfunn avhenger av et nyskapende næringsliv. Fremtidens arbeidsplasser er ennå ikke skapt, og dette medlem vil ha en politikk som støtter nyskapere og gründere. Forskning, utdanning og skattesystem er viktige forutsetninger for framtidens arbeidsplasser og velferd. Samfunnet må gi rom for menneskets skapende evner i skoleverk, forskning, kultur og næringsliv. De som tør å satse, og som tør å tro på en idé, må slippes frem. For dette medlem er det minst like naturlig å skape sin egen arbeidsplass som det er å finne sin plass innenfor det etablerte arbeidslivet. Norsk næringsliv trenger norske eiere og norske gründere for å bevare velferdssamfunnet.

3.7 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkt under rammeområde 7

Tabellen viser budsjettforslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet innenfor vedtatt ramme, jf. Budsjett-innst. S. I (2007-2008) og primærbudsjettene til Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre slik de fremkommer i finansinnstillingen. Avvik i forhold til Regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg					V
			nr. 5	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	
Utgifter (i hele tusen kroner)								
600	Arbeids- og inkluderingsdepartementet		209 164	209 164	194 164	196 164	209 164	209 164
	1	Driftsutgifter	206 164	206 164	191 164	193 164	206 164	206 164
				(0)	(-15 000)	(-13 000)	(0)	(0)
604	NAV-reform og pensjonsreform		1 615 200	1 615 200	1 490 200	1 615 200	1 615 200	1 615 200
	21	Spesielle driftsutgifter	877 500	877 500	827 500	877 500	877 500	877 500
				(0)	(-50 000)	(0)	(0)	(0)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	737 700	737 700	662 700	737 700	737 700	737 700
				(0)	(-75 000)	(0)	(0)	(0)

Kap.	Post Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg					
		nr. 5	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
605	Arbeids- og velferdsetaten	8 279 700	8 279 700	8 556 700	8 351 700	8 290 700	8 556 100
			(0)	(+277 000)	(+72 000)	(+11 000)	(+276 400)
	1 Driftsutgifter	7 864 800	7 864 800	7 433 800	7 901 800	7 875 800	7 841 200
			(0)	(-431 000)	(+37 000)	(+11 000)	(-23 600)
	21 Spesielle driftsutgifter	35 500	35 500	35 500	70 500	35 500	35 500
			(0)	(0)	(+35 000)	(0)	(0)
	22 Borgerlønn (prøveprosjekt)	0	0	0	0	0	300 000
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+300 000)
	70 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykemeldte	138 000	138 000	846 000	138 000	138 000	138 000
			(0)	(+708 000)	(0)	(0)	(0)
621	Tilskudd forvaltet av Sosial- og helsedirektoratet	465 501	465 501	240 001	460 501	465 501	300 501
			(0)	(-225 500)	(-5 000)	(0)	(-165 000)
	21 Spesielle driftsutgifter	40 600	40 600	40 600	35 600	40 600	40 600
			(0)	(0)	(-5 000)	(0)	(0)
	62 Kvalifiseringsprogrammet	230 000	230 000	0	230 000	230 000	50 000
			(0)	(-230 000)	(0)	(0)	(-180 000)
	63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte	163 300	163 300	163 300	163 300	163 300	178 300
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+15 000)
	70 Frivillig arbeid	22 701	22 701	26 701	22 701	22 701	22 701
			(0)	(+4 000)	(0)	(0)	(0)
	74 Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner mv.	8 900	8 900	9 400	8 900	8 900	8 900
			(0)	(+500)	(0)	(0)	(0)
634	Arbeidsmarkedstiltak	5 242 100	5 242 100	5 055 100	5 082 100	5 272 100	4 996 100
			(0)	(-187 000)	(-160 000)	(+30 000)	(-246 000)
	21 Forsøk, utviklingstiltak mv.	17 000	17 000	10 000	17 000	17 000	17 000
			(0)	(-7 000)	(0)	(0)	(0)
	74 (NY POST) Reaktivisering av personer med uføretrygd	0	0	120 000	0	0	0
			(0)	(+120 000)	(0)	(0)	(0)
	76 Tiltak for arbeidssøkere	5 225 100	5 225 100	4 925 100	5 065 100	5 255 100	4 979 100
			(0)	(-300 000)	(-160 000)	(+30 000)	(-246 000)
635	Ventelønn	260 000	260 000	160 000	249 500	260 000	249 500
			(0)	(-100 000)	(-10 500)	(0)	(-10 500)
	1 Driftsutgifter	260 000	260 000	160 000	249 500	260 000	249 500
			(0)	(-100 000)	(-10 500)	(0)	(-10 500)
640	Arbeidstilsynet	360 800	360 800	345 800	365 800	360 800	364 800
			(0)	(-15 000)	(+5 000)	(0)	(+4 000)
	1 Driftsutgifter	356 800	356 800	341 800	361 800	356 800	360 800
			(0)	(-15 000)	(+5 000)	(0)	(+4 000)
642	Petroleumstilsynet	175 600	175 600	168 600	175 600	175 600	179 600
			(0)	(-7 000)	(0)	(0)	(+4 000)
	1 Driftsutgifter	159 100	159 100	152 100	159 100	159 100	163 100
			(0)	(-7 000)	(0)	(0)	(+4 000)
643	Statens arbeidsmiljøinstitutt	85 500	85 500	81 500	85 500	85 500	85 500
			(0)	(-4 000)	(0)	(0)	(0)
	50 Statstilskudd	85 500	85 500	81 500	85 500	85 500	85 500
			(0)	(-4 000)	(0)	(0)	(0)
666	Avtalefestet pensjon (AFP)	1 090 000	1 090 000	1 090 000	1 032 500	1 067 000	1 044 000
			(0)	(0)	(-57 500)	(-23 000)	(-46 000)
	70 Tilskudd	1 090 000	1 090 000	1 090 000	1 032 500	1 067 000	1 044 000
			(0)	(0)	(-57 500)	(-23 000)	(-46 000)
667	Supplerende stønad til personer over 67 år	275 000	275 000	0	275 000	275 000	275 000
			(0)	(-275 000)	(0)	(0)	(0)
	70 Tilskudd	275 000	275 000	0	275 000	275 000	275 000
			(0)	(-275 000)	(0)	(0)	(0)
847	Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne	187 099	187 099	189 099	187 099	187 099	187 099
			(0)	(+2 000)	(0)	(0)	(0)
	70 Tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner	144 399	144 399	146 399	144 399	144 399	144 399
			(0)	(+2 000)	(0)	(0)	(0)
2541	Dagpenger	4 781 000	4 781 000	3 831 000	4 731 000	4 726 100	4 672 300
			(0)	(-950 000)	(-50 000)	(-54 900)	(-108 700)
	70 Dagpenger	4 781 000	4 781 000	3 831 000	4 731 000	4 726 100	4 672 300
			(0)	(-950 000)	(-50 000)	(-54 900)	(-108 700)

Kap.	Post Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg					
		nr. 5	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
2542	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	430 000	430 000	430 000	383 300	383 300	383 300
			(0)	(0)	(-46 700)	(-46 700)	(-46 700)
70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	430 000	430 000	430 000	383 300	383 300	383 300
			(0)	(0)	(-46 700)	(-46 700)	(-46 700)
2620	Stønad til enslig mor eller far	3 943 500	3 943 500	3 897 300	3 943 500	3 943 500	3 958 500
			(0)	(-46 200)	(0)	(0)	(+15 000)
70	Overgangsstønad	2 295 000	2 295 000	2 295 000	2 295 000	2 295 000	2 310 000
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+15 000)
73	Utdanningsstønad	78 000	78 000	31 800	78 000	78 000	78 000
			(0)	(-46 200)	(0)	(0)	(0)
2650	Sykepenger	30 383 762	30 383 762	29 603 762	30 242 162	30 448 062	30 471 262
			(0)	(-780 000)	(-141 600)	(+64 300)	(+87 500)
70	Sykepenger for arbeidstakere mv.	26 750 000	26 750 000	26 000 000	26 608 400	26 750 000	26 750 000
			(0)	(-750 000)	(-141 600)	(0)	(0)
71	Sykepenger for selvstendige	1 560 000	1 560 000	1 530 000	1 560 000	1 620 000	1 573 200
			(0)	(-30 000)	(0)	(+60 000)	(+13 200)
72	Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m.	400 000	400 000	400 000	400 000	404 300	474 300
			(0)	(0)	(0)	(+4 300)	(+74 300)
2652	Medisinsk rehabilitering mv.	8 258 000	8 258 000	8 158 000	8 258 000	8 258 000	8 258 000
			(0)	(-100 000)	(0)	(0)	(0)
70	Rehabiliteringspenger	7 960 000	7 960 000	7 860 000	7 960 000	7 960 000	7 960 000
			(0)	(-100 000)	(0)	(0)	(0)
2653	Ytelser til yrkesrettet attføring	11 529 000	11 529 000	11 559 000	11 529 000	11 559 000	11 529 000
			(0)	(+30 000)	(0)	(+30 000)	(0)
70	Attføringspenger	10 348 000	10 348 000	10 378 000	10 348 000	10 378 000	10 348 000
			(0)	(+30 000)	(0)	(+30 000)	(0)
2655	Uførhet	54 900 000	54 900 000	54 216 000	54 900 000	54 900 000	54 900 000
			(0)	(-684 000)	(0)	(0)	(0)
70	Grunnpensjon	17 950 000	17 950 000	16 923 000	17 950 000	17 950 000	17 950 000
			(0)	(-1 027 000)	(0)	(0)	(0)
71	Tilleggspensjon	27 510 000	27 510 000	27 336 000	27 510 000	27 510 000	27 510 000
			(0)	(-174 000)	(0)	(0)	(0)
72	Særtilllegg	1 420 000	1 420 000	1 950 000	1 420 000	1 420 000	1 420 000
			(0)	(+530 000)	(0)	(0)	(0)
73	Foreløpig uførepensjon	240 000	240 000	227 000	240 000	240 000	240 000
			(0)	(-13 000)	(0)	(0)	(0)
2661	Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	8 343 000	8 343 000	8 395 000	8 348 000	8 343 000	8 113 000
			(0)	(+52 000)	(+5 000)	(0)	(-230 000)
70	Grunnstønad	1 600 000	1 600 000	1 602 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
			(0)	(+2 000)	(0)	(0)	(0)
73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning	108 550	108 550	128 550	113 550	108 550	108 550
			(0)	(+20 000)	(+5 000)	(0)	(0)
74	Tilskudd til biler	865 000	865 000	895 000	865 000	865 000	635 000
			(0)	(+30 000)	(0)	(0)	(-230 000)
2670	Alderdom	101 101 000	101 101 000	103 206 000	101 314 000	101 406 000	101 314 000
			(0)	(+2 105 000)	(+213 000)	(+305 000)	(+213 000)
70	Grunnpensjon	38 425 000	38 425 000	38 520 000	38 638 000	38 425 000	38 638 000
			(0)	(+95 000)	(+213 000)	(0)	(+213 000)
71	Tilleggspensjon	58 000 000	58 000 000	58 210 000	58 000 000	58 305 000	58 000 000
			(0)	(+210 000)	(0)	(+305 000)	(0)
73	Særtilllegg	4 620 000	4 620 000	6 420 000	4 620 000	4 620 000	4 620 000
			(0)	(+1 800 000)	(0)	(0)	(0)
2680	Etterlatte	2 435 000	2 435 000	2 470 000	2 435 000	2 435 000	2 435 000
			(0)	(+35 000)	(0)	(0)	(0)
72	Særtilllegg	63 000	63 000	98 000	63 000	63 000	63 000
			(0)	(+35 000)	(0)	(0)	(0)
2686	Gravferdsstønad	130 000	130 000	322 000	130 000	130 000	130 000
			(0)	(+192 000)	(0)	(0)	(0)
70	Gravferdsstønad	130 000	130 000	322 000	130 000	130 000	130 000
			(0)	(+192 000)	(0)	(0)	(0)
Sum utgifter		246 700 178	246 700 178	245 879 478	246 510 878	247 015 878	246 447 178
			(0)	(-820 700)	(-189 300)	(+315 700)	(-253 000)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg				KrF	V
			nr. 5	A, SV, Sp	FrP	H		
Inntekter (i hele tusen kroner)								
	Sum inntekter		2 194 650	2 194 650	2 194 650	2 194 650	2 194 650	
			(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	
	Sum netto		244 505 528	244 505 528	243 684 828	244 316 228	244 252 528	
			(0)	(-820 700)	(-189 300)	(+315 700)	(-253 000)	

4. MERKNADER TIL DE ENKELTE KAPITLER RAMMEOMRÅDE 7

Partienes forslag til disponering av rammeområde 7 samt Regjeringens forslag.

Bare poster med avvik fra Regjeringens forslag er med. Avvikstall i parentes. Tall i 1 000 kroner.

Kap.	Post	Formål	A, SV, Sp	KrF
Utgifter (i hele tusen kroner)				
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet	209 164	208 164
				(-1 000)
	1	Driftsutgifter	206 164	205 164
				(-1 000)
605		Arbeids- og velferdsetaten	8 279 700	8 265 600
				(-14 100)
	1	Driftsutgifter	7 864 800	7 850 700
				(-14 100)
634		Arbeidsmarkedstiltak	5 242 100	5 275 100
				(+33 000)
	76	Tiltak for arbeidssøkere	5 225 100	5 258 100
				(+33 000)
2541		Dagpenger	4 781 000	4 726 100
				(-54 900)
	70	Dagpenger	4 781 000	4 726 100
				(-54 900)
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	430 000	383 300
				(-46 700)
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	430 000	383 300
				(-46 700)
2650		Sykepenger	30 383 762	30 437 462
				(+53 700)
	71	Sykepenger for selvstendige	1 560 000	1 610 000
				(+50 000)
	72	Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m.	400 000	403 700
				(+3 700)
2653		Ytelser til yrkesrettet attføring	11 529 000	11 559 000
				(+30 000)
	70	Attføringspenger	10 348 000	10 378 000
				(+30 000)
	Sum utgifter		246 700 178	246 700 178
				(0)
Inntekter (i hele tusen kroner)				
	Sum inntekter		2 194 650	2 194 650
				(0)
	Sum netto		244 505 528	244 505 528
				(0)

4.1 Kap. 600 Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Det foreslås bevilget 209,164 mill. kroner for 2008, mot 201,1 mill. kroner i saldert budsjett for 2007. (Mot tidligere foreslått for post 1 210,9 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 5 (2007-2008).)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at bevilgningene dekker kompensasjon for lønnsoppjøret og økte utvalgsutgifter. Arbeids- og inkluderingsdepartementet er ansvarlig for gjennomføring av store reformer, som NAV-reformen og pensjonsreformen. Det stilles store krav til oppfølging av reformarbeidet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at moderniseringen av offentlig sektor har stoppet opp med den rød-grønne regjeringen. Disse medlemmer mener det gjennom økt fokus på effektiv drift av departementene er grunnlag for å redusere bevilgningen, og viser til de respektive partiers alternative budsjett for 2008 som er gjengitt i dette dokument.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått et generelt driftskutt på alle departementer og etater. Det vises for øvrig til at 9,3 mill. kroner av bevilgningen til dette formål i 2007 er overført til 2008. På dette grunnlag foreslår dette medlem at bevilgningen på kap. 601 post 1 reduseres med 1 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, slik at bevilgningen samlet til kap. 600 Arbeids- og inkluderingsdepartementet nedsettes til 208,2 mill. kroner.

4.2 Kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning m.m.

Det foreslås bevilget 373,552 mill. kroner for 2008 mot 836,5 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til Regjeringens hovedmål om en effektiv forvaltning og slutter seg til vurderingene under delmål 1.2 om betydningen av å sikre nødvendig og oppdatert kunnskap og informasjon om og for sektoren som et ledd i å realisere dette målet, til beste for brukerne av ulike velferdstjenester. Komiteen viser videre til sine merknader til kap. 601 i Budsjett-innst. S. nr. 15 (2006-2007), der betydningen av god og helhetlig kunnskap understrekes, som et virkemiddel for å lykkes med intensjonen i den nye NAV-reformen.

Komiteen understreker betydningen av å utvikle gode og treffsikre resultatmål og resultatindikatorer, jf. St.meld. nr. 9 (2006-2007) Arbeid, velferd og inkludering og Ot.prp. nr. 70 (2007-2008) Om endringer i sosialtjenesteloven og i enkelte andre lover.

Post 50 Norges Forskningsråd

Komiteen viser spesielt til forslaget om økte bevilgninger til programmet for forskning om årsaker

til sykefravær, uførhet og utstøting, og gir sin tilslutning til dette. Gode forskningsresultater på dette området kan forsterke de positive effektene av økt satsing på arbeidslinjen, både for enkeltpersoner og for samfunnet. Samtidig får man bedre kunnskap til å vurdere velferdsordningenes innretning for dem som av ulike årsaker ikke kan dra nytte av tiltak under arbeidslinjen, helt eller delvis. Komiteen viser i denne forbindelse også til resultatene fra velferdsforskningsprogrammet, som avsluttes i 2008.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, vil også vise til forskningsprogrammet PETROMAKS, som skal forbedre kunnskapsgrunnlaget for gode løsninger for helse, miljø og sikkerhet (HMS) på norsk sokkel og i petroleumsvirksomheten for øvrig. Flertallet understreker betydningen av at ambisjonen om at Norge skal være verdensledende når det gjelder HMS-løsninger i petroleumssektoren, følges opp i praksis med å prioritere forskningsinnsats på dette feltet.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett hvor forskningsinnsatsen styrkes med totalt 170 mill. kroner, og hvor innsatsen vris fra forskning innen olje og gass og over på fornybare energikilder. Dette medlem viser videre til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås å styrke forskningsinnsatsen innen fornybare energikilder over RENERGI-programmet med 200 mill. kroner og redusere bevilgningen til PETROMAKS og DEMO2000-programmene med 30 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Post 70 Tilskudd

Komiteen viser til viktigheten av det arbeidet som nedlegges i ulike institusjoner og organisasjoner, og vil spesielt framheve det positive i at Regjeringen viderefører arbeidslivstelefonen i regi av Mental Helse. Komiteen understreker den forebyggende betydningen av å ha et lavterskeltilbud for dem som opplever problemer av psykososial art på arbeidsplassen.

Komiteen viser til at denne typen samarbeid også kan være et viktig bidrag i arbeidet med å bekjempe fattigdom, for eksempel gjennom tiltak som "Inn på tunet/Grønn omsorg".

Post 72 Tilskudd til Senter for seniorpolitikk med mer

Komiteen viser for øvrig til sine merknader og forslag i forbindelse med Stortingets behandling av St.meld. nr. 6 (2006-2007), jf. Innst. S. nr. 200 (2006-2007).

Komiteen viser til Regjeringens forslag til bevilgning under denne posten og slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteen viser til den viktige rollen som Senter for seniorpolitikk (SSP) har som premissleverandør for analyse og debatt om seniorer i arbeidslivet. Komiteen understreker betydningen av at Regjeringen også via bevilgninger gir SSP mulighet til å fortsette sin aktivitet både når det gjelder holdningsskapende virk-

somhet og opplysningsvirksomhet i arbeidslivet og samfunnet generelt om seniorennes plass i arbeidslivet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at også arbeidstakerne over 62 år besitter en meget verdifull kompetanse som det norske arbeidsmarkedet ikke kan gå glipp av. I dag opplever vi dessverre at stadig flere av de eldre blir utstøtt fra arbeidsmarkedet. Dette skyldes mange forhold, men kanskje ett av de viktigste forholdene er at man ikke har god nok kompetanse blant lederne i både offentlig og privat sektor på hvordan man kan ta i bruk denne gruppen som en ressurs.

Disse medlemmer mener det er viktig at man innleder en nær dialog med organisasjonene som for eksempel Senter for seniorpolitikk for å få disse organisasjonene til aktivt å bli med på å utforme målrettede tiltak som kan bedre kompetansen.

Post 73 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte

Komiteen viser til at ordningen, som var ny i 2007, som et ledd i avtalen om inkluderende arbeidsliv mellom myndighetene og partene i arbeidslivet, foreslås videreført i 2008. Komiteen understreker betydningen av en god og løpende resultatrapportering på dette området.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, støtter den fleksibiliteten i bruken av ressursene som følger av Regjeringens forslag om foreløpig å holde deler av bevilgningen åpen for løpende vurderinger av resultater og behov, og regner med at Regjeringen kommer tilbake til Stortinget på en egnet måte når det gjelder endelig bruk av midler og oppnådde resultater.

Komiteen understreker betydningen av dette tiltaket som et ledd i å forebygge langvarig sykefravær og uførepensjonering gjennom tidlig inngripen med målrettede tiltak for å få folk tilbake i jobb.

Komiteen viser til at det også legges opp til et tilbud som er spesielt tilpasset pasienter med kronisk utmattelsessyndrom (CFS/ME), en pasientgruppe som hittil har manglet et godt behandlings- og rehabiliteringstilbud.

Komiteen er enig i at denne gruppen fortjener et bedre behandlingstilbud, og at arbeidsrettet tilbud kan være viktig for den enkelte i denne gruppen. Samtidig understreker komiteen at det i denne gruppen også er enkeltmennesker med så dårlig helsetilstand at et arbeidsrettet tilbud vil være direkte uegnet. Disse har et legitimt krav på behandlingstilbud som kan bedre funksjonsevnen, uavhengig av utsiktene for å gjenvinne arbeidsevnen. Komiteen forutsetter at en satsing på arbeidsrettet behandling nå ikke skal bli den eneste nysatsingen fra det offentlige overfor personer med CFS/ME-diagnose.

Komiteen viser til at hele bevilgningen til kap. 601 post 73 ifølge departementet skal fordeles senere, basert på erfaring med hvordan bruken utvikler seg, og andre behov og muligheter. Spesielt skal det vurderes om en større andel av midlene skal gå til Arbeids- og velferdsetaten. Komiteen ser at det kan være behov for en fleksibilitet i hvordan tilskudd til helse- og rehabiliteringstiltak benyttes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten når det gjelder rehabiliteringstjenester for sykmeldte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at Regjeringen her ber om en svært omfattende budsjettfullmakt.

Disse medlemmer forutsetter at Stortinget orienteres nærmere om hvordan behovene etter Regjeringens syn utvikles gjennom året.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen redegjøre nærmere i Revidert nasjonalbudsjett for 2008 om utviklingen i behov for tilskudd til helse- og rehabiliteringstiltak, og hvordan bevilgningen gitt på kap. 601 post 73 bør benyttes."

Komiteen peker særlig på at flere private, ideelle rehabiliteringsinstitusjoner som besitter høy kompetanse på sine områder har ledig kapasitet, og legger til grunn at Regjeringen vurderer nøye om disse institusjonenes kapasitet kan utnyttes bedre innenfor det formål som bevilgningen til kap. 601 post 73 er ment å dekke.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere en økt benyttelse av kapasiteten til private, ideelle rehabiliteringsinstitusjoner innenfor bevilgningen gitt til kap. 601 post 73."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Norge har et høyt sykefravær, sammenlignet med andre land. Det bør være et mål at sykefraværet skal være på samme nivå som gjennomsnittlig sykefravær i EU. Dette innebærer i realiteten en halvering av det norske sykefraværet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader i Helse- og omsorgskomiteens Budsjett-innst. S. nr. 11 (2007-2008), og sitt forslag til alternativt statsbudsjett for 2008, der kap. 701 post 50 økes med 100 mill. kroner til blant annet forskning på årsaksforhold og behandlingsformer i forhold til diagnosen ME (Myalgisk Encefalopati).

Komiteen er opptatt av arbeidsrettet rehabilitering for tidligere rusmisbrukere. Bedriften SJE Sveis og Industriservice i Lier har gjennom 15 år ansatt alkoholikere. Fire av fem ansatte er tørrlagte alkoholikere og fungerer fullt ut i en god bedrift. Bedriften ønsker nå å utvide for å gi flere arbeid, men har behov for et tilskudd for å kunne få dette til. Spesifikt har bedriften behov for en veilederstilling, samt dekning av noe av leiekostnadene i nytt lokale.

Komiteen viser til at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i brev datert 2. november 2007 har bedt Arbeids- og velferdsetaten vurdere et engasjement i saken, eventuelt i samarbeid med Lier kommune og nabokommuner. Departementet ber i samme brev om å bli orientert om sakens videre utvikling.

Komiteen ber departementet følge utviklingen i tråd med dette. Bedriften kan på denne måten bli et godt eksempel på hvordan man i fremtiden kan legge til rette for fleksibel bruk av eksisterende tiltak og stønadsordninger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ber departementet vurdere tilskudd til bedriften over kap. 601 post 73 dersom saken ikke blir løst på annen måte.

4.3 Kap. 604 NAV-reform og pensjonsreform

Det foreslås bevilget 1 615,2 mill. kroner for 2008, mot 1 230,1 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til at gjennomføringen av NAV-reformen og pensjonsreformen innebærer et stort fokus på omorganisering og utvikling av omfattende IKT-systemer. Det vises videre til at det ved utgangen av 2007 vil være etablert om lag 110 fullverdige NAV-kontorer og i 2008 tas sikte på å etablere ytterligere 140. Komiteen peker på viktigheten av at det utvikles nye arbeidsformer, kompetanseplaner og at det gjennomføres et omfattende arbeid med kulturbygging.

Komiteen viser til at NAV-kontorene skal være Arbeids- og velferdsetatens kontaktpunkt med brukerne, og at de skal ta alle skjønsmessige beslutninger, blant annet når det gjelder beslutninger om attføring, rehabilitering og tidsbegrenset uførepensjon. Komiteen peker på at det er viktig at brukerne får nødvendig og riktig oppfølging fra NAV-kontorene slik at målet om flere i arbeid og færre på stønad realiseres. Komiteen viser til St.meld. nr. 9 (2006-2007) og Ot.prp. nr. 70 (2006-2007) hvor kvalifiseringsprogrammet omtales og lovforankres. Kvalifiseringsprogrammet vil være ett av flere viktige virkemiddel for å realisere målet om færre på stønad og flere i arbeid.

Komiteen viser til at det i løpet av 1. halvår 2008 skal etableres fylkesvise spesialenheter for forvaltning. Komiteen peker på at spesialenhetene etableres med mål om å frigjøre tid og ressurser til brukernære oppgaver.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er for lite fokus på effektiv drift.

Økt fokus på effektivitet og omstilling vil kunne gi store besparelser. Disse medlemmer legger til grunn at ved fokusering på effektivitet vil en kunne redusere bevilgningen med 50 mill. kroner. Disse medlemmer viser til sitt forslag til alternativt statsbudsjett for 2008 som er gjengitt i dette dokument.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Riksrevisjonen har fokusert på manglende bruk av anbud. Bruk av anbud i innkjøp vil gi store besparelser. Disse medlemmer legger til grunn at erfaringene ved bruk av anbud ved innkjøp kan redusere kostnadene med opptil 30 pst.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet legger til grunn at man gjennomgående bruker anbud ved innkjøp og ved kjøp av tjenester, og reduserer posten med 75 mill. kroner. Disse medlemmer viser til sitt forslag til alternativt statsbudsjett for 2008.

4.4 Kap. 605 og kap. 3605 Arbeids- og velferdsetaten

Det foreslås bevilget 8 279,7 mill. kroner for 2008, mot 7 834,4 mill. kroner i saldert budsjett for 2007. Likeledes foreslås det 140 mill. kroner under kap. 3605 for 2008 som er det samme som for 2007. (Mot tidligere foreslått for post 7 852,7 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 5 (2007-2008).)

Komiteen viser til at Arbeids- og velferdsetaten skal realisere hovedmålene i NAV-reformen og at den skal ha særlig fokus på å bidra til et mer inkluderende samfunn, ivareta vanskeligstilte gruppers behov, bekjempe fattigdom og sikre inntekt ved blant annet arbeidsledighet, svangerskap, sykdom og skade, uførhet og alderdom.

Komiteen viser til at Arbeids- og velferdsetaten skal arbeide for at flest mulig personer skal kunne delta i ordinært arbeid. Dette innebærer en stor innsats overfor dem som av ulike årsaker ikke er yrkesaktive. Komiteen viser til at etaten skal bistå arbeidsgivere og arbeidstakere med å skape et mer inkluderende arbeidsliv og har et klart ansvar for å følge opp IA-avtalen.

Komiteen viser til at det fram mot 2010 skal gjennomføres tre store reformer parallelt i regi av Arbeids- og velferdsetaten. Dette er NAV-reformen, pensjonsreformen og at forvaltningen av helserefusjoner skal skilles ut fra Arbeids- og velferdsetaten. Komiteen viser videre til at etaten vil ha betydelige oppgaver i forbindelse med oppfølging av Sykefraværutvalget.

Komiteen viser til St.meld. nr. 9 (2006-2007) Arbeid, velferd og inkludering og at Arbeids- og velferdsetaten som en oppfølging av den, skal gjennomføre flere endringer av de virkemidlene som etaten har tilgjengelig.

Komiteen vil peke på det svært verdifulle arbeidet som arbeidslivssentrene i NAV utfører i samarbeid med arbeidsgivere for å få ned sykefraværet i arbeidslivet. Komiteen ser på arbeidslivssentrene som en svært

viktig aktør i IA-arbeidet. Komiteen forutsetter at NAVs satsing på arbeidslivssentrene og virksomheten de har ansvar for, videreføres og videreutvikles.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Arbeids- og velferdsetaten skal bidra til å realisere hovedmålene for NAV-reformen om flere i arbeid og aktivitet og færre på stønad, enklere for brukerne og tilpasset brukernes behov, samt en helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning.

Disse medlemmer viser videre til Stortingets behandling av St.meld. nr. 9 (2006-2007) Arbeid, Velferd og inkludering, jf. Innst. S. nr. 148 (2006-2007), og har store forventninger til at de tiltak som er skissert i stortingsmeldingen, vil medføre at målsettingen om at flere skal kunne komme i arbeid blir nådd.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det ligger et betydelig potensial i økt kostnadskontroll og effektivisering i den nye Arbeids- og velferdsetaten. Disse medlemmer foreslår derfor i sitt alternative statsbudsjett at det gjennomføres effektiviseringstiltak tilsvarende 431 mill. kroner.

Disse medlemmer mener at dagens lange ventetid for behandling er kostbar og helt unødvendig. Kjøp av helsetjenester er en effektiv måte å motvirke dette på.

Disse medlemmer anser ordningen med kjøp av helsetjenester for sykmeldte som en suksess, som bidrar til at arbeidstakere kan komme raskt tilbake i arbeid og spare både arbeidsgiver og samfunnet for store utbetalinger.

Disse medlemmer vil også understreke den positive effekt det har for pasientens velferd med at en rask tilbakeføring til en arbeidssituasjon blir mulig-gjort.

Ifølge opplysninger gitt fra Landsforeningen for hjerte- og lungesyke (LHL) i forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 9 (2006-2007) Arbeid, velferd og inkludering, jf. Innst. S. nr. 148 (2006-2007), vil disse medlemmer vise til at det bare i LHLs rehabiliteringssentre står ledig minst 100 plasser som kan benyttes til dette formålet. På årsbasis vil dette kunne bli et tilbud for opptil 1 000 personer. Når det gjelder tilbakevending til arbeidslivet, ligger suksessraten i dette tilbudet fra 70 til 90 pst.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett hvor det foreslås å gjennomføre effektiviseringstiltak tilsvarende 431 mill. kroner. Flertallet viser til at Arbeids- og velferdsetaten skal gjennomføre tre store reformer og at det dermed er direkte uansvarlig å gjennomføre kutt av denne størrelsesorden.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil understreke viktigheten av at private aktører anses som et reelt alternativ i konkur-

ransen med offentlige aktører, og ikke kun som et supplement.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener derfor at det viktigste er at helse- og rehabiliteringstjenester kjøpes av dem som raskt kan levere tjenestene det er behov for, basert på kvalitet og pris, og at dette prinsippet skal gå foran prinsippet om hvem som eier tilbudene.

Disse medlemmer mener videre at kapasiteten ved rehabiliteringssentrene bør bygges ut. Dette bør skje i nært samarbeid med nettverket av de sentrene som i dag driver arbeidsrettet rehabilitering.

Disse medlemmer vil påpeke viktigheten av at arbeidsrettet rehabilitering styrkes som et element i all institusjonsbasert rehabilitering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil på denne bakgrunn øke bevilgningene til kjøp av helsetjenester og tilbakeføre ansvaret for ordningen til NAV.

Disse medlemmer har merket seg at forvaltningen av helserefusjoner skal skilles ut fra Arbeids- og velferdsetaten.

Disse medlemmer støtter ikke en slik omlegging og mener at forvaltningen av helserefusjoner i sin helhet bør ligge under Arbeids- og velferdsetaten.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at forvaltningen av helserefusjoner forblir liggende under Arbeids- og velferdsetaten."

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett hvor kap. 605, post 70 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte økes med 708 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås kutt i ordinære arbeidsmarkeds plasser. Dette innebærer reduserte administrative utgifter i Arbeids- og velferdsetaten.

Det er et sterkt behov for å finne tiltak som kan forebygge frafall fra arbeidsmarkedet til uføretrygd. Dette medlem viser til Høyres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås bevilget 30 mill. kroner til tiltak som skal forebygge uføretrygding på den enkelte arbeidsplass.

For å dekke behovet for arbeidskraft i samfunnet er det viktig å styrke innsatsen med å rekruttere arbeidstakere fra andre land. Norge må bli bedre til å rekruttere riktig, og det må sørges for at de som kommer til Norge, raskt kan sette seg inn i arbeidsformål, samfunns liv og slik sett være en del av det norske samfunnet. For å styrke innsatsen på arbeidsinnvandring foreslår Høyre i sitt alternative statsbudsjett en samlet bevilgning på 20 mill. kroner, som skal gå til språkkurs i utlandet og til aktiv rekruttering av kvalifisert arbeidskraft.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser videre til sine respektive partiets alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en omfordeling under kapitlet Arbeidsmarkedstiltak. Med bakgrunn i at det i dag er et arbeidsmarked med sterkt behov for arbeidskraft, vil det være rimelig å forvente at ordinære arbeidssøkere skal kunne skaffe seg arbeid uten omfattende tiltak i regi av NAV. Dette gir grunnlag for å kunne redusere omfanget på de ordinære arbeidsmarkedstiltak.

Disse medlemmer viser til at det i de respektive partiets statsbudsjett foreslås en styrking av tiltaksplassene som rettes mot yrkeshemmede, som er den svakeste gruppen på arbeidsmarkedet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at økonomisk sosialhjelp er ment å være en korttidsytelse og normen bør være maks seks måneder. Det faktum at det i dag finnes mange i Norge som har hatt økonomisk sosialhjelp som hovedinntektskilde over mange år, er sånn sett å betrakte som at sosialtjenestelovens hensikt og formål ikke følges opp. Disse medlemmer mener det bør innføres en ordning med funksjonsvurdering og mulighetsvurdering for alle som søker om økonomisk sosialhjelp, for å sørge for at disse raskest mulig kan finne en vei ut av stønadstilværelsen, enten dette er i form av arbeid, kvalifisering eller overføring til en mer permanent trygdetilværelse. Disse medlemmer vil vektlegge behovet for at alle som får avklart situasjonen og overføres til en trygdetilværelse, alltid skal ha muligheten til å få en ny sjanse til arbeid, dersom forholdene skulle tale for dette på et senere tidspunkt.

Komiteens medlem fra Høyre viser til at samlet innebærer omfordelingen innenfor arbeidsmarkedspolitikken en reduksjon på 8 mill. kroner i administrasjonskostnader under kap. 605 post 1.

Dette medlem viser til at det norske velferdssystemet over tid har utviklet mange mekanismer som bidrar til at mennesker som kan og bør jobbe, i stedet lever i en stønadstilværelse.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett hvor det ble foreslått et generelt driftskutt på departementer og etater. På dette grunnlag vil dette medlem foreslå at bevilgningen til kap. 605 post 1 reduseres med 14,1 mill. kroner, slik at samlet bevilgning nedsettes til 8 265,6 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre har som mål å innføre en borgerlønn, en garantert minsteinntekt for alle som av ulike årsaker ikke kommer inn i det ordinære arbeidslivet og dermed ikke kan forsørge seg selv. Samtidig skal ikke en ordning med borgerlønn føre til passivisering og hindre aktiv jobbsøking for mottakerne. Tilknyttet borgerlønn skal det være en personlig handlingsplan som bør være vidt definert. Den enkelte bruker skal selv være med å sette

et mål for sin aktivitet, som ikke må være ensbetydende med lønnsarbeid, men kan romme en type aktivitet som gir den enkelte mulighet til å hjelpe seg selv til en bedre eller mer stabil tilværelse.

Dette medlem viser til at en økning i inntektene til sosialhjelpsmottakere vil gi verdighet til en gruppe mennesker som i dag altfor ofte er passive klienter. Det er tid- og ressurskrevende å gå fra kontor til kontor og hele tiden redegjøre for sine behov. En økning i denne gruppens inntekter vil gi mange mulighet til å bruke tiden annerledes, og dette i seg selv vil ha positive effekter som vanskelig lar seg måle i kroner og øre. Venstres løsning med borgerlønn vil bidra til å hindre at folk føler seg som klienter, motvirke passivitet, samt gjøre det enklere for den enkelte å vite hva man har krav på av minimalytelser fra det offentlige. Borgerlønn skaper mer verdighet og rettferdighet i sosialpolitikken fordi det åpner for mer individorienterte løsninger, noe som er Venstres visjon.

Dette medlem ønsker derfor som et første steg å prioritere en prøveordning som gir langtidsmottakere av sosialhjelp en borgerlønn på 2,5 G. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett hvor prøveprosjektet i første omgang prøves ut i en rekke kommuner innenfor en samlet ramme på 300 mill. kroner.

Dette medlem viser til kvalifiseringsprogrammet i NAV og foreslår i sitt alternative budsjett å kutte tiltaket med 180 mill. kroner som overføres til ny borgerlønnsordning. Dette medlem mener at ordningen med borgerlønn er bedre siden det ikke skiller ut et A- og B-lag blant sosialhjelpsmottakerne, og vil være mer treffsikkert for den gruppen som trenger det mest.

4.5 Kap. 606 Trygderetten

Det foreslås bevilget 56,4 mill. kroner for 2008, mot 55,2 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til at Trygderetten er en uavhengig ankeinstans som skal treffe avgjørelser om enkeltpersoners rettigheter og plikter etter lov om folketrygd m.fl. jf. lov av 16. desember 1966, nr. 9 om anke til Trygderetten.

Komiteen viser til at sakstilgangen til Trygderetten økte sterkt fra slutten av 1990-tallet og til og med 2003, mens tilgangen har gått ned de siste årene.

Komiteen viser til at gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2006 var på fire måneder. Sakstilgangen varierer noe fra område til område. For uførepensjonssaker, som utgjorde ca. 30 pst. av sakene, var gjennomsnittlig saksbehandlingstid 4,1 måneder.

Komiteen konstaterer at ingen sakstyper hadde i 2006 en gjennomsnittlig saksbehandlingstid som oversteg seks måneder. Nærmere 80 pst. av sakene ble behandlet innen seks måneder, som er en forbedring i forhold til 2005.

Komiteen vil påpeke viktigheten av at man holder fokus på at saksbehandlingstiden gjøres så kort som mulig.

Komiteen viser for øvrig til Regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til Regjeringens forslag.

4.6 Kap. 621 Tilskudd forvaltet av Sosial- og helsedirektoratet

Det foreslås bevilget 465,501 mill. kroner for 2008, mot 378,1 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til sine merknader til St.prp. nr. 1 (2006-2007) om viktigheten av å synliggjøre hvordan tilskuddene gir resultater i form av bedre kvalitet i de tjenestene som ytes brukerne, jf. Budsjett-innst. S. nr. 15 (2006-2007).

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteen viser til at denne posten er styrket med 3 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2007, fordelt med 2 mill. kroner ekstra til direktoratets arbeid med kompetanseutvikling mv. i kommunene i tilknytning til kvalifiseringsprogrammet, og 1 mill. kroner til innsats overfor barn og unge i risikosoner. Komiteen støtter disse bevilgningsøkningene. Komiteen viser ellers til at bevilgningene skal benyttes til kompetanse- og kvalitetsutvikling i sosialtjenesten knyttet til tiltak mot bostedsløshet og fattigdom blant barnefamilier, tiltak for å forbedre samarbeidet mellom forskning, utdanning og praksis i sosialtjenesten, og til målrettede tiltak mot ofre for menneskehandel. Komiteen mener at dette arbeidet må styrkes videre både i omfang og kvalitet. Komiteen viser spesielt til det pågående samarbeidet med Helse- og omsorgsdepartementet om høyskole- og universitetssosialkontor (HUSK) og understreker betydningen av løpende formidling av erfaringer med nye samarbeidsformer mellom forskning, utdanning og praksis i sosialtjenesten, til andre deler av velferdsapparatet.

Komiteen viser til at det er igangsatt et utviklingsarbeid i regi av Arbeids- og velferdsdirektoratet med deltakelse fra Sosial- og helsedirektoratet og KS, for å utvikle felles resultatmål og indikatorer for NAV-kontorene. Komiteen understreker viktigheten av å komme fram til ett sett med felles resultatmål og indikatorer for de lokale NAV-kontorene, og viser til nødvendigheten av å forankre disse i de politiske målene med NAV-reformen: færre på trygd, flere i arbeid.

Komiteen imøteser resultater av direktoratets varslede arbeid i 2008 med utvikling av kvalitetsindikatorer for sosialtjenesten, og legger til grunn at måling og rapportering av slike indikatorer gis høy prioritet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at direktoratet varsler at resultater fra arbeidet med å kartlegge funksjonshemmedes merutgifter til ulike helserelaterte tjenester vil foreligge høsten 2008. Så sant det er praktisk gjennomførbart, ber disse medlemmer om at dette arbeidet intensiveres, slik at Regjeringen får mulighet til å vurdere praktiske konsekvenser av dette i sitt forslag til statsbudsjett for 2009.

Komiteens medlem fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere post 21 med 5 mill. kroner.

Post 62 Kvalifiseringsprogrammet

Komiteen viser til sine merknader om utformingen av kvalifiseringsprogrammet i Innst. O. nr. 2 (2007-2008).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at en stor og viktig reform i kampen mot fattigdom er gjennomført med iverksettelsen av kvalifiseringsprogrammet fra 1. november 2007.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, viser til at kvalifiseringsprogrammet gir personer med små eller ingen rettigheter i trygdesystemet langt bedre muligheter til å kvalifisere seg for arbeidsmarkedet. Programmet innebærer en utvidelse av dagens velferdsordninger, ved at personer som i mange tilfeller kun har hatt langvarig sosialhjelp som mulig inntektskilde, får en ny sjanse til et framtidig yrkesliv med inntekt av eget arbeid og den selvstendigjøringen som følger av det.

Komiteen understreker viktigheten av rett til individuelle planer, som skal skreddersys til den enkelte brukers behov, der ulike typer av tiltak kan inngå, både arbeidsrettede tiltak, behandling, opptrening mv. Komiteen legger til grunn at beregningene av hva som er kommunenes ekstrakostnader knyttet til reformen, utføres i forståelse og samarbeid med KS.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Venstre, viser til at den nye kvalifiseringsstønad på 2 G skal bidra til økt økonomisk forutsigbarhet for dem som deltar i kvalifiseringsprogrammet, slik at de lettere kan konsentrere seg om å gjennomføre kvalifiseringstiltakene i programmet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiet de har støttet selve kvalifiseringsprogrammet, men har gått imot kvalifiseringsstønad som en ny stønad i forbindelse med innføringen av kvalifiseringsprogrammet.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, hvor kap. 621 post 62 er redusert med 230 mill. kroner.

Disse medlemmer viser for øvrig til sine merknader i forbindelse med Stortingets behandling av Ot.prp. nr. 70 (2006-2007), jf. Innst. O. nr. 2 (2007-2008), samt til St.meld. nr. 9 (2006-2007) jf. Innst. S. nr. 148 (2006-2007).

Komiteens medlem fra Venstre ønsker å utvide ordningen med kvalifiseringsprogrammet til å være en borgerlønnnsordning. Dette medlem viser for øvrig til sine merknader under omtalen av ny borgerlønnnsordning, og Venstres alternative budsjett hvor 180 mill. kroner kuttes i kvalifiseringsprogrammet og overføres til ny borgerlønnnsordning.

Post 63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte

Komiteen viser til at bevilgningene på denne posten går til prosjekter og utviklingstiltak i kommunene rettet mot vanskeligstilte grupper i arbeidsmarkedet, bostedløse, barn og unge i risikosoner, samt til annen kompetanse og kvalitetsutvikling i sosialtjenesten. Komiteen er fornøyd med at innsatsen overfor barn og unge i risikosoner styrkes med 14 mill. kroner.

Komiteen viser til resultatrapporteringen på den nasjonale strategien "På vei til egen bolig" i St.prp. nr. 1 (2007-2008) Kommunal- og regionaldepartementet. Det fremkommer her at enkelte av målene satt for strategien er så godt som oppfylt, mens en er langt unna måloppnåelse for eksempel for antall begjæringer om utkastelser og personer i midlertidige opphold. På det sistnevnte området har problemet dessverre vært økende gjennom handlingsperioden for strategien. Komiteen er enig i at arbeidet for å forebygge og bekjempe bostedsløshet må fortsette og forsterkes ytterligere, og imøteser konkrete resultater av den nye avtalen mellom Regjeringen og KS om dette.

Komiteen viser til at flere frivillige organisasjoner besitter en nøkkelkompetanse i arbeidet mot bostedsløshet. Det er svært viktig at denne kompetansen blir benyttet. Komiteen forutsetter at dette hensynet blir tilgodesett innenfor den samlede bevilgningen til tiltak mot bostedsløshet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk venstreparti og Senterpartiet, viser til forbedringer i bostøtten med 22 mill. kroner, som ble vedtatt under behandlingen av budsjettet for 2008, der flertallet vedtok at krav til finansiering for utleieboliger ble endret. Dette kommer mange med lav inntekt til gode. I tillegg ble det vedtatt en økning på 8 mill. kroner i kompetansetilskuddet for dem som kommer ut av fengselsopphold. Disse pengene går til å styrke arbeidet med å framskaffe boliger, når innsatte kommer ut av fengsel. Flertallet viser til økt bevilgning til rustiltak med 17 mill. kroner som skal forsterke tilbudet til mennesker som har sonet ferdig fengselsstraff og tiltak som kan føre disse tilbake i arbeid. Flertallet viser til økt ramme på 8 mill. kroner til styrking av Stifinner'n, som er i samsvar med rusmiddelstrategien i kriminalomsorgen. Dette gir rom for oppretting av 20 nye behandlingss plasser i Tyrili-stiftelsen. Dette er tiltak som er meget viktige for vanskeligstilte.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en større gjennomgang av bostøtteordningene og boligtiltak for vanskeligstilte.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, viser samtidig til flertallsmerknad fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti i St. prp. nr. 1 (2006-2007) om at

ingen skal være i midlertidig bolig i mer enn tre måneder. Dette flertallet ber om tilbakemelding på egnet måte i forhold til denne målsettingen.

Komiteens medlem fra Høyre viser for øvrig til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett foreslo to konkrete forbedringer i bostøtteordningen for å bedre botilbudet til vanskeligstilte på boligmarkedet: 1. Fjerne funksjonskravene i bostøtteordningen, og 2. Fjerne finansieringskrav i bostøtten, med en samlet kostnad på 75 mill. kroner. Videre vises det til forslag om å videreføre satsingen "På vei til egen bolig" med 15 mill. kroner, som Regjeringen av uforståelige grunner har foreslått å avslutte. Dette medlem viser til Høyres forslag og omtale av endringer i bostøtteordningen i Budsjett-innst. S. I (2007-2008).

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser for øvrig til at Kristelig Folkeparti i sitt alternative statsbudsjett for 2008 foreslo en styrking av bostøtteordningen i Husbanken med 90 mill. kroner, slik at flere personer ble omfattet av ordningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at det i dag finnes rundt 5 500 mennesker som ikke har bosted, og mange av disse blir definert som uten boevne. De som i dag faller utenfor, har ofte komplekse og sammensatte problemer, og disse medlemmer har tillit til at noe av denne problematikken kan møtes av tredje sektor. Det vises i denne sammenheng til rapporten: "Bostedsløse i Norge 2005 - en kartlegging" (Prosjektrapport 403-2006), hvor Sintef Byggforsk oppgir antall bostedsløse til å være ca. 5 500.

Disse medlemmer vil derfor spesielt styrke overføringene til frivillige organisasjoner som har mulighet til å drive lavterskeltilbud, og som vet hvilken hjelp man må gi. Disse medlemmer ønsker å bidra til å få bostedsløse vekk fra gaten og gi denne gruppen et verdig tilbud. Dette er en gruppe mennesker som i liten grad forholder seg til det offentlige hjelpeapparatet, og det er derfor viktig at hjelp kommer på en så ubyråkratisk måte som mulig.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås å øke bevilgningen med 15 mill. kroner til frivillige organisasjoner for å styrke tiltakene for bostedløse.

Post 70 Frivillig arbeid

Komiteen viser til det viktige arbeidet som frivillige lag og organisasjoner, samt private stiftelser, utfører for enkelte grupper vanskeligstilte arbeidsledige og ønsker at også flere slike organisasjoner skal gis muligheten til å tilby sine tjenester og kompetanse. Flere av disse har utarbeidet prøveprosjekter med ulike modeller for aktivisering og arbeidstrening av personer med marginal eller ingen tilknytning til arbeidsmarkedet. Mange av de som fortsatt står utenfor arbeidsmarkedet, har behov for alternative tilbud.

Komiteen vil påpeke at dersom individuell tilpassing skal bli en realitet, må andre tilbud som gir nødvendig helhet være tilgjengelige. Dette kan være sosialt nettverk, tiltak for bedring i fysisk og psykisk helse, holdningsskapende arbeid, utdanning, økonomiveiledning med mer.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at bevilgningene til frivillige organisasjoner og private stiftelser som utfører arbeid for vanskeligstilte, videreføres i 2008, og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor kap. 621 post 70 er styrket med 4 mill. kroner.

Post 74 Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner mv.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Regjeringens forslag til bevilgning under denne posten og slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til det viktige arbeidet som pensjonistenes organisasjoner utfører for at deres rettigheter skal være en del av vår naturlige velferdsutvikling, og viser til sitt alternative statsbudsjett og øker kap. 621 post 74 med 0,5 mill. kroner.

4.7 Kap. 634 og kap. 3634 Arbeidsmarkedstiltak

Det foreslås bevilget 5 242,1 mill. kroner for 2008, mot 5 196,3 mill. kroner i saldert budsjett for 2007. Likeledes foreslås det 1 mill. kroner under kap. 3634 for 2008 mot 4 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til at målene med arbeidsmarkedspolitikken er å bidra til lav arbeidsledighet, motvirke at personer faller ut av arbeidsstyrken, bidra til at flere yrkeshemmede kommer i arbeid gjennom et aktivt atførings tilbud og å bistå arbeidsgivere med formidling av arbeidskraft. Komiteen viser spesielt til det arbeidet som nå pågår i oppfølgingen av St.meld. nr. 9 (2006-2007) Arbeid, velferd og inkludering, som har som mål å forenkle stønadssystemet og åpne opp tilgangen til alle typer tiltak, slik at det kan lages individuelle planer for overgang til arbeidslivet, basert på den enkeltes behov, kartlagt gjennom grundige arbeidsevnevurderinger. Slik det også kom fram under høringene til budsjettet for 2008, vil komiteen understreke betydningen av skreddersydde atføringsopplegg som tar utgangspunkt i de behovene som kommer fram gjennom arbeidsevnevurderingen, og at det for eksempel også kan omfatte tiltak mot lese- og skrivevansker, helsetilbud og opptrening.

Komiteen viser til at om lag 45 pst. av alle som avsluttet yrkesrettet atføring i 2006, kom i arbeid. Komiteen mener det nå må være grunnlag for at denne andelen kan økes ytterligere, både på grunn av et gunstigere arbeidsmarked, men også gjennom fleksible

og individtilpassede planer. Komiteen viser til etableringen av et nytt oppfølgings- og formidlingstiltak, som vil bidra til det samme, og understreker betydningen av at man så tidlig som mulig i et atføringsopplegg knytter kontakter mot aktuelle framtidige arbeidsgivere. Komiteen ønsker i denne forbindelse å påpeke viktigheten av at NAV-kontorene legger forholdene spesielt godt til rette for arbeidsgivere som ønsker å ansette personer med nedsatt funksjonsevne, både gjennom god informasjon om de tilskudds- og tilretteleggingsordningene som finnes, og gjennom aktiv formidling av kontakt mellom arbeidsgiver og potensielle arbeidstakere.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Regjeringens økonomiske politikk skaper en gunstig situasjon på arbeidsmarkedet med stor etterspørsel etter arbeidskraft, men at det til tross for det fortsatt er mange som har problemer med å komme i arbeid. Dette understreker ytterligere behovet for fleksibilitet og individretting av arbeidsmarkedstiltakene. Flertallet viser i denne forbindelse til det positive i at Regjeringen foreslår å forsterke satsingen på arbeidsmarkedstiltak ved å videreføre nivået fra 2007, selv om behovet går ned, og slutter seg til dette.

Flertallet viser til målsettingene i Soria Moria-erklæringen om å opprette flere tiltaksplasser for å integrere personer som ellers faller utenfor det ordinære arbeidslivet, og ha gode finansieringsordninger også for varig tilrettelagte arbeidsplasser.

Komiteen viser til at målgruppen for langtidsledighetsgarantien er personer som har vært sammenhengende ledige i over to år og ventestønadsmottakere som har vært helt ledige de siste seks månedene eller lenger. Det forutsettes at hovedtyngden av de som ved årsskiftet vil være i målgruppen for garantien, vil få tilbud om avklaring og oppfølging alt i januar 2008. Videre forutsettes at de som allerede har passert en sammenhengende ledighetsperiode på to år før årsskiftet, og som følge av overgangsordningen knyttet til avviklingen av ventestønad vil motta ventestønad fram til 1. juli 2008, vil bli innkalt til samtale og gitt tilbud i løpet av våren 2008. Langtidsledighetsgarantien må for øvrig sees i sammenheng med etatens oppfølging av arbeidsledige som nærmer seg en sammenhengende ledighetsperiode på to år.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre merker seg at flertallets definisjon av å styrke noe er det samme som å videreføre en bevilgning mer eller mindre som tidligere. Det registreres videre at Regjeringen viderefører den samme prioriteringen av henholdsvis ordinære arbeidssøkere og yrkeshemmede i 2008. Disse medlemmer finner en slik prioritering merkelig, all den tid arbeidsledighet blant ordinære arbeidssøkere er sterkt redusert, samtidig som antallet yrkeshemmede fremdeles er meget høyt. NAV har i møte med arbeids- og sosialkomiteen

oppgitt at det er vanskelig å "bruke opp" de tiltaksmidlene som finnes for ordinære arbeidssøkere. I en slik situasjon burde en kunne forvente en annen prioritering fra Regjeringens side, hvor satsingen på yrkeshemmede ble styrket og satsingen på ordinære arbeidssøkere ble redusert. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen og flertallet har hatt denne muligheten, men ikke grepet den.

Post 21 Forsøk, utviklingstiltak mv.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet legger til grunn at en også her setter fokus på effektiv drift, og at en i tillegg gjennomfører færre forsøk og utviklingstiltak som ville kunne redusere bevilgningen med 7 mill. kroner. Disse medlemmer viser til sitt forslag til alternativt budsjett for 2008.

Post 74 Reaktivisering av personer med uføretrygd (ny)

Komiteen viser til at reaktivisering med bruk av uføretrygd som lønnskudd heretter skal gjennomføres som tiltak jf. post 76.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at antallet uføretrygdede er høyt. Disse medlemmer viser til at mange uføre utnytter muligheten til å tjene penger ved å arbeide ved siden av uførepensjonen. Dette viser at det er rom for at flere uføre kan delta i arbeidslivet basert på hvor mye restarbeidsevne den enkelte har. Regjeringen viser til at ordningen med reaktivisering av uføretrygdede ikke har vist tilfredsstillende resultat. Disse medlemmer mener en har satt for lite fokus på å utnytte denne ordningen. Disse medlemmer viser til at av 8 000 personer som NAV-kontorene var i kontakt med i løpet av 2006, har ca. 5 000 sagt at de vil forsøke å komme seg i arbeid igjen, eller å øke arbeidsgraden. Av disse har omtrent 2 700 kommet tilbake i arbeid eller trappet opp arbeidsinnsatsen. Dette viser etter disse medlemmers syn at det er et stort potensial for å få flere som i dag mottar uføretrygd, over på ordinært arbeid.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at NAV i langt større grad skal kunne kreve at restarbeidskraften for den enkelte utprøves, og at det stilles krav om at den enkelte som har restarbeidskraft, bruker denne. Disse medlemmer viser til at ved å få flere personer over fra uføretrygd, eller at deres restarbeidskraft utnyttes, vil en på sikt spare store beløp i trygdeutbetalinger.

Disse medlemmer foreslår derfor at det opprettes en ny post og at det bevilges 120 mill. kroner til dette formålet. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets forslag til alternativt statsbudsjett for 2008.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at regjeringen Bondevik II innførte

ordningen med uføretrygd som lønnskudd, som et forsøksprosjekt.

Disse medlemmer imøteser derfor Regjeringens arbeid med bruk av lønnskudd, både tidsbegrenset og tidsubestemt, som skal innføres som følge av de forhold som ble omtalt i St.meld. nr. 9 (2006-2007). Disse medlemmer forutsetter at denne ordningen også kan benyttes som garanti for uføretrygdede som vil tilbake til arbeidslivet og som har behov for en bistand i aktiviseringsprosessen.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i sitt videre arbeid med den nye lønnskuddsordningen videreføre de premisser som lå til grunn for ordningen med uføretrygd som lønnskudd, på en slik måte at også uføretrygdede som vil prøve seg i arbeidslivet, skal få en ny sjanse."

Komiteens medlem fra Høyre viser til at Høyre i flere omganger har foreslått ordningen utvidet til å gjelde hele landet, og at den gjøres permanent.

Post 76 Tiltak for arbeidssøkere

Komiteen viser til at Regjeringen, i tråd med signaler gitt i St.meld. nr. 9 (2006-2007) Arbeid, velferd og inkludering, foreslår å avvikle skillet mellom ordinære og spesielle arbeidsmarkedstiltak. Det skjer gjennom å slå sammen de tidligere budsjettpostene for arbeidsmarkedstiltak, rettet mot henholdsvis ordinære (post 70) og yrkeshemmede arbeidssøkere (post 71), til en ny post (post 76), tiltak for arbeidssøkere. Komiteen er enig i denne omleggingen, som vil gi en mer fleksibel bruk av ressursene. Spesielt vil komiteen understreke betydningen av at dette kommer dem til gode som har ekstra behov for oppfølging og fleksibilitet i sammensetning av tiltakene, slik at utsatte grupper på arbeidsmarkedet, med helsemessige eller sosiale problemer, fortsatt prioriteres ved tildeling av tiltak og tjenester.

Det må være et mål at alle brukere skal få tiltak etter sine individuelle behov, ikke etter hvilke stønader man er på, eller hvordan man er kategorisert i NAV.

Komiteen er enig i at NAV bør ha fleksibilitet i forhold til å sammensette tiltaksporteføljen på de ulike tiltak etter hva som etaten på faglig grunnlag mener vil være mest målrettet. Men samtidig vil komiteen påpeke at Stortinget fortsatt må ha anledning til å kunne både kommentere og påvirke prioriteringer av den samlede tiltaksporteføljen, ikke bare det totale omfanget av den. Korte, arbeidsrettede kvalifiserings-tiltak uten særskilt oppfølging, og lengre tiltakskjeder med tett individuell oppfølging, har ulike målgrupper og åpenbart ulik kostnad. Det vil fortsatt være politisk behov for å kommentere vektleggingen av ulike behov i arbeidsmarkedspolitikken. Komiteen forutsetter at Regjeringen i fremtidige budsjettdokumenter gir informasjon om planlagt sammensetning av tiltaksporteføljen og kostnadsforskjeller mellom ulike hovedgrupper av tiltak som gir minst like bra grunnlag som tidligere

i forhold til både å kunne kommentere prioriteringene og eventuelt foreslå en annen innretning.

Komiteen er enig i at det vil være u hensiktsmessig å forplikte personer inn i langvarige tiltak i en situasjon med et svært godt arbeidsmarked, dersom det er en reell mulighet for at kortere og arbeidsrettede tiltaksløp ville resultere i fast ansettelse i det ordinære arbeidslivet. Men komiteen vil understreke at mange personer fortsatt vil ha behov for langvarige tiltaksløp, gjerne med tett individuell oppfølging, og at kortvarige kurs ikke vil være hensiktsmessig for disse. Rapporter fra mange tiltaksarrangører tyder på at mer langvarige og kostbare tiltak, rettet mot personer med sammensatte behov, blir redusert i omfang. Komiteen vil advare mot en utvikling der pris på tiltak får for stor vekt i tiltakssammensetningen i forhold til kvalitet og individuell behovsvurdering.

Komiteen viser samtidig til at tidligere forsøksordninger med lønnstilskudd for uførepensjonister fases ut og erstattes med tiltak under post 76, og at forsøkene med tidsbestemt lønnstilskudd fra 2007, foreslås gjort landsdekkende fra 2008. Antall tiltaksplasser for dette økes med 400 til 500 plasser.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at det sjeldent har vært bedre forhold for arbeidssøkende å skaffe seg arbeid enn det er i dag. Sammenlignet med nivået for to år siden har arbeidsledigheten blitt mer enn halvert og befinner seg nå på sitt laveste nivå på flere tiår. Disse medlemmer registrerer imidlertid at andelen yrkeshemmede fremdeles er høy, bare 10 pst. færre yrkeshemmede i dag enn for to år siden. Dette viser tydelig at det ikke er alle arbeidssøkende som er i stand til å nyttiggjøre seg det gode arbeidsmarkedet, og dette burde ført til en omfattende prioritering av yrkeshemmede. Med dagens tilstand i arbeidsmarkedet, hvor det er stort behov for arbeidskraft i flere sektorer, burde det i realiteten ikke være behov for ordinære arbeidsmarkedstiltak, utover de som er målrettet i fattigdomsbekjempelse og som er rettet mot langtidsledige og unge mennesker. Samtidig bør en styrke satsingen overfor de yrkeshemmede, nettopp fordi det er i dagens arbeidsmarked at også disse vil være etterspurt dersom atføringarbeidet bidrar til å skape en ny sjanse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen foreslår at postene 70, 71, og 73 slås sammen til én post 76, og at post 74 utfases. Disse medlemmer er redd for at en sammenslåing vil kunne svekke fokus på dem som trenger spesiell oppfølging for å kunne delta aktivt i arbeidsmarkedet. Samtidig ser disse medlemmer det positive som ligger i en sammenslåing, gjennom at en oppnår større fleksibilitet. Disse medlemmer ber Regjeringen følge nøye med at de gruppene som i dag betjenes under postene 71 og 73 ikke får et dårligere tilbud.

Disse medlemmer viser til at Regjeringens forslag til bevilgninger til denne posten ikke tar opp i seg den store reduksjonen i arbeidsledigheten som har

vært. Disse medlemmer mener det er grunnlag for å redusere de midler som går til ordinære arbeidsmarkedstiltak med 500 mill. kroner. Derimot mener disse medlemmer at de tiltak som er rettet mot vanskeligstilte bør styrkes, og legger inn 200 mill. kroner til tiltak som retter seg mot de gruppene som tidligere falt inn under post 71 Spesielle arbeidsmarkedstiltak. Dette gir en samlet besparelse på 300 mill. kroner. Disse medlemmer viser til sitt forslag til alternativt statsbudsjett for 2008 som er gjengitt i dette dokument.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Regjeringens arbeid med å få flere funksjonshemmede ut i arbeid ikke har lyktes. En viktig grunn til dette er at mange bedrifter og offentlige etater ikke er klar over hvilke hjelpetiltak og hjelpemidler som finnes og som kan finansieres med statlige midler. Disse medlemmer mener at for å få slik informasjon ut til arbeidsgiverne må Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) og de aktuelle særforbundene få ansvaret for en landsdekkende kampanje, som både skal drive opplysende og holdningskapende arbeid. Disse medlemmer legger til grunn at en slik kampanje finansieres fullt ut over denne posten gjennom effektivisering og omprioritering av midler.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen igangsette en opplysningskampanje overfor offentlige og private arbeidsgivere slik at funksjonshemmede i større grad kommer i arbeid. Kampanjen skal utarbeides og utføres av Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) og andre aktuelle særforbund."

Komiteens medlem fra Høyre mener det er viktig å styrke innsatsen overfor dem som har særlige behov for hjelp til å komme tilbake til arbeidslivet. Gjennom en omprioritering i tiltaksbruken ønsker dette medlem å foreta et kutt i ordinære arbeidsmarkedstiltak og samtidig styrke innsatsen overfor yrkeshemmede. Det vises til Høyres alternative budsjett, hvor antallet ordinære plasser reduseres med om lag 3 000 og hvor det samtidig legges inn 1 000 flere tiltaksplasser for yrkeshemmede. Samlet innebærer denne omprioriteringen at bevilgningen under kap. 634 post 76 kan reduseres med 160 mill. kroner.

Dette medlem viser videre til Høyres fattigdomspakke, hvor det foreslås 10 mill. kroner til lavterskeltilbudet "Ut på tunet/Grønn omsorg" og 10 mill. kroner til "Snu i døra"-prosjekter, tiltak som er rettet mot unge mennesker som oppsøker sosialkontoret, etter mønster fra suksessrikt sosialarbeid i kommunene Time og Klepp.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2008 hvor det ble foreslått å øke bevilgningen til arbeidsmarkedstiltak, rettet mot yrkeshemmede arbeidssøkere tilsvarende 500 plasser i hele 2008. Sam-

tidig ble det foreslått å redusere måltallet plasser rettet særskilt mot ordinære arbeidssøkere med 500 plasser i annet halvår 2008, med anmodning til Regjeringen om å vurdere behovet for tiltaksplasser på nytt i Revidert nasjonalbudsjett for 2008 i lys av arbeidsmarkedsutviklingen. Dette medlem foreslår dette på nytt innenfor vedtatt ramme, og foreslår derfor at bevilgningen til kap. 634 post 76 økes med 33 mill. kroner. Samlet bevilgning for kap. 634 foreslås derfor til 5 275,1 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjett hvor det ble foreslått å øke antall plasser for yrkeshemmede med 200 samtidig som det ble kuttet med 2 500 plasser for ordinære arbeidssøkere begrunnet i den eksepsjonelt gode tilstanden på arbeidsmarkedet for ordinære arbeidssøkere.

4.8 Kap. 635 og kap. 3635 Ventelønn

Det foreslås bevilget 260 mill. kroner for 2008, mot 405 mill. kroner i saldert budsjett for 2007. Likeledes foreslås det 86,7 mill. kroner under kap. 3635 for 2008 mot 123,4 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til sine merknader til St.prp. nr. 1 (2006-2007), jf. Budsjett-innst. S. nr. 15 (2006-2007) og understreker at personer med rett til ventelønn skal ha krav på samme oppfølging fra Arbeids- og velferds-etaten som alle andre som er falt ut av arbeidsmarkedet.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener det snarest bør iverksettes tiltak for at flere som i dag går på ventelønn, går over i produktivt arbeid. I dagens arbeidsmarked med mangel på arbeidskraft vil en langt lettere skaffe arbeid til denne gruppen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener derfor at posten kan reduseres med 100 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at ventelønnsordningen kun gjelder for statlige arbeidstakere i Norge, mens andre arbeidstakere må forholde seg til trygdeytelsene NAV yter. I tillegg påfører dette store byrder for de selskapene som blir omgjort til aksjeselskaper og skal konkurrere i det ordinære markedet.

Komiteens medlem fra Høyre mener at innretningen med ventelønn, hvor en kan heve full lønn i mange år etter en omorganisering i statlig sektor, er uheldig og vanskelig lar seg forene med arbeidslinjen som det er bred politisk enighet om. Ventelønnsordningen bidrar i dag til at kvalifisert og etterspurt arbeidskraft blir stående utenfor arbeidslivet.

Dette medlem viser til Høyres alternative budsjett, hvor en slik avvikling gir en innsparing på 10,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til sine forslag til alternativt statsbudsjett for 2008, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag slik at ordningen med ventelønn avskaffes for nye tilfeller."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at ventelønnsordningen gir uriktige insentiver i forhold til deltakelse i arbeidslivet, og viser til den utmerkede argumentasjon som Regjeringen har ført for dette prinsippet i St.prp. nr. 1 (2007-2008) Arbeids- og inkluderingsdepartementet, programområde 2: Arbeidsmarked, delmål 1.3 Høy overgang til arbeid for arbeidssøkere uten arbeid. Disse medlemmer mener at ventelønnsordningen bør erstattes med økt aktivitet for å bistå arbeidssøkerne å kvalifisere seg for, eller finne, egnede arbeid.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om avvikling av ventelønnsordningen for nye mottakere fra 1. januar 2009, og erstatte dette med en tett oppfølging og tiltaksgaranti for den enkelte."

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det ikke har vært registrert lavere arbeidsledighet siden 1988. På grunn av den svært gunstige situasjonen på arbeidsmarkedet foreslår derfor dette medlem å redusere antall ordinære tiltaksplasser med 2 500 i 2008. Enkelte grupper har imidlertid stadig problemer med å komme inn i arbeidslivet. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og prioriterer der å øke antall tiltaksplasser for yrkeshemmede med 200.

4.9 Kap. 640 og kap. 3640 Arbeidstilsynet

Det foreslås bevilget 360,8 mill. kroner for 2008, mot 338,9 mill. kroner i saldert budsjett for 2007. Likeledes foreslås det 23,9 mill. kroner under kap. 3640 for 2008 mot 22,94 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til at det fortsatt er en svært positiv utvikling i arbeidsmarkedet. Arbeidsløsheten er rekordlav, og sysselsettingen har økt. Den positive utviklingen og økt globalisering av arbeidsmarkedet medfører også store utfordringer knyttet til ivaretagelse av arbeidstakerne når det gjelder sykefravær og utstøting av arbeidslivet, som må møtes gjennom arbeidet med inkluderende arbeidsliv og kamp mot sosial dumping.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, støtter de foreslåtte bevilgninger og Regjeringens arbeid for å styrke både Arbeidstilsynets og Petroleumstilsynets rolle ytterligere.

Komiteen viser til at Regjeringen, i samarbeid med Stortinget, har fulgt opp handlingsplan mot sosial dumping og viser til Innst. O. nr. 5 (2006-2007) hvor Arbeidstilsynet gis nye virkemidler som pålegg, tvangsmulkt og stansing når de fører tilsyn med lønns- og arbeidsvilkår etter allmenngjøringsloven og utlendingsloven.

Komiteen viser til Regjeringens mål om at alt arbeid som utføres av det offentlige og av offentlig eide selskaper, skal utføres til norske lønns- og arbeidsvilkår og at Regjeringen har lagt fram Ot.prp. nr. 7 (2007-2008) med lovhjemmel til å pålegge alle offentlige innkjøpere å kreve at leverandører og underleverandører tilbyr sine ansatte slike betingelser. En tilsvarende ordning er allerede innført for statlig sektor. Nå utvides ordningen til å omfatte større innkjøp i både kommuner, helseforetak og liknende virksomheter. Komiteen understreker at dette er viktige virkemidler for å hindre sosial dumping.

Komiteen viser videre til at Arbeidstilsynet har tilsyns- og veiledningsansvar i samarbeid med andre aktører i IA-arbeidet til å utvikle det forsterkede arbeidsmiljøfokus i avtalen til praktiske tiltak ute i virksomhetene.

Komiteen viser til de flerårige kampanjene, blant annet "Jobbing mot mobbing" og "Få orden på kjemikalier" som fortsatt må ha prioritet.

Komiteen viser til at Arbeidstilsynet gjennomførte en kjemikaliekampanje i 2003 til 2006 og at slutt-rapporten viser manglende risikovurdering, manglende eksponeringsmålinger og tilfeller der ansatte ikke hadde fått opplæring. Komiteen understreker viktigheten av at resultatet følges opp.

Komiteen viser også til kampanjene "Rett hjem" og "God vakt", henholdsvis i spesialisthelsetjenesten og i hjemmetjenesten. Begge undersøkelser viser store forbedringspotensialer i arbeidsmiljøet og at tidspress og arbeidsbelastninger er høyt i sektorer der sykefraværet og utstøting også er høy.

Komiteen viser til fortsatt stort behov for samarbeid mellom Arbeidstilsynet, Petroleumstilsynet og Arbeids- og velferdsetaten for å styrke arbeidet med å motvirke at arbeidstakere som får sin arbeids-/funksjonsevne redusert, forlater arbeidslivet og blir mottakere av passive trygdeytelser.

Komiteen viser til at det er forventet at omstillingen av Arbeidstilsynet er fullført i 2007. I St.prp. nr. 1 (2007-2008) angis det at det gjennomføres en underveisevaluering i 2007 fordi en del av endringene bare har virket kort tid og fordi noen av beslutningene ennå ikke er fullt iverksatt. Denne evalueringen må raskt brukes til å revidere etatens strategiske plan gjennom en vurdering av effekten av omorganiseringen og forholdet mellom oppgaver og ressurser i budsjettet for 2008.

Komiteen er tilfreds med at det er utarbeidet en veiledning til varslingsbestemmelsene, og det blir viktig framover å vurdere hvordan bestemmelsene virker.

Komiteen vil følge nøye resultatene av Arbeidstilsynets arbeid med prosjektet regelforenkling som har resultert i et utkast til ny forskriftsstruktur for Arbeidstilsynet. Høringen på dette er avsluttet innværende høst.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser videre til at oppdragsgiverne har fått et utvidet ansvar for å påse at arbeidstakerne ikke utnyttes, og at tillitsvalgte har fått rett til innsyn i lønns- og arbeidsvilkår hos arbeidsgivere der tariffavtaler er allmenngjort.

Flertallet vil videre peke på at allmenngjøringsverktøyet gir muligheter til myndighetskontroll og innsyn for tillitsvalgte, noe som er viktig i kampen mot sosial dumping, og at det er flere sektorer som opplever sosial dumping der det ikke er allmenngjorte tariffavtaler.

Flertallet ber Regjeringen arbeide videre med å styrke regelverket ytterligere og viser til at ordningen med regionale verneombud evalueres i løpet av høsten 2007.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at Arbeidstilsynet har fått en rekke nye oppgaver etter innføringen av Ot.prp. nr. 56 (2006-2007) om lov om endringer i arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven (innleie, påseplikt for oppdragsgivere og innsynsrett for tillitsvalgte). Disse medlemmer vil styrke Arbeidstilsynets mulighet til å gjennomføre kontroller på arbeidsplasser for å sørge for at regelverket knyttet til helseskadelige kjemikalier blir overholdt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen i sitt budsjettforslag for 2008 foreslår å styrke arbeidet mot sosial dumping. Disse medlemmer støtter denne styrkingen.

Disse medlemmer mener at selv om arbeidet mot sosial dumping styrkes, er det rom for effektivisering ved økt fokus på effektiv drift og rutineendringer. Disse medlemmer mener det samlet er mulig å redusere bevilgningen til Arbeidstilsynet med 15 mill. kroner uten at dette går ut over dagens service og oppgaver. Disse medlemmer viser til sitt forslag til alternativt statsbudsjett for 2008.

Komiteens medlem fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås at posten styrkes med 5 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås at posten styrkes med 4 mill. kroner.

4.10 Kap. 642 og kap. 3642 Petroleumstilsynet

Det foreslås bevilget 175,6 mill. kroner for 2008, mot 159,9 mill. kroner i saldert budsjett for 2007. Likeledes foreslås det 71,85 mill. kroner under kap. 3642 for 2008 mot 62,15 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til at det i 2006 ble gjennomført en bred evaluering av Petroleumstilsynet for å kartlegge hvordan tilsynet fungerte som tilsynsmyndighet og hvordan det løser sine pålagte oppgaver/når sine mål. Evalueringen kartla også rolleutøvelse, virkemiddel-

bruk og evnen til å styre og utvikle egen organisasjon. Komiteen viser til at dokumentasjonen i evalueringsrapporten konkluderer med at Petroleumstilsynet i stor grad fungerer godt etter formålet. Etaten gjennomfører sitt strategiarbeid på en bred og involverende måte som skal sikre at etaten klarer å være i forkant når det gjelder å se hvilken betydning de ulike utviklings-trekkene og utfordringene har for helse, miljø og sikkerhet.

Komiteen viser til at det er dokumentert bred enighet blant eksterne aktører og egne ansatte om at kompetanse er en av etatens sterkeste sider. Det er etablert solide og systematiske systemer for innhenting og utvikling av kunnskap og kompetanse, blant annet gjennom samarbeid med arbeidslivets parter i bransjen.

Komiteen vil understreke viktigheten av at Petroleumstilsynet ivaretar den nødvendige uavhengighet i sine tilsynsoppgaver. Evalueringens dokumentasjon støtter dette. Tilsynsobjektene gir uttrykk for at etaten opptrer forutsigbart og i tråd med god forvaltningspolitikk.

Komiteen viser til at Petroleumstilsynets forslag til oppfølgingsplan skal ferdigbehandles av Arbeids- og inkluderingsdepartementet høsten 2007.

Komiteen viser til at det er Petroleumstilsynets ansvar å legge premissene for og følge opp at aktørene i petroleumsvirksomheten holder et høyt nivå på helse-, miljø og sikkerhet slik at risikoen for storulykker, uønskede hendelser og arbeidsrelaterte skader og sykdommer reduseres. Myndighetsansvaret gjelder for petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel og for enkelte anlegg på land.

Komiteen viser til at Petroleumstilsynet er utpekt som koordinerende myndighet, og skal gjennom eget tilsyn og i samarbeid med andre myndigheter på Helse-, miljø- og sikkerhetsområdet (HMS-området) sikre at petroleumsvirksomheten og virksomhet tilknyttet denne blir fulgt opp på en helhetlig måte.

Komiteen vil vise til resultatmålet fem delmål: 1. Bidra til å forebygge arbeidsrelaterte sykdommer, skader/ulykker og fremme inkludering, 2. Bidra til reduksjon av risiko for storulykker i petroleumssektoren og forebygge skade på ytre miljø, 3. Bidra til å hindre sosial dumping, 4. Øke omfang og kvalitet på kunnskap om arbeidsmiljøforhold og storulykkerisiko og 5. Sikre et forsvarlig og brukervennlig regelverk, herunder arbeidstakeres rettigheter og medbestemmelse.

Komiteen har merket seg at resultatmålet under delmål 5 er at tilsynet skal bidra til å ferdigstille og iverksette et nytt, felles regelverk for petroleumsvirksomheten til havs og på nærmere angitte anlegg på land. Opprinnelig plan for ikrafttredelse var 1. januar 2007 og i fjor ble det angitt sannsynlig ikrafttredelse 1. januar 2008. Dette resultatmålet er viktig at innfris i 2008. Komiteen har merket seg mange viktige resultatmål under alle delmålene og forutsetter at budsjettøkningen vil gjøre det mulig å innfri disse viktige målene.

Komiteen viser til at det fortsatt ikke er en vedvarende positiv utvikling på sikkerhetsnivået og at gode

resultater på et område har vist seg å ha klar sammenheng med myndighetenes og industriens fokus på disse, jf. hydrokarbonlekkasjer.

Komiteen viser til rapporten "Kjemisk arbeidsmiljø" som ble lagt fram 1. juni 2007 som viser at næringen mangler helhetlig risikobilde på kjemikalieområdet, både for dagens situasjon og historisk. Komiteen understreker viktigheten av at myndighetene og næringen sørger for etterlevelse av regelverket og at dokumentasjon på historisk eksponering blir innhentet og systematisert.

Komiteen viser også til viktigheten av at system for helsemessig oppfølging av dykkere blir iverksatt. Det vises i denne forbindelse til at det er etablert en landsfunksjon for hyperbar medisin og et dykkemedisinsk kompetansesenter ved Haukeland universitetssykehus.

Komiteen understreker at petroleumsvirksomhet i nordområdene reiser spesielle utfordringer. HMS-regelverket for olje- og gassvirksomheten er funksjonelt utformet, og det forutsetter at man setter inn flere tiltak i miljøfølsomme områder for å opprettholde det samme sikkerhetsnivået som på andre deler av sokkelen. Dette skal bidra til at petroleumsvirksomheten i nordområdene kan gjennomføres med samme sikkerhet som ellers på norsk sokkel.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det er rom for effektivisering ved økt fokus på effektiv drift og rutineendringer. Disse medlemmer mener det samlet er mulig å redusere bevilgningen til Petroleumstilsynet med 7 mill. kroner uten at dette går ut over dagens service og oppgaver. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets forslag til alternativt statsbudsjett for 2008.

Komiteens medlem fra Venstre viser til det store antall helseskader knyttet til kjemikalier og helsefarlige stoffer som en rekke arbeidsplasser underlagt Petroleumstilsynet møter. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås å styrke Petroleumstilsynet med 4 mill. kroner.

4.11 Kap. 643 Statens arbeidsmiljøinstitutt

Det foreslås bevilget 85,5 mill. kroner for 2008, mot 81,8 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til at Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) er det nasjonale forskningsinstituttet innenfor arbeidsmiljø og arbeidshelse. Virksomheten omfatter forskning, utredning, service, utdanning og formidling. Det overordnede målet er å skape og formidle kunnskap om sammenhengen mellom arbeid og helse. Komiteen har merket seg at de prioriterte feltene i årene fremover er økt kunnskap om kjemiske og biologiske arbeidsmiljøforhold, arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager, samt psykososialt og organisatorisk betingede arbeidsmiljøforhold. STAMI skal også vektlegge videreutvikling av tiltaket Nasjonal overvåking av arbeidsmiljø og helse (NOA). I tillegg samarbeide

med og bidra til kunnskap til Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet.

Komiteen viser til viktigheten av å ha kunnskap om og oversikt over sammenhengen mellom arbeid, sykdom og helse.

Komiteen merker seg at instituttet har som sitt hovedmål forskning på arbeidsmiljø og arbeidshelse. Det er også stort behov for oversikt over data og dokumentasjon om arbeidsmiljø og arbeidsrelaterte helseskader.

Komiteen merker seg at STAMI for 2008 har valgt ut satsing på kjemiske/biologiske faktorer som årsak til helseskader, samt kunnskap om ergonomiske, psykososiale og organisatoriske arbeidsmiljøforhold.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker et lavere statstilskudd, samt at en i større utstrekning utnytter effektiviseringspotensialet og dermed får en bedre utnyttelse av tildelte midler. Disse medlemmer reduserer på denne bakgrunn bevilgningen med 4 mill. kroner. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets forslag til alternativt statsbudsjett for 2008.

4.12 Kap. 646 Pionerdykkere i Nordsjøen

Det foreslås bevilget 59,4 mill. kroner for 2008, mot 85,7 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til Regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

4.13 Kap. 648 Arbeidsretten, Riksmeklingsmannen m.m.

Det foreslås bevilget 17,9 mill. kroner for 2008, mot 14,3 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til Regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til Regjeringens forslag.

4.14 Kap. 660 Krigspensjon

Det foreslås bevilget 745 mill. kroner for 2008, mot 770 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til Regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til brev av 1. november 2007 fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet vedrørende Dokument nr. 8:64 (2006-2007) og spørsmål knyttet til de såkalte "huleboerne" i Finnmark og barna som ble berørt av bombingene av Holen skole i Laksevåg.

Flertallet viser til det igangsatte arbeidet med å framskaffe en oppdatert, samlet psykiatrisk ekspertvurdering om senvirkninger av krigspåkjenninger hos barn. Flertallet viser videre til at i begynnelsen av 2008 er en påfølgende rapport til Stortinget varslet med vurdering av hvilke konsekvenser ekspertvurderingen

eventuelt bør få for den videre behandlingen av saker om krigspensjon der barn var involvert.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at spørsmålet om krigspensjon til de såkalte "huleboerne" i Nord-Norge og til barna som ble utsatt for bombingene av Holen skole i oktober 1944, har vært tatt opp flere ganger de senere årene. Blant annet har det blitt reist spørsmål om hvorvidt at flere som tilhører denne gruppen, ikke har fått krigspensjon fordi det har skjedd en innstramning av praksis.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser for øvrig til det fremsatte representantforslag fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson, Karin S. Woldseth, Arne Sortevik og Kari Kjønås Kjos om å sørge for at ofrene etter bombingene av Laksevåg og Holen skole får sine søknader om krigspensjon vurdert på nytt - Dokument nr. 8:64 (2006-2007).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har videre merket seg følgende uttalelser fra stortingsrepresentanter fra alle de tre regjeringspartiene i Bergens Tidende, søndag 14. januar 2007, når det gjelder situasjonen for ofrene etter bombingene i Laksevåg.

Representanten fra Senterpartiet uttaler: "En skamplett på velferdsstaten". Representanten fra Arbeiderpartiet uttaler: "Nå må vi bare skjære gjennom og vise raushet. De burde vært spart for dette", mens representanten fra Sosialistisk Venstreparti uttaler: "Disse menneskeskjebnene har virkelig gjort inntrykk på meg, og det er på tide å ordne opp".

Disse medlemmer støtter innholdet i disse uttalelsene.

4.15 Kap. 664 Pensjonstrygden for sjømenn

Det foreslås bevilget 658 mill. kroner for 2008 mot 698 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til at formålet med Pensjonstrygden for sjømenn er å gi arbeidstakere på skip mv. førtids alderspensjon fra fylte 60 til 67 år. Ordningen forvaltes av Pensjonstrygden for sjømenn.

Komiteen viser for øvrig til Regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Stortingets behandling av Ot.prp. nr. 20 (1999-2000) hvor det ble vedtatt å avvikle overgangsordningen med å yte fastlåste lave pensjoner for fartstid før 1. januar 1967. Ordningen gjelder i det vesentlige alderspensjonister etter fylte 67 år, alderspensjon til den som har uførepensjon mv. fra folketrygden/avtalefestet pensjon og enkepensjoner (§ 5 nr. 1 bokstav b og § 7 første ledd).

Disse medlemmer mener at endringene har fått en utilsiktet virkning som har gjort at en rekke sjøfolk har mistet sine opptjente rettigheter.

Disse medlemmer viser til Stortingets behandling av Innst. S. nr. 205 (2005-2006) hvor man fremmet følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med nødvendige lovendringer, slik at sjøfolkene får beholde retten til pensjon som er opptjent før 1967."

Disse medlemmer registrerer at forslaget kun fikk Fremskrittspartiets stemmer.

4.16 Kap. 666 Avtalefestet pensjon (AFP)

Det foreslås bevilget 1 090 mill. kroner for 2008 mot 950 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at dagens AFP-ordninger er tidligpensjonsordninger som kan utbetale pensjon til personer i alderen 62-67 år. I det nye pensjonssystemet åpnes det for fleksibelt uttak av alderspensjon allerede fra 62 år. Det er derfor behov for å tilpasse AFP-ordningen til dette. Flertallet viser til at Arbeids- og inkluderingsdepartementet har satt ned et utvalg av arbeidslivets parter ledet av arbeids- og inkluderingsministeren, som skal utforme ny AFP-ordning for privat sektor. Dette arbeidet vil også få innflytelse på utforming av arbeidet med ny AFP-ordning i offentlig sektor.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at formålet med ordningen med avtalefestet pensjon (AFP-ordningen) opprinnelig var å gi slitne arbeidstakere med lange yrkeskarrierer mulighet til å gå frivillig av med alderspensjon før de nådde pensjonsalderen i folketrygden. I løpet av de nærmere 20 årene som er gått siden AFP-ordningen ble introdusert har imidlertid AFP-ordningen endret seg betydelig i omfang og innretning, og fremstår i dag som en generell tidligpensjonsordning for et stort flertall av landets yrkesaktive.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen selv skriver i St.prp. nr. 1 (2007-2008) at det som følge av den demografiske utviklingen, med et økende antall eldre i alderen 62-67 år, er grunn til å forvente en sterk økning i antall AFP-mottakere i årene fremover.

Disse medlemmer er bekymret for denne utviklingen ikke minst fordi et av de største problemene i det norske samfunnet er en kritisk mangel på arbeidskraft i mange sektorer.

Disse medlemmer vil vise til NOVA-rapport 10/01 Levekår og livskvalitet hos uførepensjonister og mottakere av avtalefestet pensjon, som har et eget kapittel om helse og funksjonshemming med en tabell som gjengir ulike gruppers beskrivelser av sin egen helsetilstand. De grupper som inngår i materialet er uførepensjonister, avtalepensjonister og befolkningen for øvrig. Disse medlemmer vil peke på at tallene

viser at bare 4 pst. av AFP-pensjonistene anser helsetilstanden å være dårlig, mens hele 96 pst. anser at helsetilstanden er enten svært god, god eller verken god eller dårlig. Disse medlemmer kan derfor vanskelig se at AFP-ordningen i dag er en spesielt målrettet og treffsikker ordning for å hjelpe "sliterne" - i betydningen utslitte arbeidstakere - ut av arbeidslivet på en verdig måte. Tallene viser, som det også er pekt på innledningsvis, at AFP-ordningen i dag fremstår som en generell tidligpensjonsordning.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at det inngåtte pensjonsforlik som Stortingets flertall sluttet seg til, forutsetter at fremtidens pensjonssystem skal premiere de som velger å stå lenger i jobb. Som en konsekvens av dette slo Stortingets flertall også fast at den nye, generelle adgangen til tidligpensjon i folketrygden gjør det nødvendig med en tilpassing og endring i dagens AFP-ordning, som sikrer at ikke hele intensjonen med pensjonsreformen undergraves. Disse medlemmer viser til det arbeid som nå pågår i det partssammensatte utvalget for å drøfte utformingen av fremtidens AFP-ordning, og forutsetter at dette arbeidet ivaretar ordlyden og intensjonen i det vedtatte pensjonsforlik.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er bekymret for at ordningen med AFP har blitt brukt til utstøting av kvalifiserte arbeidstakere, samt at det har blitt en tidligpensjonsordning for grupper av arbeidstakere. Dette står i dyp kontrast til Regjeringens og disse medlemmers ønske om å få arbeidstakere til å stå lenger i arbeid i en tid hvor kompetent arbeidskraft er mangelvare.

Disse medlemmer ser med bekymring på at avgangen fra arbeid til avtalefestet pensjon (AFP) ser ut til å få en markant økning fra 2007 og framover. Både den demografiske utviklingen og langsiktige trender peker i retning av tidligere avgang fra arbeidslivet i årene som kommer. Ifølge de siste befolkningsframskrivningene til Statistisk sentralbyrå (SSB) vil antall personer i AFP-alder øke fra ca. 218 000 ved utgangen av 2006 til 279 000 ved utgangen av 2010.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil peke på at utgangspunktet for AFP-ordningen var at den skulle tilgodese mennesker i harde yrker og som var utslitt, for å gi disse en verdig avgang fra arbeidslivet.

Disse medlemmer registrerer at det er liten diskusjon om hvilke ordninger vi trenger for de som virkelig er utslitte og syke etter lang arbeidstjeneste.

Disse medlemmer er kjent med at Arbeids- og inkluderingsdepartementet har nedsatt et eget utvalg som skal utforme ny AFP-ordning for privat sektor som er tilpasset den nye alderspensjonen i folketrygden.

Disse medlemmer mener en opprettholdelse av AFP-ordningen, slik den i dag virker, er en oppretthol-

delse av en skjev fordeling av goder som i tillegg virker i motsatt retning av det som er de erklærte målene med "arbeidslinjen" og en god seniorpolitikk.

Disse medlemmer mener derfor at AFP-ordningen må innskjerpes slik at den begrenses til sitt opprinnelige formål.

Disse medlemmer vil komme tilbake med eventuelle forslag i forbindelse med Stortingets behandling av ny AFP-ordning.

Komiteens medlem fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett for 2008 fremmer en rekke forslag som skal bidra til at mennesker velger å jobbe lenger i stedet for å gå av med AFP. Endringene gir økonomiske insentiver til å velge arbeid, gjennom et eget skattefradrag på 6 000 kroner i året for arbeidstakere over 62 år, og gjennom en liten økning i trygdeavgiften for AFP-pensjonister. Samlet vil disse endringene bidra til at kap. 666 kan reduseres med 57,5 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2008 hvor det ble foreslått å gi alle i alderen 62 til 67 år et skattefradrag på 3 000 kroner dersom de deltok i arbeidslivet. Et slikt skattefradrag ville stimulert arbeidsdeltakelse, og redusert bevilgningsbehovet under kap. 666. Dette medlem viser til at Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2008 på dette grunnlag reduserte bevilgningen til kap. 666 Avtalefestet pensjon med 23 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjett hvor det ble foreslått å gi skattefradrag og redusert trygdeavgift til alle mellom 62 og 67 år. Dette fradraget ville redusert bevilgningsbehovet under kap. 666 med 46 mill. kroner.

4.17 Kap. 667 Supplerende stønad til personer over 67 år

Det foreslås bevilget 275 mill. kroner for 2008 mot 248 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til at ordningen med supplerende stønad for personer med kort botid i Norge ble innført fra 1. januar 2006. Komiteen viser videre til at Stortinget har bedt Regjeringen om å legge fram en vurdering av følgene av lov om supplerende stønad to år etter iverksetting.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at stønaden reguleres av egen lov og er ikke en folketrygdytelse. Stønaden vil, i mange tilfeller, bli en ytelse til erstatning for økonomisk sosialhjelp og må etter disse medlemmers mening betraktes som en sosial ytelse. Disse medlemmer vil peke på at den supplerende stønaden ikke er en trygdeytelse og ikke bevilges over folketrygdens budsjett. Disse medlemmer mener derfor det er naturlig at ytelsen utbetales gjennom de kommunale sosialkontorene.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets merknader i forbindelse med behandlingen av Ot.prp. nr. 14 (2004-2005), jf. Innst. O. nr. 56 (2004-2005), hvor Fremskrittspartiet gikk imot innføringen av denne ordningen.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett hvor man på denne bakgrunn reduserer kap. 667 post 70 med 275 mill. kroner.

4.18 Kap. 847 Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne

Det foreslås bevilget 187,099 mill. kroner for 2008. Kapittelet erstatter tidligere kap. 621 post 22 og 71 samt kap. 623 post 1, jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 5 (2007-2008).

Post 1 Driftsutgifter for Nasjonalt dokumentasjons-senter for personer med nedsatt funksjonsevne

Komiteen viser til at hovedmålet med senteret er å samle inn kunnskap om forhold som har betydning for å kunne dokumentere situasjonen for personer med nedsatt funksjonsevne, og gjøre denne tilgjengelig for ulike aktører i samfunnet.

Komiteen har merket seg at dokumentasjonssenteret i 2008 blant annet vil rette oppmerksomheten spesielt mot følgende temaer:

- Levekårsdata om funksjonshemmede.
- Kartlegge hvilke data som kan hentes ut av forskjellige registre som beskriver situasjonen for personer med nedsatt funksjonsevne.
- Frambringe informasjon om funksjonshemmedes barrierer og utfordringer for personer med nedsatt funksjonsevne.
- Kartlegge områder hvor kunnskapen om personer med nedsatt funksjonsevne er mangelfull.

Komiteen viser for øvrig til Regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til Regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteen er enig i de prioriteringer som er omtalt i proposisjonen.

Komiteen viser til sine merknader under kap. 621, post 21 Spesielle driftsutgifter, om viktigheten av felles resultatmål og indikatorer for NAV-kontorene, og understreker at det også på området tilgjengelighet for funksjonshemmede er viktig å få fram effektive og treffsikre indikatorer, som grunnlag for løpende vurdering av oppnådde resultater og eventuelle behov for nye virkemidler. Komiteen viser til det koordinerte arbeidet med å utvikle indikatorer som skjer i regi av Deltasenteret, og imøteser en redegjørelse på egnet tidspunkt om framdrift og om hvordan de nye indikatorene tenkes tatt i bruk som politisk styringsverktøy.

Post 70 Tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner

Komiteen viser til at tilskuddene til funksjonshemmedes organisasjoner, til paraplyorganisasjonene Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) og Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO), samt til tilskudd for lokale velferdstiltak er basert på en tildelingsnøkkel som flertallet i Stortinget har gitt sin tilslutning til.

Komiteen viser til den foreslåtte omleggingen av tilskudd til ferie- og velferdstilbud for personer med nedsatt funksjonsevne, og støtter omleggingen som har som formål å bedre tilbudet til funksjonshemmede barn.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ber departementet vurdere hvorvidt Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO) reelle mulighet til å fungere som en effektiv paraplyorganisasjon er godt nok ivarettatt innenfor denne modellen.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for 2008 med en vurdering av om eksisterende tilskuddsordning til paraplyorganisasjoner gir Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO), reell mulighet til å ivareta sitt koordineringsansvar overfor sine brukergrupper og medlemsorganisasjoner."

Post 71 Tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner mv.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til viktigheten av at alvorlig syke og/eller funksjonshemmede barn får et ferietilbud, og øker derfor kap. 847 post 70 med 2 mill. kroner.

4.19 Kap. 2540 Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn

Det foreslås bevilget 40 mill. kroner for 2008, det samme som i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til Regjeringens forslag til bevilgning for 2008 og har ingen merknader.

4.20 Kap. 2541 Dagpenger

Det foreslås bevilget 4 781 mill. kroner for 2008, mot 6 837 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til at den positive utviklingen på arbeidsmarkedet, som har skjedd siden 2003/2004, fortsetter i 2007. I første halvdel av 2007 var det registrert 36 200 dagpengemottakere, som er en reduksjon på 35 pst. i forhold til første halvår av 2006. Dette er en gledelig utvikling som har pågått over flere år. Komiteen registrerer også utsiktene til en fortsatt nedgang i antallet dagpengemottakere i 2008.

Komiteen vil understreke at deltakelse i arbeidslivet er det viktigste tiltaket for at den enkelte borger på egen hånd kan sikre seg og sin familie mot fattigdom og sosial ekskludering.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Venstre, støtter Regjeringens forslag om å redusere antall ventedager før man får rett til dagpenger fra fire til tre.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at dette er oppfølging av Soria Moria-erklæringen hvor regjeringspartiene lovet å rette opp de usosiale kutt den forrige regjering gjorde overfor de arbeidsledige. Den gode situasjonen på arbeidsmarkedet gjør at færre blir arbeidsledige, men for den enkelte som blir arbeidsledig er den økonomiske belastningen ved å gå fra ordinær inntekt til dagpenger stor.

Dette flertallet merker seg også at maksimal periode med dagpenger under permitteringer reduseres fra 34 til 30 uker, og støtter dette.

Dette flertallet ønsker imidlertid at situasjonen følges fortløpende med hensyn til å vurdere særordninger for bransjer med behov for lengre permitteringer.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Venstre, støtter også Regjeringens forslag om å redusere antall ventedager for permitterte i fiskeindustrien fra fire til null. Sysselsettingssituasjonen i fiskeindustrien er spesiell med hyppige svingninger i arbeidskraftbehov. Fjerning av ventedager for denne gruppen vil gjøre den økonomiske belastningen for den enkelte permitterte arbeidstaker noe mindre.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre merker seg at Regjeringen foreslår å redusere antallet ventedager før man får rett til dagpenger, fra fire til tre. Disse medlemmer påpeker at muligheten for å komme ut i arbeid ved ledighet i dag er god, idet det er mangel på arbeidskraft i mange sektorer.

Disse medlemmer viser i denne sammenheng til at regjeringen Bondevik II gjennom sitt målrettede arbeid la grunnlaget for den positive utviklingen man i dag ser i arbeidsmarkedet. Disse medlemmer viser til at det på denne bakgrunn også er naturlig at en rekke ordninger justeres i takt med utviklingen på arbeidsmarkedet. Dette gjelder for eksempel permitteringsordningen, lønnsgarantiordningen og enkelte av ordningene knyttet til dagpengeutbetaling.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til den vedvarende nedgangen i arbeidsledigheten, samtidig som NAV-kontorene øker i antall. Når NAV-organisasjonen stadig utvides til å omfatte flere kontorer, samtidig som organisasjonen blir mer innarbeidet både i arbeidsform og rutiner, må en kunne forvente bedre resultater. Når en i tillegg gjennom bruk av kvalifiseringsprogrammet vil kvalifisere flere

arbeidstakere til arbeidslivet, mener disse medlemmer at det er grunnlag for å redusere utbetalningene av dagpenger. Disse medlemmer vil poengtere at denne reduksjonen utelukkende gjelder reduksjon i antall dagpengemottakere, og ikke satsene for mottakerne.

Regjeringen foreslår i sitt budsjettforslag å redusere antall uker en kan motta dagpenger under permitteringer, fra 34 til 30 uker. I høringene i forbindelse med budsjettforslaget for 2008 hevdet Byggenæringens Landsforening (BNL) at dette er niende gang på seks år at permitteringsreglene blir foreslått forandret. Disse medlemmer mener at næringslivet er avhengig av et minimum av forutsigbarhet, og at hyppige endringsforslag av rammevilkårene slik som nok en gang gjøres, ikke er med på å skape forutsigbarhet. Disse medlemmer går følgelig imot Regjeringens forslag om endringer i permitteringsreglene. Samlet vil dette føre til en reduksjon i bevilgningene på dette kapitlet på 950 mill. kroner. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets forslag til alternativt statsbudsjett for 2008.

Komiteens medlem fra Høyre viser til at arbeidsmarkedet i dag er så gunstig at det bør være god

anledning for ordinære arbeidssøkere å finne nytt arbeid raskt ved arbeidsledighet. Det vises til Høyres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å heve antallet ventedager for dagpenger til fem, hvilket innebærer en reduksjon av bevilgningen under kap. 2541 med 50 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser videre til at arbeidstilbudet i deler av landet er av en slik art at arbeidsledige må være mobile i arbeidssøkersituasjonen. Det er viktig å se nærmere på hvordan vilkår brukes i tilknytning til dagpenger ved arbeidsledighet. Folketrygdlovens § 4.5 beskriver kriterier en må oppfylle for å få utbetalt dagpenger ved arbeidsledighet. Ifølge NOU 2004:13 En ny arbeids- og velferdsforvaltning finnes det lite systematisk kunnskap om hvordan kravene/kriteriene i folketrygdlovens § 4.5 følges opp, og hvordan sanksjonsregelverket blir praktisert.

Komiteens medlem fra Høyre viser til opplysninger fra NAV som viser vedtak om forlenget ventetid og tidsbegrenset bortfall av dagpenger fordelt på årsaker. Disse årsakene tilsvarer delvis kriteriene for rett til dagpenger og fremgår av følgende tabell:

Antall vedtak om forlenget ventetid, fordelt på ulike årsaker og år

År	Avskjediget eget forhold	Mobilitet	Nektet arbeid - hel/deltid	Nektet å motta arbeidstilbud	Sagt opp	Sluttet	Sum
2004	1611	33	37	133	6607	925	9346
2005	1541	17	30	115	6455	900	9058
2006	1361	15	22	102	5699	690	7889
Sum	4513	65	89	350	18761	2515	26293

Kilde: NAV

Dette medlem viser til at det er flest vedtak om forlenget ventetid på grunn av at vedkommende selv har sagt opp tidligere jobb (rundt 5-6 000 i året), mens det er relativt få vedtak knyttet til manglende vilje til flytting for å ta arbeid (15 i 2006). Ser man dette i sammenheng med den geografiske fordelingen av andelen mennesker som uføretrygdes, ser man også her at brudd på mobilitetskriteriet ikke fører til reduserte dagpenger i spesielt stor utstrekning. For å få en bedre oversikt over mobilitetskriteriet kan en se på hvor mange tilfeller av stønad til flytting som NAV har vedtak på:

Antall mennesker som får flyttebistand

	Iverksatt	Avsluttet
2004	118	303
2005	147	266
2006	154	241

Kilde: Stortingets Utredningsseksjon

Dette medlem viser til at antallet vedtak for flyttebistand er relativt lavt. Sammenholdt med andelen mennesker som får reduserte ytelser ved brudd på kriteriet om mobilitet, styrker dette påstanden om at kriteriet ikke overholdes i spesielt stor grad. Folketrygdloven gir rett til unntak fra kriteriet dersom særlige sosiale forhold skulle tilsi at flytting er problematisk. Dette medlem konstaterer at unntaket praktiseres som regel, mens det altså bare er i et fåtall av dagpengetilfellene mobilitetskravet blir vurdert og sanksjonert.

Dette medlem viser videre til Fafo-rapport 404/2002 Må vi ta den jobben? hvor det går nærmere inn på hvorfor det er så få dagpengemottakere som får midlertidig bortfall av dagpenger på grunn av immobilitet (både geografisk og yrkesmessig). Rapporten stiller spørsmål ved om dette skyldes at dagpengemottakerne er mobile, eller at NAV ikke praktiserer sanksjonsregelverket etter intensjonen. Undersøkelsen konkluderer med at det er varierende praksis og mangel på systematikk både i oppfølging av tilviste arbeidssøkere og i bruk av sanksjonsregelverket. Den peker på to hovedgrunner til manglende oppfølging og implementering av sanksjoner:

- Kapasitetsproblemer knyttet til en tidkrevende og ressurskrevende oppfølging.
- Målkonflikter internt i etaten mellom de som har ansvar for formidling (formidlingsavdeling/enhet) og de som forvalter dagpenge- og sanksjonsregelverket (dagpengeavdelingen). Forvaltningsrollen legger vekt på at regelverket skal håndheves og at immobilitet skal medføre bortfall av ytelsen, mens servicerollen legger vekt på at kun motiverte og disponible personer skal tilvises arbeid.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at til tross for varierende og begrenset bruk av sanksjoner gir rapporten inntrykk av at regelverket har en arbeidsmobiliserende effekt. Sanksjonsregelverket synes å føre til mer aktiv jobbsøking først og fremst ved at dagpengemottakerne vet at de kan miste dagpengene dersom de uten rimelig grunn nekter å ta tilvist arbeid eller tiltak mv.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om en systematisk gjennomgang av sanksjonsbruken i forhold til dagpenger ved arbeidsledighet, med den hensikt at mobilitetskriteriet skal ligge til grunn for sanksjonsbruken i NAV."

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett hvor det ble foreslått at dagpengeplikten ved permittering ble satt til permitteringslønnslovens normalbestemmelse, 26 uker, fra og med 1. januar 2008. Dette medlem viser til at denne normalbestemmelsen ble lovfestet etter forslag fra regjeringen Stoltenberg I, jf. St.prp. nr. 1 (2001-2002) og Ot.prp. nr. 17 (2001-2002), men at denne bestemmelsen aldri har blitt gjort effektivt gjeldende. Dette medlem viser videre til at Regjeringen nå selv har foreslått å redusere dagpengeperioden fra 34 til 30 uker, med begrunnelse i det gunstige arbeidsmarkedet. Dette medlem støtter Regjeringens forslag om å ta bort venteperioden for ansatte i fiskeindustrien i starten av en permitteringsperiode, på grunn av at arbeidsgivere i denne industrien i motsetning til andre arbeidsgivere ikke er omfattet av lønnsplikt i starten på en permittering. Samtidig mener dette medlem at det bør følge av Regjeringens begrunnelse at også dagpengeperioden i permisjonstid for ansatte i fiskeindustrien blir redusert. Dette medlem foreslår derfor at dette settes til 52 uker, som vil være 22 uker mer enn hva samtlige andre arbeidstakere i landet har krav på i henhold til Regjeringens forslag. På dette grunnlag foreslår dette medlem å redusere bevilgningen under kap. 2541, post 70 Dagpenger med 54,9 mill. kroner til 4 726,1 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at den gunstige arbeidsmarkedssituasjonen medfører at det også er naturlig at en rekke ordninger justeres i takt med utviklingen på arbeidsmarkedet, dette gjelder for eksempel permitteringsordningen, lønnsgarantiordnin-

gen og enkelte av ordningene knyttet til dagpengeutbetaling.

Dette medlem viser til at Stortinget tidligere har uttrykt at det "normale" skal være at folketrygden betaler dagpenger i 26 uker for permitterte arbeidstakere. Ut fra konjunktursituasjonen er det riktig å gå tilbake til det "normale" kravet på 26 uker.

I 2006 var nedgangen i antall dagpengemottakere på 37 pst. og denne utviklingen har fortsatt i 2007 med en ytterligere nedgang på 35 pst. sammenlignet med året før. Dette medlem registrerer at Regjeringen også i sitt forslag til statsbudsjett foreslår en reduksjon i permitteringsperioden.

4.21 Kap. 2542 og kap. 5704 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.

Det foreslås bevilget 430 mill. kroner for 2008, mot 490,1 mill. kroner i saldert budsjett for 2007. Likeledes foreslås det 115 mill. kroner under kap. 5704 for 2008 mot 100 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til Regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at regjeringen Bondevik II foreslo for 2006 to innstramminger og en utvidelse i lønnsgarantiordningen, som ville gi redusert administrasjon, men dekke lønnskrav. Samlet ville det gi over 90 mill. kroner i helårlig inndekning. Kun utvidelsen ble vedtatt, til en helårskostnad på 115 mill. kroner. Disse medlemmer viser til sine respektive partiers alternative statsbudsjett hvor det foreslås å gjennomføre alle de foreslåtte endringene i budsjettet for 2008. Disse forandringene ville gi klare forenklingsgevinster og medføre raskere behandling av lønnsgarantikravene.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti foreslår på dette grunnlag at bevilgningen under kap. 2542 reduseres med 46,7 mill. kroner til 383,3 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at kombinert med at utviklingen i antallet konkurser er fallende, fra 5 072 i 2003, 4 297 i 2004 og 3 502 i 2005, og i 1. halvår 2006 med ytterligere 27,1 pst., så finner dette medlem det riktig å beholde bevilgningen til lønnsgarantiordningen på samme nivå som i 2006, på 383,3 mill. kroner.

4.22 Kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far

Det foreslås bevilget 3 943,5 mill. kroner for 2008, mot 4 126,5 mill. kroner i saldert budsjett for 2007 (daværende kap. 2683).

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Venstre, viser til Regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at over 90 pst. av enslige forsørgere med barn på tre år eller eldre, er aktive stønadsmottakere som er under utdanning eller noe i arbeid. Dette tallet har vært stabilt de siste årene og fører til at stadig flere eneforsørgere kvalifiserer seg til arbeid. Dette flertallet legger vekt på at barn skal vokse opp i familier med sikret arbeidsinntekt å leve av.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative forslag til statsbudsjett der man ønsker å avvikle den spesielle utdanningsstønad til enslige forsørgere og mener at det ikke skal være spesielt gunstige finansieringsordninger med bakgrunn i status som enslig forsørger. Disse medlemmer innser imidlertid at man ikke kan avslutte allerede påbegynt utdanning ved årets begynnelse og foreslår at støtten avvikles fra 1. juli 2008.

Disse medlemmer viser til at det i Fremskrittspartiets alternative forslag til statsbudsjett foreslås at kap. 2620 post 73 reduseres med 46,2 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre ser at enslige foreldre i overgangsfaser har behov for økte stønader. Disse behovene kan være midlertidige ved forhold som utdanning og omsorg for små barn. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås å styrket bevilgning på kap. 2620 post 70 Overgangsstønad med 15 mill. kroner.

4.23 Kap. 2650 Sykepenger

Det foreslås bevilget 30 383,762 mill. kroner for 2008, mot 29 303,3 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til at sykefraværet falt svakt fra 2. kvartal 2006 til 2. kvartal 2007, fra 6,6 pst. til 6,5 pst. for det totale sykefraværet, og fra 5,8 pst. til 5,7 pst. for det legemeldte sykefraværet. På denne bakgrunn har Regjeringen valgt å legge til grunn et uendret sykefravær pr. sysselsatt i 2008 sammenlignet med siste gjennomsnittsanslag for 2007. Komiteen peker på at enhver reduksjon av sykefravær er positivt, men viser samtidig til at sykefraværet ligger betydelig over det som ble satt som målsetning da IA-avtalen ble inngått første gang i 2001. Komiteen understreker likevel at selv om målsetningen ikke er nådd, har likevel avtalen bidratt til et mer målrettet og forpliktende samarbeid om Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS) på mange arbeidsplasser. Verdien av dette er vanskelig å måle, men er betydelig.

Komiteen peker på at gode inntektssikringsordninger ved sykdom er et viktig velferdsgode. Samtidig må det fortsatt være en svært sentral målsetning for partene i arbeidslivet og myndighetene å få redusert sykefraværet, særlig lengre sykefravær. All erfaring viser at sannsynligheten for å støtes ut av arbeidslivet, og oppleve lengre perioder med trygd som inntektssik-

ring, øker ved langvarig sykefravær. Det er derfor svært viktig å fortsette innsatsen for å nå IA-avtalens mål, først og fremst av hensyn til den enkelte arbeidstaker. Dermed vil også redusert sykefravær føre til at budsjettmidler kan omprioriteres til andre viktige velferdsoppgaver.

Komiteen mener at det fortsatt vil være behov for at NAV følger tett opp overfor legene intensjonen i folketrygdlovens kapittel 8 om at hovedregelen ved funksjonsvurderingen etter seks uker skal være en gradert friskmelding, med mindre det foreligger åpenbare medisinske grunner til fortsatt 100 pst. sykmelding.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, viser til St.prp nr. 12 (2007-2008) hvor det vises til at Arbeids- og velferdsdirektoratets statistikk over sykefraværet til og med september 2007 tyder på en reduksjon av antall sykepengedager pr. sysselsatt på 4,5 pst. fra 2006 til 2007. Flertallet viser videre til at sysselsettingen er ventet å øke med 3,5 pst. i 2007. Flertallet er tilfreds med en positiv utvikling av sykefraværet og at denne utviklingen understreker viktigheten av å følge opp IA-avtalen.

Komiteen viser til at Regjeringen foreslår i St.prp. nr. 1 (2007-2008) for Barne- og likestillingsdepartementet å øke dekningsgraden for selvstendig næringsdrivende fra 65 pst. til 100 pst. når det gjelder foreldrepenge og svangerskapspenge. Endringen foreslås iverksatt 1. juli 2008. Samtidig foreslås trygdeavgiften for alle selvstendig næringsdrivende økt med 0,3 pst. fra 1. januar 2008.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at på helårsbasis vil provenyeffekten av disse to tiltakene til sammen være nøytral for både staten og selvstendig næringsdrivende som gruppe, mens det innebærer en netto innstramning for selvstendig næringsdrivende i 2008. Disse medlemmer viser til de enkelte fraksjoners merknader til disse forslagene i Budsjett-innst. S. I (2007-2008) og Budsjett-innst. S. nr. 1 (2007-2008), samt i innstillingen fra familie- og kulturkomiteen til St.prp. nr. 1 (2007-2008) fra Barne- og likestillingsdepartementet, jf. Budsjett-innst. S. nr. 2 (2007-2008).

Disse medlemmer viser til at et bredt flertall i Stortinget har ønsket å bedre selvstendige næringsdrivendes rettigheter til folketrygdytelse ved svangerskap, og fødsel og omsorg for barn.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at en likestilling av trygderettigheter bør omfatte alle relevante trygdeytelser, også sykepenger og omsorgs- og pleiepenger.

Disse medlemmer viser til at Kristelig Folkeparti og Venstre i Budsjett-innst. S. I (2007-2008) og Innst. O. nr. 1 (2007-2008) fremmet forslag om endrin-

ger i folketrygdloven som gav selvstendig næringsdrivende, uavhengig av om tilleggsforsikring er tegnet, fra 1. juli 2008 rett til:

- a) 100 pst. dekning av sykepenger under svangerskap (inntil 6 G)
- b) 100 pst. dekning av omsorgspenger fra 1. dag (inntil 6 G)
- c) 100 pst. dekning av pleiepenger og opplæringspenger (inntil 6 G).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader i Innst. S. nr. 41 (2006-2007) der disse medlemmer var positive til forslaget i Dokument nr. 8:113 (2005-2006) om bedre rettigheter for selvstendig næringsdrivende. Disse medlemmer fremmet følgende forslag i innstillingen:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om trygderettigheter for selvstendig næringsdrivende kvinner."

Disse medlemmer er fremdeles positive til å bedre rettighetene for selvstendig næringsdrivende, men ønsker en vurdering av kostnader og konsekvenser før endelig beslutning fattes.

Disse medlemmer fremmer derfor på nytt følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om trygderettigheter for selvstendig næringsdrivende kvinner."

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Innst. S. nr. 14 (2006-2007) hvor det vises til brev fra statsråd Bjarne Håkon Hanssen hvor det framgår at en interdepartemental arbeidsgruppe har utredet behovet for endringer i permisjonsbestemmelsene med sikte på å gjøre det lettere å kombinere arbeid med omsorg for eldre og yngre familiemedlemmer som trenger pleie og praktisk bistand. Flertallet viser videre til at denne arbeidsgruppen er bedt om på legge fram alternative forslag til endringer i dagens økonomiske kompensasjonsordninger for omsorgsarbeid og at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en bredere vurdering av saksområdet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at utviklingen i sykefraværarbeidet, for å nå de fastsatte målene i IA-avtalen, går tregt. Til tross for at en i statsbudsjettet for inneværende år har avsatt store ressurser i arbeidet for å redusere sykefraværet, konstateres det at Regjeringen i St.prp. nr. 1 (2007-2008) anslår en 0-utvikling i sykefraværet i 2008. Disse medlemmer finner det oppsiktsvekkende at Regjeringen har et så lavt ambisjonsnivå og/eller manglende tro på effekten av sin egen politikk.

Å redusere sykefraværet er et hovedmål for disse medlemmer. Høyt sykefravær fører til sterk avskaling fra arbeidslivet, høy overføring til andre trygdeytelser og betydelige samfunnsmessige kostnader. En som blir syk bør møtes med behandling for å bli frisk slik at denne kan returnere til arbeid så raskt som mulig. Disse medlemmer viser til at langvarig fravær fra arbeidslivet bidrar til å svekke relasjonene og dermed bidra til at fraværet blir permanent. Det er flere tiltak som vil kunne bidra til et redusert sykefravær, gitt de forutsetningene IA-avtalen setter:

- Bruken av trygdemidler skal dreies fra å være en passiv utbetaling av lønn under sykdom til å benyttes til å behandle menneskefriske.
- Sykelønnsperioden skal aktiviseres. Etter tre eller seks måneders sykefravær skal den sykmeldte over på aktivt tiltak, i form av rehabilitering eller attføring. Dette forutsetter et betydelig bedre oppfølgingsapparat, større bruk av uavhengige, rådgivende leger og legespesialister, styrking av rehabiliteringsinstitusjonene og liberalisering i ordninger med kjøp av helsetjenester.
- Legenes rolle må i sterkere grad ansvarliggjøres. Større bruk av sanksjoner overfor leger som bryter vilkårene for sykmelding.

Disse medlemmer viser til den konsensus som i dag gjelder i sykepengeordningen, hvor det er enighet om at denne skal stå urørt i perioden hvor IA-avtalen fungerer. Det må derfor forutsettes at arbeidet med å finne tiltak innenfor rammen av IA-avtalen ikke stopper opp, men snarere forsterkes.

Komiteens medlem fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, hvor det foreslås å styrke trygdelegeordningen, for å sørge for at mennesker som er ute i sykefravær eller er i en trygdeordning skal få en uavhengig vurdering fra NAV, utover den vurdering som gis av fastlegen. Som ledd i arbeidet med å redusere sykefraværet må det settes inn flere kontrollposter i løpet av det året en har rett på sykepenger. Trygdelegeordningen vil bidra til at en etter seks måneders fravær kan få en såkalt second hand-vurdering, hvor en i tillegg til en ny funksjonsvurdering av den sykmeldte også vil kunne legge til rette for et videre aktivitetsløp, med rehabilitering eller attføring.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen iverksette de nødvendige tiltak for at trygdelegeordningen kan utvides til også å gjelde det året en er sykmeldt, slik at en etter seks måneders sykefravær skal få en ny vurdering av en ny lege, og på den måten tilrettelegge for videre rehabilitering, attføring eller friskmelding."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at det er behov for å komme i gang med attføring langt tidligere enn i dag.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at NAV åpner for attføringstiltak av sykmeldte i sykepengeperioden. Attføringsmidlene kan også brukes direkte overfor bedrifter."

Komiteens medlem fra Høyre viser til at av de som sykmeldes i dag oppgir rundt 20 pst. at sykefraværet skyldes psykiske lidelser. Legger en til de som oppgir psykosomatiske lidelser, er andelen over 50 pst. Samtidig opplyser Psykologforeningen at kun 10 pst. av de som sykmeldes på grunn av psykiske eller psykosomatiske lidelser har vært til behandling hos en psykolog. Dette medlem mener dette er en alvorlig feilbehandling av mennesker med psykiske lidelser. Når 90 pst. av de med psykiske lidelser sykmeldes av en fastlege med begrenset helsefaglig innsikt i lidelsene, bidrar dette til feilbehandling. I noen tilfeller vil en med en psykisk lidelse ikke bli "behandlet" gjennom arbeidsfravær, men snarere gjennom nærhet til arbeidsplassen i kombinasjon med et relevant behandlingsopplegg. Dette medlem vil også peke på at feilbehandling av mennesker med psykiske lidelser vil ha en negativ effekt på legemiddelbruken, hvor en i stedet for relevant psykologisk behandling tilbys medikamenter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti er kjent med at Arbeids- og inkluderingsdepartementet lenge har hatt til behandling et forslag om å åpne for sykmeldingsrett for psykologer. Spørsmålet om sykmeldingsrett for psykologer er et viktig virkemiddel i det videre arbeidet for å utvikle et godt psykisk helsetilbud til befolkningen generelt, og i den viktige utfordringen med å redusere forekomsten av sykefravær og uførhet. Halvparten av alt sykefravær for gruppen under 40 år skyldes psykiske plager. Den nye nasjonale strategien for arbeid og psykisk helse (Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet, september 2007) aktualiserer saken ytterligere. Det er behov for at dette forslaget gis en prioritet i det videre sykefraværarbeidet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget viser til anbefalinger fra Arbeids- og velferdsdirektoratet og ber Regjeringen om å igangsette en forsøksordning der psykologer gis adgang til å dokumentere arbeidsuførhet (sykmeldingsrett) som et nytt tiltak i arbeidet med å forebygge sykefravær."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at aktivitet skal ligge til grunn for alle velferdsordninger. Innen sykefraværarbeidet betyr dette at gradert sykmelding skal være den normale form for sykmelding. Bare i særlige tilfeller bør 100 pst. sykmelding anvendes. De ønskede endringer i praktiseringen av sykkelønsordningen som er beskrevet

her i kap. 2650 skal selvfølgelig ikke gjøres gjeldende overfor personer hvor det er åpenbart at medisinsk prognose tilsier at en fortsatt vil være 100 pst. arbeidsufør ved utløpet av sykepengeperioden. Eksempelvis kan her nevnes alvorlige kreftdiagnoser og kroniske lidelser hvor en arbeidsevnevurdering tilsier full sykmelding. Dette forutsetter at arbeidsgivere og NAV i fellesskap med den sykmeldte får klarhet i tilpasset arbeidskapasitet etc.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn:

"Stortinget ber Regjeringen gjøre de nødvendige forskriftsendringer for at gradert sykmelding skal være den normale form for sykmelding."

Komiteens medlem fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, hvor en samlet pakke for å redusere sykefraværet gjør at kap. 2650 kan reduseres med 141,6 mill. kroner.

Post 70 Sykepenger for arbeidstakere mv.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er opptatt av den store belastningen det medfører å stå i helsekø, både fysisk og økonomisk for den enkelte, men også for den sykes familie og arbeidsgiver. Disse medlemmer vil derfor vise til Fremskrittspartiets alternative budsjett som gir en betydelig økning av bevilgningene til helseforetakene for å få bort helsekøene og få folk ut i produktivt arbeid igjen. En slik økning vil etter disse medlemmers syn få ned utbetalinger av sykepenger. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett hvor kap. 2650 post 70 reduseres med 750 mill. kroner.

Post 71 Sykepenger for selvstendige

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at selvstendige næringsdrivende har rett til sykepenger fra 17. dag med en kompensasjonsgrad på 65 pst. og at de har adgang til å tegne tilleggsforsikring i folketrygden etter ulike alternativer når det gjelder kompensasjonsnivå og ventetid. Det foreslås bevilget 1 560 mill. kroner for 2008.

Flertallet viser til at departementet er i gang med å utrede strategier og tiltak som kan gjøre det lettere for yrkesaktive å kombinere yrkesaktivitet med omsorg for nære pårørende.

Flertallet er tilfreds med at Regjeringen foreslår å gi selvstendig næringsdrivende samme rett som arbeidstakere til svangerskapspenge og foreldrepenger ved fødsel og adopsjon. Flertallet har merket seg at foreslaget foreslås å gjelde fra 1. juli 2008.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at familier med funksjonshemmede barn ofte har en tøff hverdag. Mange uttrykker at kampen mot systemet er den verste delen av deres hverdag. Det finnes en jungel av regelverk og særregler som det

er vanskelig å ha oversikt over. Disse medlemmer ønsker et forenklet byråkrati som kommer dem som trenger det mest til gode.

Foreldre bruker uforholdsmessig mye tid på å skaffe seg oversikt over hjelpeapparatets muligheter og stønader. I tillegg til å klare hverdagen må foreldre også bruke svært mye tid på å orientere hjelpeapparatet om sitt barns behov, både for hjelpemidler og pleie. For foreldre som ønsker å ta vare på barna sine i hjemmet, bør det tilrettelegges et godt hjelpeapparat og en omsorgslønn det er mulig å leve av.

Disse medlemmer vil gjerne påpeke at det leves svært forskjellige liv, og at friheten til å gjøre dette er grunnleggende for ethvert menneske. Problemet er slik disse medlemmer ser det at ordningen med omsorgslønn i dag er lite brukt, det er ingen standard for hvor høyt beløp som kan utbetales og i tillegg er det lagt betydelige byråkratiske hindringer i veien for ordningen.

Den forskjellige standarden som det henvises til når det gjelder størrelse på omsorgslønn rundt i landet, er utgangspunkt for forslaget. Det finnes en rekke ordninger på området blant annet knyttet til pleiepenger, men denne ordningen er i dag ikke tilstrekkelig, og utelukker de som ikke har hatt ordinært arbeid. Dette er bakgrunnen for forslag om å sette en standard for omsorgslønn og gjøre denne kjent og ubyråkratisk i den enkelte kommune.

I dag er det slik at lønnsutgifter er i rapporteringssystemene inne i ordinære lønninger innenfor helse- og omsorgssektoren i kommunene. Det er således ikke mulig å skille ut lønn, verken total lønn til personer med omsorgslønn eller hva den enkelte kommune har lagt seg på med hensyn til lønnsnivå, eller hvilke andre betingelser som er knyttet til arbeidsforholdet.

Disse medlemmer ser omsorgslønn for familier med funksjonshemmede barn som en forenklingreform som vil gjøre hverdagen lettere og gjøre at foreldre kan slippe noen av de vanskene som dagens system legger opp til. Disse medlemmer har ingen illusjoner om at dette vil løse alt, men være et betydelig bidrag. Disse medlemmer vil påpeke at det på dette grunnlag er viktig å gi foreldre som velger å være hjemme med funksjonshemmede barn, en anstendig lønn å leve av.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine særmerknader under kap. 2650 post 70 og Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett hvor kap. 2650 post 71 reduseres med 30 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at en full likestilling av selvstendig næringsdrivende og arbeidstakers trygderettigheter i forbindelse med graviditet og fødsel fra 1. juli 2008, i tråd med forslag fremmet i Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett, vil medføre økt bevilgningsbehov på 64,3 mill. kroner. Innenfor den lavere nettoramme som regjeringspartiene har vedtatt for rammeområde 7, finner dette medlem rom for å prioritere full likestilling mellom selvstendig næringsdrivende og

arbeidstakers trygderettigheter ved graviditet og fødsel fra 1. august 2008. Dette vil være et godt nærings-, familie- og likestillingstiltak. Dette medlem er fornøyd med forslaget i statsbudsjettet om fødselspenger og svangerskapspenger til selvstendig næringsdrivende på linje med arbeidstakere, selv om tiltaket i sin helhet betales av de næringsdrivende selv gjennom økt trygdeprenie. Men dette medlem må dessverre konstatere at regjeringspartiene nok en gang stemmer imot full likestilling, slik de også gjorde i Revidert nasjonalbudsjett for 2006, statsbudsjettet for 2007 og Revidert nasjonalbudsjett for 2007.

Dette medlem fremmer på dette grunnlag forslag om at bevilgningen på kap. 2650 økes med 53,7 mill. kroner til 30 434,462 mill. kroner, fordelt med henholdsvis 50 mill. kroner økning på kap. 2650 post 71 Sykepenger selvstendige, og 3,7 mill. kroner økning på kap. 2650 post 72 Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m.

Post 72 Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m.

Komiteen viser her til sine merknader under post 71.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås å bevilge 70 mill. kroner ekstra til omsorgslønn til foreldre til funksjonshemmede barn.

Dette medlem ønsker en fremtidsrettet næringspolitikk som virker. Dette medlem vil derfor sikre at selvstendig næringsdrivende gis like rettigheter til svangerskaps- og fødselspenger som andre arbeidstakere. En rekke gründere og entreprenører starter i det små med egen virksomhet. Det er derfor behov for at denne gruppen likestilles med henhold til trygderettigheter for svangerskaps- og fødselspenger. En likestilling av disse rettighetene vil også legge bedre til rette for at flere kvinner vil våge å starte egen arbeidsplass for seg selv og andre. Dekningsgraden for selvstendig næringsdrivendes trygderettigheter er i dag 65 pst. ved svangerskap, fødsel og omsorg for små barn. For å få full godtgjørelse i permisjonstiden i dag, må selvstendig næringsdrivende tegne egne forsikringer, forsikringer som er forholdsvis kostbare og medfører en belastning som svekker rekrutteringen til slik virksomhet. Dette medlem mener at dagens trygdeordninger knyttet til svangerskap og fødsel for denne gruppen ikke legger til rette for en kombinasjon av småbarnsomsorg og yrkesaktivitet. Dette medlem er derfor glad for at Regjeringen foreslår å gi selvstendig næringsdrivende rett til svangerskapspenger og foreldrepenger fra folketrygden med 100 pst. dekning (inntil 6 G) med virkning fra 1. juli 2008. Dette medlem stiller seg imidlertid uforståelig til at en styrking av selvstendig næringsdrivendes rettigheter skal finansieres ved å innføre økt trygdeavgift for den samme gruppen. For 2008 medfører disse endringene en netto besparelse for staten på 35 mill. kroner, hvilket ikke akkurat kan sies å være en styrking av de selvstendig næringsdrivendes totale økonomiske situasjon.

Dette medlem foreslår derfor at selvstendig næringsdrivende, uavhengig av om tilleggsforsikring er tegnet, fra 1. juli 2008 gis rett til:

- 100 pst. dekning av sykepenger under svangerskap (inntil 6 G)
- 100 pst. dekning av svangerskapspenger (inntil 6 G)
- 100 pst. dekning av fødsels- og adopsjonspenger (inntil 6 G)
- 100 pst. dekning av omsorgspenger fra 1. dag (inntil 6 G)
- 100 pst. dekning av pleiepenger og opplæringspenger (inntil 6 G).

Samtlige endringer gjennomføres uten at trygdeavgiften for selvstendig næringsdrivende økes.

4.24 Kap. 2652 Medisinsk rehabilitering mv.

Det foreslås bevilget 8 258 mill. kroner for 2008, mot 8 255 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen vil peke på viktigheten av at mottakere av rehabiliteringspenger får et egnet behandlings- og rehabiliteringstilbud. Det er en forutsetning for å oppnå gode resultater at brukerne så tidlig som mulig blir tilbudt en målrettet og realistisk rehabilitering og eventuelt yrkesrettet attføring. Dette må bli tilbudt så tidlig som mulig i forhold til brukerens særskilte behov. Fra flere hold blir det pekt på at sjansen for å komme tilbake til arbeidslivet etter langvarig sykdom og rehabilitering, synker med fraværets lengde. Komiteen er derfor opptatt av at all ledig kapasitet utnyttes maksimalt slik at ventetiden for behandling kan reduseres kraftig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til sine alternative statsbudsjett hvor flere poster er styrket vesentlig innen kjøp av helsetjenester, økt pasientbehandling, psykiatri og rehabilitering. Disse medlemmer er av den oppfatning at dette vil medføre reduserte kostnader til rehabiliteringspenger.

4.25 Kap. 2653 Ytelser til yrkesrettet attføring

Det foreslås bevilget 11 529 mill. kroner for 2008, mot 11 950 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Post 70 Attføringspenger

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til Regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteen legger til grunn at den særskilt store etterspørsel etter arbeidskraft, utvidet bruk av lønnsstilskudd og tiltaksgarantier samt nytt oppfølgings- og formidlingstiltak vil føre til at flere kommer raskere over fra tiltak til arbeid. Komiteen ønsker imidlertid at situasjonen følges fortløpende med hensyn til perioden for attføringspenger i ventetid på arbeid.

Komiteen viser til at det i brev av 15. november 2007 fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til Arbeids- og velferdsdirektoratet ble bedt om at det i tiden framover legges ekstra vekt på at personer under attføring, i ventetid på arbeid, får aktiv og tidlig oppfølging, slik at de kan komme i arbeid snarest mulig etter fullført attføring.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at Regjeringen foreslår en reduksjon i perioden for attføringspenger i ventetiden på arbeid fra seks måneder til tre måneder. Disse medlemmer mener det er viktig at personer som har gjennomført yrkesrettet attføring kommer raskt tilbake til arbeid, og legger til grunn at en vil intensivere arbeidet for å få disse raskt i arbeid. Det vil likevel være flere som ikke kommer tilbake til arbeid før det er gått tre måneder, og som derved står uten inntektssikring. Disse medlemmer har lagt merke til at Regjeringen i løpet av høsten 2007 vil sende ut til høring et forslag til ny tidsbegrenset inntektssikring, og legger til grunn at denne inntektssikringen ikke kommer til virkning fra 1. januar 2008. Disse medlemmer tror ikke at personer som i dag må benytte denne perioden fullt ut gjør det fordi de ikke vil arbeide, men fordi de har behov for denne tiden til å finne egnet arbeid, på egen hånd eller i samarbeid med NAV. Disse medlemmer viser til de sterke advarsler som er kommet mot dette kuttet fra såpass forskjellige aktører som Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) og NHO-medlem Attføringsbedriftene.

Disse medlemmer mener at dette kuttet rammer svake grupper, og er sosialt uakseptabelt. Disse medlemmer går derfor imot Regjeringens forslag, og fremmer på denne bakgrunn forslag om at bevilgningen til kap. 2653 økes med 30 mill. kroner til 11 559 mill. kroner.

4.26 Kap. 2655 Uførhet

Det foreslås bevilget 54 900 mill. kroner for 2008, mot 50 580 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til at formålet med uføreytelser er å sikre inntekt til personer som har fått inntekts- og arbeidsevnen varig nedsatt på grunn av sykdom, skade eller lyte. Fra 2004 har man hatt en todelt ordning bestående av tidsbegrenset uførestønad og varig uførepensjon. Komiteen viser videre til at hensikten med tidsbegrenset uførestønad er å forebygge varig uførepensjon. Komiteen viser også til at det er et klart mål at flest mulig skal tilbake i arbeid gjennom oppfølging i stønadsperioden.

Komiteen understreker betydningen av at gode og universelle inntektssikringsordninger ved uførhet, sykdom, arbeidsløshet er grunnleggende virkemidler i den nordiske velferdsmodellen og har helt avgjørende betydning for utjevning av levekår og hindre fattigdom i befolkningen. Komiteen viser også til at Norge er et eksempel på at gode inntektssikringsordninger ikke

står i motstrid til god og sunn økonomiske utvikling for landet.

Komiteen viser til at utfordringen framover blir å sikre at alle som vil og kan delta i arbeidslivet får mulighet til det, ut fra sine forutsetninger. Et reelt inkluderende arbeidsliv, en samordnet og individtilpasset arbeids- og velferdsforvaltning og bedre muligheter til å kombinere arbeid og ytelse, vil være avgjørende for at vi skal lykkes med dette. Mén-erstatning gjennom yrkesskadeordningen skal gi kompensasjon for ulemper av ikke-økonomisk art ved varig medisinsk invaliditet som skyldes yrkesskade.

Komiteen viser til innføringen av tidsbegrenset uførestønad som et alternativ til uførepensjon fra 1. januar 2004. Hensikten var blant annet å forebygge varig uførhet. Tidsbegrenset uførestønad beregnes på samme måte som rehabiliteringspenger. Ytelsen gis for en periode fra ett til fire år hvis det er sannsynlig at inntektsevnen kan bedres og stønadsmottakeren kan komme tilbake i arbeid.

Komiteen viser til at NAV-kontoret og brukeren samarbeider om en individuell plan i stønadsperioden. Det er klare regler for hvordan dette skal følges opp hvor både mottaker og Arbeids- og velferdsetaten skal medvirke og har rettigheter og plikter.

Komiteen viser til at det ble etablert en forsøksordning i seks fylker med innvilgelse av tidsbegrenset uførestønad med uføregrad ned til 30 pst. og 40 pst., og at dette vil vare frem til 2008.

Komiteen viser derfor til den positive forsøksordningen som er igangsatt i seks fylker med innvilgelse av tidsbegrenset uførestønad med uføregrad ned til 30 og 40 pst. Komiteen mener erfaringene med denne ordningen blir viktige å bruke i det store reformarbeidet en står foran når det gjelder ny uførestønad og ny alderspensjon til uføre.

Komiteen viser til at forsøket med tidsubestemt lønnstilskudd gjøres landsomfattende, og understreker betydningen av at arbeids- og velferdsforvaltningen bruker ordningen aktivt og bidrar til nye yrkesmuligheter for uføretrygdete som ønsker arbeid.

Komiteen merker seg at Arbeids- og inkluderingsdepartementet er godt i gang med arbeidet med å vurdere spørsmålet om reglene for økonomisk kompensasjon ved yrkesskader og yrkessykdommer. Det arbeides med et forslag om å slå sammen den lovfestede obligatoriske yrkesskadeforsikringen og folketrygdens ytelse ved yrkesskader til en samlet arbeidsskadeforsikring. Komiteen viser til at forslag om ny yrkesskadeordning har vært ute på høring.

Komiteen viser til behovet for en gjennomgang av hvilke skader og sykdommer som godkjennes under ordningen.

Komiteen merker seg at i løpet av 2006 har omtrent 2 700 uførepensjonister kommet tilbake i arbeid på heltid, deltid eller trappet opp arbeidsinnsatsen. NAV-kontorene var i 2006 i kontakt med litt over 8 000 uførepensjonister for å drøfte mulighetene for at disse skulle komme tilbake i arbeid.

Komiteen viser til at fra 2002 til 2006 økte antall mottakere av uføreytelser med 35 594 personer. Dette

er en økning på over 12 pst. Av de nye mottakere av uføreytelser i 2006 fikk 42 pst. tidsbegrenset uførestønad og 58 pst. uførepensjon.

Komiteen merker seg at andelen kvinner som er uføre er omlag 10 pst. høyere enn andelen uføre menn for personer over 55 år.

Mange undersøkelser viser til at tidlig rehabilitering der dette er mulig gir bedre sjanse for å komme tilbake i arbeid.

Komiteen viser til at det i NOU 2007:4, som ble oversendt til Arbeids- og inkluderingsdepartementet 16. mai 2007 etter et 2-årig utvalgsarbeid Ny uførestønad og ny alderspensjon, foreslås omfattende omlegginger. Med bakgrunn i en grundig og omfattende høring som ble avsluttet i oktober, legger komiteen til grunn at Stortinget vil få saken til behandling i løpet av våren 2009.

Komiteen observerer at tilgangen av uføre første halvår i 2007 fordelte seg med omlag 40 pst. på tidsbegrenset uførestønad og de resterende på uførepensjon. Andelen med tidsbegrenset uførestønad er lavere enn i 2006. Dette skyldes at en del av de som har gått ut stønadsperioden på tidsbegrenset uførestønad går over til uførepensjon. Komiteen merker seg videre at omlag 70 pst. av de som har fått tidsbegrenset uførestønad har blitt innvilget en uføregrad på 100 pst.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser for øvrig til merknader under kap. 2670.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at mange som i dag er uføretrygdet kan og vil delta i arbeidslivet, dersom de får anledning til å gjøre det i forhold til den arbeidsreserven de besitter. Når en nå har positive erfaringer med forsøk med redusert uføregrad for mottakere av tidsbegrenset uførestønad, er det derfor grunn til å gjøre denne ordningen gjeldende for alle som mottar uføreytelser. Arbeid og aktivitet er viktig, også for uføretrygdete. Gitt målsetningen om et inkluderende arbeidsliv, og samfunnsnivå, er det viktig å finne muligheter for at de som er uføretrygdet kan bidra dersom de er i stand til det.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen, i forbindelse med det bebudede forslag til nytt regelverk om uføretrygden, å treffe de nødvendige tiltak som bidrar til at en kan få uføretrygd med uføregrad ned mot 20 pst. slik at det innarbeides mulighet til å gradere uføretrygden i henhold til faktisk uførhet."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at satsingen som blir gjort for å få uføretrygdete tilbake i arbeid blant annet gjennom tilrettelegging av arbeidsplasser, individuelle planer for tilbakeføring til arbeid og ønsket om å benytte restarbeidsevne for allerede uføretrygdete, gjør at antall

uføre i fremtiden bør reduseres betydelig. Både ifølge Revmatikeren nr. 7:07 og Norges Revmatikerforbund på høring i forbindelse med budsjettet for 2008, ble det poengtert hvor viktig rehabilitering, opptrening i institusjoner, trening i varmtvannsbasseng og behandlingsreiser til varmt klima er for å unngå uførhet. Videre vil disse medlemmer hevde at det fortsatt er altfor mange personer med nedsatt funksjonsevne, som både ønsker og kan delta i arbeidslivet, men som ikke slipper til. Ifølge flere høringsinstanser, deriblant Landsforeningen for hjerte- og lungesyke (LHL), blir det pekt på svikt i systemene og lite bistand i overgangen mellom utdanning og arbeid. Disse medlemmer støtter derfor Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) sitt ønske om at Regjeringen utarbeider en egen sysselsettingsstrategi for funksjonshemmede.

Disse medlemmer viser videre til at en studie gjennomført ved Universitetet i Bergen, avdekket at en stor andel av de som ble uføretrygdet med psykiske problemer/lidelser som begrunnelse, oppga at de ikke hadde fått noen behandling for dette. Ifølge Rikstrykdeverket er mentale lidelser årsak til 30 pst. av uføretrygdene i Norge. Disse medlemmer øker derfor, i sitt forslag til alternativt budsjett i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2007-2008), innsatsen overfor personer med psykiske problemer og lidelser med 100 mill. kroner.

I forbindelse med høringen til budsjettet for 2008 gjorde Norges Blindeforbund komiteen oppmerksom på en rapport som ble fremlagt av Rehab Nor i juni 2007. Denne viste hvordan 40 synshemmede var blitt fulgt opp av NAV. 32 av deltakerne var på uføretrygd og de oppgav at arbeidsmyndighetene hadde motivert til uføretrygd til dels på et tidlig tidspunkt.

Listen over personer som kan og ønsker å være i arbeid, men som ikke får den hjelp og bistand som er nødvendig for å få dette til, er svært lang.

På grunnlag av ovennevnte punkter, reduserer disse medlemmer kap. 2655 Uførhet og viser til at flere andre kapitler i budsjettet er styrket for å gjøre dette mulig.

Disse medlemmer viser til at av 8 000 personer på uføreytelser som ble kontaktet av NAV i 2007, sa 5 000 at de vil forsøke å komme ut i arbeid igjen. Ifølge St.prp. nr. 1 (2007-2008) ble bare 2 700 personer tilbakeført til arbeidslivet. Disse medlemmer mener at innsatsen på dette området bør økes betydelig slik at mange flere av dem som ønsker å være yrkesaktive, kan få bistand til å oppnå dette. I St.prp. nr. 1 (2007-2008) påpekes det at ordningen med lønnstilskudd ikke har fungert optimalt fordi "den største utfordringen har vært å rekruttere deltakere til forsøket". Disse medlemmer mener uføretrygdede eller personer på tidsbegrenset uførestønning med restarbeidsevne, bør ha plikt til å delta i forsøk med sikte på å kunne vende tilbake til en aktiv yrkesdeltakelse. Disse medlemmer vil også vise til at ifølge St.prp. nr. 1 (2007-2008) har 22,7 pst. av uførepensjonistene med 100 pst. uførepensjon arbeidsinntekt ved siden av pensjonen. Derfor denne gruppen mener disse medlemmer at innsatsen bør styrkes for å vurdere om arbeidsinnsatsen kan utvides. God oppfølging av brukerne av uføreytel-

ser er etter disse medlemmers mening svært viktig, og kontakten mellom brukere og NAV bør derfor være systematisk og aktiv med korte tidsintervaller.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett hvor kap. 2655 post 70 reduseres med 1 027 mill. kroner.

Post 71 Tilleggspensjon

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at ordningen for unge uføre ble innført allerede i 1981, og at det var særlig behov for å sikre fødte uføre en rimelig inntekt som lå til grunn for ordningen.

Disse medlemmer viser videre til at dagens regelverk for unge uføre medfører at personer som blir uføre før fylte 26 år grunnet alvorlig skade eller sykdom, vil være garantert fremtidige pensjonspoengtall som sikrer vedkommende uførepensjon over minstepensjonsnivå.

Disse medlemmer mener det nå er på tide å gi unge uføre et økonomisk løft, og viser til Fremskrittspartiets alternative forslag til statsbudsjett hvor man foreslår og øke tilleggspensjonen for unge uføre fra dagens 3,30 pensjonspoeng til 4,30 pensjonspoeng.

Disse medlemmer viser videre til trykdeoppgjøret for 2007, jf. Innst. S. nr. 281 (2006-2007), hvor organisasjonene fremmet et krav om en økning av unge uføres tilleggspensjon med 1 pensjonspoeng, fra dagens nivå på 3,30 pensjonspoeng til 4,30 pensjonspoeng.

Disse medlemmer støttet dette kravet og viser til partiets merknader og forslag jf. Dokument nr. 8:101 (2006-2007) fra stortingsrepresentantene Carl I. Hagen, Kenneth Svendsen og Robert Eriksson, jf. Innst. O. nr. 99 (2006-2007).

Disse medlemmer viser videre til at partene i forbindelse med årets trykdedrøftinger ble enige om å kartlegge utviklingen i levekår og inntekt og vurdere mulige tiltak for minstepensjonistene og unge uføre som grunnlag for Regjeringens ordinære budsjettbehandling.

Disse medlemmer er videre kjent med at Regjeringen vil drøfte disse forholdene nærmere med organisasjonene.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med egen sak i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008, hvor man øker dagens tilleggspensjon for unge uføre fra dagens 3,30 pensjonspoeng til 4,30 pensjonspoeng."

Disse medlemmer vil understreke at en slik levekårsøkning vil komme en gruppe til gode som befinner seg i en livsfase der de skal etablere seg i egen bolig, stifte familie og delta i samfunnsaktiviteter som andre unge voksne.

Disse medlemmer vil påpeke at unge uføre vil aldri kunne opparbeide seg tilleggspensjon, og for mange er det heller ikke aktuelt å nytte muligheten til å

ha inntekt ved siden av uførepensjonen. Når de faktiske forhold er at det ikke finnes andre alternativer enn uføretrygd for unge funksjonshemmede, må denne gruppen sikres inntektsforhold som gjør det mulig å leve et verdig liv.

Disse medlemmer viser videre til sine merknader under post 70.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett hvor kap. 2655 post 71 reduseres med 174 mill. kroner.

Post 72 Særtilllegg

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til merknader under kap. 2670.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at mye av kampen mot fattigdom handler om å få minstepensjonen for uføre og alderspensjonister opp på et anstendig nivå.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett hvor man har gått inn for å øke minstepensjonen til 2 G, og har derfor i partiets alternative statsbudsjett økt kap. 2655 post 72 med 530 mill. kroner.

Post 73 Foreløpig uførepensjon

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative budsjett, hvor kap. 2655 post 73 er redusert med 13 mill. kroner.

4.27 Kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.

Det foreslås bevilget 8 343 mill. kroner for 2008, mot 7 675 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til at kostnadene under dette budsjettkapitlet skal gi en kompensasjon for merutgifter ved nedsatt funksjonsevne. Komiteen ser det derfor som viktig at det over tid foretas vurderinger av om regelverket er tilpasset behovet. Komiteen mener dette bør være en sentral del i den varslede gjennomgangen av hjelpemiddelområdet. Komiteen ber også om at den varslede gjennomgangen legger betydelig vekt på tiltak som kan fremme brukervedvirkning.

Post 70 Grunnstønad

Komiteen viser til at listen over formål grunnstønnen i dag kan gis til dekning av ekstrautgifter for, er svært detaljert. Komiteen registrerer derfor med tilfredshet at Regjeringen vil se nærmere på vilkårene for tildeling av grunnstønad til visse formål i forbindelse med den varslede gjennomgangen av hjelpemiddelområdet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til brev av 27. november 2007 fra arbeids- og inkluderingsministeren, hvor det framgår at Regjeringen i juni 2007

bevilget 55 100 kroner til ettervern av servicehunder i 2007. I november 2007 fikk Arbeids- og velferdsdirektoratet og Sosial- og helsedirektoratet i oppdrag å kartlegge og vurdere nytte og behov for servicehunder. Regjeringen har bevilget 50 000 kroner til denne kartleggingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er bekymret over at tilbudet om servicehunder for funksjonshemmede er lagt ned, grunnet mangel på tidligere bevilgninger. Fremskrittspartiet bevilger derfor de nødvendige midler for igjen å kunne tilby dette svært viktige alternativet. Disse medlemmer viser til at det i tidligere år har blitt utdannet servicehunder som er en videreføring av blindhundene. Disse har spesielt, med stort hell, vært brukt til unge og svært funksjonshemmede mennesker. Hundene har, i mange tilfeller, vist seg å være det som skal til for at vedkommende kan bo hjemme framfor i institusjon. Ifølge en artikkel i medlemsbladet til Norges Handikappforbund, dokumenteres det at disse hundene blant annet kan hjelpe til med mange av de dagligdagse tingene som en funksjonshemmet tidligere måtte ha hjelp til. Servicehundene har i flere tilfeller redusert hjelpebehovet og gitt økt frihet for brukeren. Disse medlemmer ber Regjeringen sørge for å sikre videre utdanning og oppfølging av servicehunder for funksjonshemmede. Disse medlemmer mener at utdanning, oppfølging og tildelingskriterier for servicehunder bør likestilles med førerhunder for blinde og svaksynte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett hvor kap. 2661 post 70 forhøyes med 2 mill. kroner.

Post 71 Hjelpestønad

Komiteen vil peke på at det er en stor utfordring å nå målet om lik praksis på dette området, som er sterkt preget av skjønnsmessige vurderinger. Komiteen viser til at det tidligere er satt i verk en rekke tiltak for å legge til rette for mest mulig lik skjønnsutøvelse, og at fylkene gjennomfører reglemessige kvalitetskontroller for å følge opp dette.

Komiteen viser til Stortingets behandling av Dokument nr. 8:88 (2006-2007) representantforslag fra Høyre om forslag til lovbestemmelser som gir rett til permisjon og ordninger for inntektssikring i forbindelse med omsorgsoppgaver, jf. Innst. S. nr. 14 (2007-2008). Komiteen er tilfreds med at en interdepartemental arbeidsgruppe har utredet behovet for endringer i permisjonsbestemmelsene med sikte på å gjøre det lettere å kombinere arbeid med omsorg for eldre og yngre familiemedlemmer som trenger pleie og praktisk bistand på grunn av funksjonsnedsettelse, sykdom mv.

Komiteen registrerer at arbeidsgruppen er bedt om å legge fram alternative forslag til endringer i dagens økonomiske kompensasjonsordninger for omsorgsarbeid og at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget

med en bredere vurdering av saksområdet. Dagens regelverk om permisjon og økonomisk kompensasjon ved pleie og omsorg for nære pårørende, skiller mellom omsorg for barn under 18 år og nære pårørende over 18 år. Komiteen mener det er viktig å få vurdert om aldersskillet i dagens regelverk og de forskjellene i permisjons- og stønadsmulighetene som følger av det, er tilpasset de utfordringer pårørende møter når de må påta seg ekstraordinære omsorgsoppgaver for nære familiemedlemmer.

Post 73 Hjelpemidler mv. under arbeid eller utdanning

Komiteen registrerer at den nye finansieringsordningen fra 1. august 2007 for Tolk på arbeidsplass, foreslås videreført.

Tilrettelegging av arbeidsplassen er avgjørende for å øke tilgjengeligheten for personer med nedsatt funksjonsevne til arbeidslivet. Komiteen ser med bekymring på at inkludering av funksjonshemmede i arbeidslivet går sent. Komiteen er tilfreds med at forsøk med tilretteleggingsgaranti er iverksatt i fem fylker i 2007 og at ordningen gjøres landsdekkende fra 1. januar 2008. Komiteen vil også understreke viktigheten av at ordningen får tilstrekkelig finansiering og konstaterer at det foreslås å styrke ordningen med 2 mill. kroner til oppfølging og at tilretteleggingstilskuddet øker med 30 mill. kroner.

Komiteen er glad for at Regjeringen følger komiteens anbefaling, jf. Budsjett-innst. S. nr. 15 (2006-2007), og følger opp ordningen "Garanti for oppfølging". Komiteen mener at effektive og konkrete informasjonstiltak for å bedre informasjonen om garantibeviset for tilrettelegging er viktig for at ordningen skal kunne anvendes etter hensikten. Komiteen registrerer at Arbeids- og velferdsdirektoratet utarbeidet en plan for dette i 2007 og at arbeidet med planen videreføres i 2008, og vil i den sammenheng understreke viktigheten av at dette arbeidet prioriteres og bidrar til faktiske forbedringer.

I dag kan funksjonsassistent innvilges personer med nedsatt funksjonsevne. Tilbakemeldinger gitt i Stortingets budsjett høring viser at denne ordningen i dag ikke tildeles synshemmede og at det i den forbindelse vises til ordningen med sekretærhjelp for denne gruppen. Komiteen ber Regjeringen foreta en vurdering av om det er hensiktsmessig å utelate synshemmede eller andre grupper funksjonshemmede fra funksjonsassistentordningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til de mange henvendelser som kommer angående mangel på hjelpemiddel på arbeidsplassen, og aksepterer ikke det kutt som er gjennomført. Videre vil disse medlemmer også vise til den dårlige avlønning som skjer innen tolketjenesten og de konsekvenser dette kan medføre. Fremskrittspartiet styrker derfor denne posten med 20 mill. kroner, i tillegg til økningen i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 5 (2007-2008). Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets

alternative statsbudsjett hvor kap. 2661 post 73 forhøyes med 20 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til Innst. S. nr. 196 (2005-2006), hvor et forslag fra Høyre om å innføre et green card for arbeidssøkere med særskilt behov for tilrettelegging ble behandlet. I innstillingen refereres følgende svar til arbeids- og sosialkomiteen fra statsråd Bjarne Håkon Hanssen:

"Jeg kan opplyse om at en slik ordning ble innført av Rikstrygdeverket høsten 2005. Denne ordningen omtales som et garantibevis, "Garanti for oppfølging". Garantibeviset forplikter etaten til rask bistand i tilrettelegging av arbeidsplassen. Arbeidsgiver blir gjennom dette orientert om tjenester som kan fås hos hjelpemiddelsentralen og den lokale ansvarspersonen."

Videre skriver statsråden:

"Denne ordningen vil bli evaluert til høsten når den har vart i ett år. Da vil Rikstrygdeverket vurdere omfanget og virkningen av denne ordningen."

Disse medlemmer imøteser, slik arbeids- og sosialkomiteen gjorde i Innst. S. nr. 196 (2005-2006), den bebudede evalueringen. Disse medlemmer vil også be om en redegjørelse for hva statsråden har gjort "i samarbeid med Rikstrygdeverket [for å] følge opp ordningen videre for å sikre at den blir godt kjent og benyttet på alle landets hjelpemiddelsentraler".

Å sørge for god inkludering av arbeidssøkende med nedsatt funksjonsevne og med behov for tilrettelegging av arbeidsplassen er god arbeidspolitikk, god sosialpolitikk og god samfunnsøkonomisk prioritering. Disse medlemmer registrerer at en relativt større andel av de som i dag har nedsatt funksjonsevne er utenfor arbeidslivet enn hva tilfellet er for mennesker uten slike utfordringer. Dette skyldes ikke primært at de er ute av stand til å jobbe, men snarere at verken arbeidsgivere eller myndigheter gjør nok for at denne arbeidskraftsressursen kan realiseres. Å satse på ordninger som reduserer risikoen og kostnadene til tilrettelegging vil derfor være en riktig vei å gå.

Disse medlemmer viser til brev av 27. november 2007 fra arbeids- og inkluderingsministeren, hvor det fremgår at Arbeids- og velferdsetaten, gjennom hjelpemiddelsentralene, har jobbet aktivt for å gjøre garantiordningen kjent. Til tross for dette var det høsten 2006 i underkant av 10 brukere som hadde benyttet seg av ordningen. Selv om det i samme brev signaliseres at antallet brukere nå er økende, konstateres det at det fremdeles er en lang vei å gå før mennesker med særskilt behov for tilrettelegging av arbeidsplassen faktisk får den offentlige garantien som disse medlemmer ønsker. I tillegg til å gjøre ordningen kjent i hjelpemiddelsentraler og blant brukere, forutsettes det at Arbeids- og velferdsetaten også sørger for å gjøre ordningen kjent blant arbeidsgivere og i næringslivet.

Komiteens medlem fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås bevilget 5 mill. kroner til en ordning med Green card for arbeidsøkende med særskilte behov for tilrettelegging.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til brev av 27. november 2007 fra arbeids- og inkluderingsministeren, hvor det vises til at Arbeids- og velferdsdirektoratet høsten 2006 foretok en evaluering av ordningen med ordningen "Garanti for oppfølging". Nesten alle hjelpemiddelsentralene hadde aktivt informert om garantibeviset i ulike møter med samarbeidsparter innen Arbeids- og velferdsetaten, bedriftshelsetjenesten og brukerorganisasjoner. Andre informasjonskanaler som nettsider og stands, hadde også blitt tatt i bruk. Brukerne hadde blitt informert om garantibeviset i forbindelse med kurs, samtaler og annen samhandling. Departementet sier i sitt brev at resultatene fra evalueringen viste at det var et stort behov for informasjon om ordningen og at Arbeids- og velferdsdirektoratet har utarbeidet en handlingsplan for å gjøre garantibeviset bedre kjent. Arbeids- og velferdsdirektoratet har pr. dags dato ikke oversikt over antall garantibevis som er utstedt, men har gitt tilbakemelding på at antallet øker.

Post 74 Tilskudd til biler

Komiteen viser til at stønad til bil er viktig for å sikre personer med nedsatt funksjonsevne mulighet til å delta i samfunnslivet på samme premisser som andre, og at formålet med ytelsen er å kompensere for utgifter bruker har på grunn av vanskeligheter med å benytte offentlig transport som følge av sykdom. Komiteen vil i den forbindelse understreke at arbeidet med en ny antidiskrimineringslov, hvor krav til universell utforming av kollektivtransport også inngår, må resultere i økt tilgjengelighet til offentlig transport for personer med nedsatt funksjonsevne.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til regelverket om tilpassede biler som krever en brukstid på 11 år, uansett kjørelengde.

Disse medlemmer mener det er nødvendig å innføre en nedtrappingsplan slik at funksjonshemmede som har biler gjennom bilordningen, får skiftet til ny bil etter maksimalt åtte år. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett hvor kap. 2661 post 74 styrkes med 30 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det bevilges betydelige summer hvert år under støtteordningen "Tilskudd til biler" under kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv. Etter dagens retningslinjer har en stønadsmottaker rett til stønad til ny bil etter 11 år. Samtidig vet vi at bilparken stadig blir bedre og at gjennomsnittlig levetid for biler på norske veier i dag er 19 år. På denne bakgrunn foreslår dette medlem at retningslinjene endres slik at stønadsmottakere får rett til stønad til ny bil etter 12 år. En slik endring vil gi en innsparing på om lag 230 mill. kroner det

første året etter at endringen trer i kraft, men deretter ha en ubetydelig provenyeffekt.

Post 75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler

Komiteen vil understreke at ventetid på hjelpemidler er en viktig indikator på om ordningen fungerer tilfredsstillende. Komiteen vil gjøre oppmerksom på at det i budsjettøringene i komiteen ble gitt signaler om at det for enkelte hjelpemidler, som blant annet er nødvendige i forbindelse med arbeid og utdanning, er registrert ventetider som går ut over brukernes mulighet til å delta i utdanning eller komme i arbeid. I tillegg opplever høringsinstanser at det er skjedd endringer i tildeling av PC-hjelpemidler og at ventetidene er lange. Komiteen vil peke på viktigheten av kortest mulige ventetider og vil understreke betydningen av at departementet har en løpende oppfølging med sikte på å redusere ventetidene.

Post 76 Bedring av funksjonsevne, andre formål

Komiteen kommenterte i Budsjett-innst. S. nr. 15 (2006-2007) Regjeringens arbeid med å sikre utdanning av nok tegn- og skrivevolker. Komiteen vil også understreke at de vanskelige forholdene rundt frilanstolkenes manglende lønnsutvikling, kan virke hemmende på rekruttering til tolketjenesten. Komiteen registrerer at Regjeringen har tatt initiativ til å øke frilanstolkenes lønn noe og mener dette er et positivt skritt i riktig retning. Komiteen viser til Regjeringens gjennomgang av tolkeområdet som også skal omfatte avlønning av frilanstolker.

Komiteen registrerer at forsøksordningen med arbeids- og utdanningsreiser for personer med nedsatt funksjonsevne skal videreføres og at ordningen skal legges under Arbeids- og velferdsetaten og at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med den budsjettmessige oppfølgingen. Komiteen anser ordningen for å være et svært viktig bidrag til å øke muligheten for aktiv yrkesdeltakelse for brukerne.

Komiteen viser til at dersom man er blind eller så svaksynt at man ikke kan lese/skrive, kan man ha rett til lese- og sekretærhjelp hvis det vil hjelpe vedkommende til å gjennomføre utdanning, opplæring eller arbeidstrening, beholde eller fungere i høvelig arbeid. Til disse formålene kan man få så mange timer hjelp man trenger. I tillegg kan man få opptil 30 timer pr. måned for å kunne delta i organisasjonsarbeid, politisk eller sosialt arbeid. Man kan også få opptil 20 timer pr. år til dagliglivets gjøremål.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre forutsetter at tilbudet om lese- og sekretærhjelp til blinde og svaksynte blir gitt i samme omfang som det reelle behov tilsier.

Post 77 Ortopediske hjelpemidler

Komiteen viser til at anskaffelsesprosessen for individuelt produsert ortopedisk fottøy fra og med 1. januar 2008 vil bli endret fra anbudskonkurranse til konkurranse med forhandlinger. Komiteen mener

dette kan sikre en bedre individuell tilpassing til beste for brukerne.

Komiteen har for øvrig ingen merknader.

4.28 Kap. 2670 Alderdom

Det foreslås bevilget 101 101 mill. kroner for 2008, mot 93 488 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til at antall alderspensjonister med særtillegg utgjorde pr. 31. desember 2006 184 800. I tillegg var det 53 138 uførepensjonister med særtillegg.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at pensjonistenes inntekter har økt i forhold til konsumprisindeksen i perioden 2000 til 2006. Grunnbeløpet, og dermed minstepensjonen, har økt med 22,8 pst. i perioden 2001-2006. Til sammen har det vært en lønnsutvikling for lønsmottakere i alt på 22,9 pst. Gjennom trygdeoppgjøret for 2007 ble det vedtatt en økning på 6,23 pst. fra 1. mai 2007. Dette er en betydelig høyere utvikling enn for en alminnelig lønsmottaker. Flertallet understreker at dette innebærer en betydelig bedret kjøpekraft for minstepensjonistene.

Komiteen understreker viktigheten av at partene i trygdeoppgjøret ble enige om å kartlegge utviklingen av levekår og inntekt, og vurdere mulige tiltak for minstepensjonister og unge uføre som grunnlag for Regjeringens politikk.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viderefører en politikk for utjamning av økonomiske og sosiale forskjeller med kraftige tiltak mot fattigdom og satsing på tiltak for rusmiddelmissbrukere. Flertallet legger vekt på at tiltak som skal iverksettes for å bedre minstepensjonisters og unge uføres levekår må utformes med øye for sammenhengen mellom ulike trygde- og sosialytelser, herunder bostøtteordningene, for å sikre et godt samla stønadsnivå.

Flertallet viser til at yrkesandelen i arbeidsstyrken mellom 55 og 66 år har gått opp, særlig blant kvinner. Med den sterke oppgangskonjunkturen i norsk økonomi, er alder faktisk etter hvert ikke en stor hindring for å komme i eller bli lengre i arbeid. Eldre arbeidstakere utgjør en betydelig ressurs i arbeidslivet. Flertallet ønsker mange virkemidler for å bidra til tilgangen på arbeidskraft og at eldre, som ønsker å arbeide, skal gjøre det. Reglene om inntektsprøving mot alderstrygd fram til fylte 70 år kan oppleves som et hinder for å fortsette i jobb. Gjennom pensjonsreformen vil denne avkortingen forsvinne i 2010. Det legges allerede nå til rette for fri kombinasjon av arbeid og pensjon for 67-åringer, fordi en slik endring vil ha størst effekt for den gruppen som enda ikke har innrettet seg på pensjonisttilværelsen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til at det til sammen er

237 938 pensjonister som mottar en minstepensjon som ligger under fattigdomsgrensen til EU.

Disse medlemmer mener det må være en klar politisk målsetning å avskaffe fattigdom blant landets minstepensjonister.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at den økonomiske hverdagen og levekårene for mange minstepensjonister er svært vanskelig. Økningen i de faste utgiftene, kommunale avgifter og egenandeler i helsevesenet har, etter den informasjon disse medlemmer mottar, ført til at mange minstepensjonister ikke har anledning til å hente foreskrevne medisiner på apoteket, til å spise middag hver dag eller til å ha noen form for adspredelse, som for eksempel kino, teater, kafé/restaurantbesøk eller ferietur. Disse medlemmer anser en slik situasjon som uverdigg.

Disse medlemmer viser til notat fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet av 24. august 2007 vedrørende minstepensjonister og unge uføre - oppfølging av protokolltilførsel til trygdeoppgjøret. I notatet fremkommer det at minstepensjonistene har, pr. definisjon, relativt lav inntekt. I overkant av 2/3 av minstepensjonistene oppgir at de ikke har en romslig økonomi.

Disse medlemmer ønsker å gi landets minstepensjonister en anstendig pensjon som er til å leve av. Disse medlemmer uttrykker et klart mål om at minstepensjonistene skal ha en inntekt som er på høyde med fattigdomsgrensen til EU.

Disse medlemmer er imidlertid klar over at en økning av minstepensjonsnivået vil medføre et stigende antall minstepensjonister og et økt antall pensjonister med små offentlige tjenstepensjoner vil bli rammet av samordning og bortfall av tjenstepensjon.

Imidlertid er disse medlemmer opptatt av å bidra til at alle norske pensjonister har et inntektsnivå som gjør det mulig å leve et verdig liv i dagens moderne og velstående Norge.

Disse medlemmer viser til at en enslig minstepensjonist i dag får 119 820 kroner pr. år. Ved å øke minstepensjonen til 2 G ville dette ha gitt en enslig minstepensjonist en inntektsøkning med ca. 13 800 kroner årlig.

Disse medlemmer vil påpeke at det nå er ti år siden særtilleggssatsen for minstepensjonister ble justert.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets forslag til alternativt statsbudsjett hvor man foreslår å øke minstepensjonen til 2 G, fra 1. mai 2008. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative forslag til statsbudsjett hvor man foreslår at post 73 økes med 1,8 mrd. kroner.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008 om å øke særtillegget i dagens folketrygd fra 74 pst. (lav sats) til 100 pst. av 1 G, og fra 79,33 pst. (høy sats) til 100 pst. av 1 G, slik at alle minstepensjonister oppnår en minstepensjon tilsvarende 2 G."

Disse medlemmer peker, som mange ganger tidligere, på den underregulering grunnbeløpet i folketrygden er blitt utsatt for gjennom svært mange år og det etterslep som har ført til at mange pensjonister har sakkett etter i den økonomiske utviklingen og tapt kjøpekraft i forhold til arbeidstakere.

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet siden 1989 har gått inn for at gifte/samboende pensjonister skal ha hver sin fulle grunnpensjon. Disse medlemmer er fornøyde med den nedtrappingen av avkortingen av gifte/samboende pensjonister som Fremskrittspartiet fikk fremforhandlet med den forrige regjeringens partier over tre år, fra 25 pst. avkorting i 2002 til 15 pst. avkorting i 2005

Disse medlemmer mener at all avkorting skal fjernes, og ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett våren 2008 legge frem de nødvendige lovendringsforslag som innebærer en opptrappingsplan for å nå målet om 100 pst. grunnpensjon til gifte/samboende pensjonister i løpet av tre år.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem en plan for en nedtrapping av avkortingen av grunnpensjonen til gifte/samboende pensjonister i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Regjeringen foreslår, fra 1. januar 2008, å fjerne inntektsprøvingen for 67-åringer slik at denne gruppen kan arbeide så mye de vil ved siden av full pensjon.

Disse medlemmer vil peke på at den sterke oppgangskonjunkturen i norsk økonomi har ført til stor etterspørsel etter arbeidskraft.

Disse medlemmer vil understreke at eldre arbeidstakere utgjør en betydelig ressurs i arbeidslivet, og ønsker å stimulere denne målgruppen til å stå lengre i arbeid. Etter Regjeringens foreslåtte regelendringer får personer mellom 68 og 70 år avkortet sin pensjon med 40 pst. av arbeidsinntekt som overstiger to ganger folketrygdens grunnbeløp.

Disse medlemmer finner det svært ulogisk og ikke i pakt med ønsket om å stimulere til arbeidsdeltagelse, at 68- og 69-åringer ikke kan jobbe ved siden av pensjon uten avkorting, mens 67- og 70-åringer kan det.

Disse medlemmer mener at reglene om inntektsprøving kan oppleves som et hinder for å fortsette i yrkesaktivt arbeid.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag i lov om folketrygd slik at de som er 68 og 69 år ikke får avkortet sin pensjon mot arbeidsinntekt ved arbeidsinntekt over 2 G."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative stats-

budsjett hvor man foreslår å fjerne inntektsprøvingen også for 68- og 69-åringer slik at denne gruppen kan arbeide så mye de vil ved siden av full pensjon.

Disse medlemmer viser videre til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett hvor man øker bevilgningene til kap. 2670 post 70 og 71 med henholdsvis 95 mill. kroner og 210 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett hvor det foreslås fri anledning for pensjonister mellom 67 og 69 år til å arbeide så mye de selv ønsker, uten kutt i pensjonen. Dette foranlediger en påplussing på 213 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er glad for at de nåværende regjeringspartier og Venstre, Høyre og Kristelig Folkeparti har samlet seg om en felles pensjonsreform som skal være bærekraftig og stå seg over tid. Ett av hovedelementene i det nye pensjonssystemet er at det skal være lønnsomt å stå lenger i arbeid. Det er også avgjørende at vi lykkes med å heve den reelle pensjonsalder i årene som kommer, dersom vi skal løse den store arbeidskraftsituasjonen vi står overfor. Dagens AFP-ordning undergraver på sett og vis disse målsetningene, og det er avgjørende at en fremtidig AFP-ordning bygger på pensjonsreformens hovedelementer, slik statsministeren ved en rekke anledninger har forsikret Stortinget om. Desto mer overraskende er det at regjeringspartiet Sosialistisk Venstreparti har gått ut med uforbeholden støtte til Fellesforbundets krav til en ny AFP-ordning. Disse medlemmer mener at det må være en målsetning å redusere antall nye AFP-pensjonister.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre foreslår videre at det allerede nå tas nødvendige skritt for å bidra til at de som ønsker det, kan arbeide lengre uten å bli straffet økonomisk. Disse medlemmer støtter derfor Regjeringens forslag om å fjerne trygdeavkortningen for arbeidsinntekt for personer som er 67 år, men ser ingen god grunn til at dette ikke også skal gjelde for dem som er 68 og 69 år.

Disse medlemmer viser til sine respektive partiers forslag til statsbudsjett for 2008.

Komiteens medlem fra Venstre viser derfor til Venstres alternative budsjett hvor en rekke endringer i skatte- og avgiftsopplegget for AFP-pensjonister og arbeidstakere i aldersgruppen 62-67 år ble foreslått slik at det anslagsvis vil bli 2 000 færre AFP-pensjonister årlig.

4.29 Kap. 2680 Etterlatte

Det foreslås bevilget 2 435 mill. kroner for 2008, mot 2 341,8 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative forslag til statsbudsjett under kap. 2670 og kap. 2655, hvor minstepensjonen foreslås økt til 2 G, og har derfor økt kap. 2680 post 72 med 35 mill. kroner.

4.30 Kap. 2686 Gravferdsstønad

Det foreslås bevilget 130 mill. kroner for 2008, mot 114 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at gravferdsstønaden ble endret etter budsjettforlik mellom regjeringen Bondevik II og Fremskrittspartiet i 2003 med den begrunnelse at de fleste dødsbo har tilstrekkelige midler til en verdig begravelse. Flertallet støtter Regjeringens forslag om videreføring av behovsprøvd gravferdsstønad og viser til at stønaden foreslås økt fra 17 212 kroner til 17 952 kroner for 2008.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre, viser til at den generelle gravferdsstønaden ble fjernet fra og med 1. januar 2003. Selv om de fleste dødsbo har tilstrekkelige midler til en verdig begravelse vil disse medlemmer påpeke at utgifter til begravelse kan utgjøre en betydelig belastning for familieøkonomien, og at en god del etterlatte må oppta lån for å få gravlagt sine nærmeste.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at alle pårørende uansett økonomisk evne skal få muligheten til å gjennomføre en verdig minimumsbegravelse for sine nærmeste.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen foreslår å øke den behovsprøvede gravferdsstønaden fra opptil 17 212 kroner til opptil 17 952 kroner, men vil understreke at den maksimale gravferdsstønaden ligger langt under de faktiske kostnader for en verdig minimumsbegravelse.

Disse medlemmer mener man bør øke den behovsprøvede gravferdsstønaden opptil 25 000 kroner, og innrettes på en slik måte at det i tillegg innføres et bunnfradrag på 50 000 kroner.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett hvor man øker kap. 2686 post 70 med 192 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at den generelle gravferdsstønaden på 4 000 kroner til alle dødsbo ble tatt bort i statsbudsjettet for 2003. Samtidig ble den behovsprøvede ordningen, hvor dødsbo uten midler kunne søke om forhøyet stønadsbeløp, kraftig forbedret gjennom en dobling av det behovsprøvede stønadsbeløpet. Disse medlemmer mener at en slik sterkere målretting av ordningen og forbedring for familier med svakest økonomi var riktig, og er enig i en videreføring av ordningen.

4.31 Kap. 2690 Diverse utgifter

Det foreslås bevilget 270 mill. kroner for 2008, mot 235 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til Regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

4.32 Kap. 5701 Diverse inntekter

Det foreslås bevilget 1 728,5 mill. kroner for 2008, mot 1 806,7 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til Regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

4.33 Kap. 5705 Refusjon av dagpenger

Det foreslås bevilget 27,7 mill. kroner for 2008, mot 52,5 mill. kroner i saldert budsjett for 2007.

Komiteen viser til Regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til Regjeringens forslag.

5. FORSLAG FRA MINDRETALL

Rammeområde 7

Forslag fra Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

På statsbudsjettet for 2008 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	205 164 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 000 000	
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.		
	21	Spesielle driftsutgifter	82 100 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	50	Norges forskningsråd	111 800 000	
	70	Tilskudd	29 052 000	
	72	Tilskudd til Senter for seniorpolitikk m.m.	10 200 000	
	73	Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte, <i>kan overføres</i>	140 400 000	
604		NAV-reform og pensjonsreform		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 45</i>	877 500 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	737 700 000	
605		Arbeids- og velferdsetaten		
	1	Driftsutgifter	7 850 700 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	35 500 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	241 400 000	
	70	Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte, <i>kan overføres</i>	138 000 000	
606		Trygderetten		
	1	Driftsutgifter	56 400 000	
621		Tilskudd forvaltet av Sosial- og helsedirektoratet		
	21	Spesielle driftsutgifter	40 600 000	
	62	Kvalifiseringsprogrammet, <i>kan overføres</i>	230 000 000	
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, <i>kan overføres</i>	163 300 000	
	70	Frivillig arbeid, <i>kan overføres</i>	22 701 000	
	74	Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner mv.	8 900 000	
634		Arbeidsmarkedstiltak		
	21	Forsøk, utviklingstiltak mv., <i>kan overføres</i>	17 000 000	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i>	5 258 100 000	
635		Ventelønn		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	260 000 000	
640		Arbeidstilsynet		
	1	Driftsutgifter	356 800 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
642		Petroleumstilsynet		
	1	Driftsutgifter	159 100 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	15 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 500 000	
643		Statens arbeidsmiljøinstitutt		
	50	Statstilskudd	85 500 000	
646		Pionerdykkere i Nordsjøen		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	300 000	
	70	Tilskudd til pionerdykkere, <i>overslagsbevilgning</i>	56 300 000	
	72	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	2 800 000	
648		Arbeidsretten, Riksmeklingsmannen m.m.		
	1	Driftsutgifter	12 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	2 300 000	
	70	Tilskudd til faglig utvikling	3 100 000	
660		Krigspensjon		
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i>	215 000 000	
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i>	530 000 000	
664		Pensjonstrygden for sjømenn		
	70	Tilskudd	658 000 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)		
	70	Tilskudd	1 090 000 000	
667		Supplerende stønad til personer over 67 år		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	275 000 000	
847		Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne		
	1	Driftsutgifter for Nasjonalt dokumentasjonssenter for personer med nedsatt funksjonsevne	7 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	35 200 000	
	70	Tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner	144 399 000	
2540		Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	40 000 000	
2541		Dagpenger		
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	4 726 100 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.		
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i>	383 300 000	
2620		Stønad til enslig mor eller far		
	70	Overgangsstonad, <i>overslagsbevilgning</i>	2 295 000 000	
	72	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i>	510 000 000	
	73	Utdanningsstønad	78 000 000	
	75	Tilskudd til flytting for å komme i arbeid	500 000	
	76	Forskuttering av underholdsbidrag	1 060 000 000	
2650		Sykepenger		
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i>	26 750 000 000	
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i>	1 610 000 000	
	72	Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	403 700 000	
	73	Tilretteleggingstilskudd, <i>kan overføres</i>	233 945 000	
	74	Refusjon bedriftshelsetjenester, <i>kan overføres</i>	19 817 000	
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 420 000 000	
2652		Medisinsk rehabilitering mv.		
	70	Rehabiliteringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	7 960 000 000	
	71	Legeerklæringer	298 000 000	
2653		Ytelser til yrkesrettet attføring		
	70	Attføringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	10 378 000 000	
	71	Attføringsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 181 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
2655		Uførhet		
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	17 950 000 000	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	27 510 000 000	
	72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	1 420 000 000	
	73	Foreløpig uførepensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	240 000 000	
	74	Tidsbegrenset uførestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	7 610 000 000	
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i>	100 000 000	
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i>	70 000 000	
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.		
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 600 000 000	
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 680 000 000	
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning	108 550 000	
	74	Tilskudd til biler	865 000 000	
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	2 724 000 000	
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester	115 450 000	
	77	Ortopediske hjelpemidler	780 000 000	
	78	Høreapparater	470 000 000	
2670		Alderdom		
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	38 425 000 000	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	58 000 000 000	
	72	Ventetillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	56 000 000	
	73	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	4 620 000 000	
2680		Etterlatte		
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 280 000 000	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 080 000 000	
	72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	63 000 000	
	74	Utdanningsstønad	1 400 000	
	75	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i>	10 600 000	
2686		Gravferdsstønad		
	70	Gravferdsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	130 000 000	
2690		Diverse utgifter		
	70	Sykestønadsutgifter i utlandet	165 000 000	
	77	Pasienter fra gjensidighetsland mv.	105 000 000	
		Totale utgifter		<u>246 700 178 000</u>
Inntekter				
3605		Arbeids- og velferdsetaten		
	1	Administrasjonsvederlag	25 000 000	
	6	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	15 000 000	
	7	Administrasjonsvederlag fra regionale helseforetak	100 000 000	
3634		Arbeidsmarkedstiltak		
	85	Innfordring av feilutbetalinger, arbeidsmarkedstiltak	1 000 000	
3635		Ventelønn		
	1	Refusjon statlig virksomhet mv.	83 000 000	
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn	3 700 000	
3640		Arbeidstilsynet		
	1	Diverse inntekter	1 400 000	
	4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	5 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	5	Tvangsmulkt	1 800 000	
	7	Byggesaksbehandling, gebyrer	15 700 000	
3642		Petroleumstilsynet		
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	850 000	
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	68 500 000	
	6	Refusjoner/ymse inntekter	2 500 000	
5701		Diverse inntekter		
	2	Diverse inntekter	175 000 000	
	3	Hjelpemiddelsentraler m.m.	50 000 000	
	71	Refusjon ved yrkesskade	990 000 000	
	73	Refusjon fra bidragspliktige	455 000 000	
	74	Refusjon medisinsk behandling	1 700 000	
	80	Renter	10 000 000	
	85	Innfordret misbruk av dagpenger	35 700 000	
	86	Innfordret misbruk av attføringspenger	11 100 000	
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.		
	2	Dividende	115 000 000	
5705		Refusjon av dagpenger		
	1	Refusjon dagpenger, statsgaranti ved konkurs	25 000 000	
	3	Refusjon av dagpenger fra EØS-land	2 700 000	
		Totale inntekter		2 194 650 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2008 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 600 post 1	kap. 3600 post 2
kap. 601 post 21	kap. 3601 post 2
kap. 605 post 1	kap. 3605 postene 1, 4, 5 og 6
kap. 605 post 21	kap. 3605 post 2
kap. 621 postene 21 og 22	kap. 3621 post 2
kap. 623 post 1	kap. 3623 post 1
kap. 640 post 1	kap. 3640 postene 1, 6 og 7
kap. 642 post 1	kap. 3642 postene 6 og 7
kap. 642 post 21	kap. 3642 post 2

III

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2008 kan:

- Omdisponere inntil 40 mill. kroner fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 1 Driftsutgifter.
- Omdisponere mellom bevilgningene under kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning m.m., post 73 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte, kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 70 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte og kap. 732 Regionale helseforetak, post 79 Helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte.
- Omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 NAV-reform og pensjonsreform, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 1 Driftsutgifter.
- Omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 NAV-reform og pensjonsreform, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

IV

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2008 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634	76	Arbeidsmarkedstiltak Tiltak for arbeidssøkere	1 121,3 mill. kroner

V

Fullmakt til å ettergi rente- og avdragsfrie lån

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2008 kan ettergi rente- og avdragsfrie lån gitt til arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede der dette blir vurdert som nødvendig for å sikre den videre driften.

VI

Fullmakt til nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2008 kan nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 604 NAV-reform og pensjonsreform, postene 21 og 45, og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, postene 1, 21 og 45, refusjoner av kommunenes andel av utgifter til opprettelse og drift av NAV-kontorer.

VII

Folketrygdytelser

Stortinget samtykker i at med virkning fra 1. januar 2008 skal følgende ytelser etter folketrygdloven utgjøre*:

	Kroner	
1a.	Grunnstønnad for ekstrautgifter ved uførhet etter lovens § 6-3 (laveste sats)	7 020
1b.	Ved ekstrautgifter utover laveste sats, kan grunnstønningen forhøyes til	10 728
1c.	eller til	14 100
1d.	eller til	20 760
1e.	eller til	28 152
1f.	eller til	35 175
2a-1.	Hjelpstønning til uføre som må ha hjelp i huset ^{1 2}	11 712
2a-2.	Hjelpstønning etter lovens § 6-4 til uføre som må ha tilsyn og pleie ³	12 600
2b.	Forhøyet hjelpstønning etter lovens § 6-5 til uføre under 18 år som må ha særskilt tilsyn og pleie ³	25 200
2c.	eller til	50 400
2d.	eller til	75 600
3.	Behovsprøvet gravferdsstønning opptil	17 952
4.	Stønning til barnetilsyn etter lovens §§ 15-11 og 17-9 ⁴	
	for første barn	37 020
	for to barn	48 300
	for tre og flere barn	54 744

* Satsene under 1, 2 og 4 er årsbeløp for ytelsene.

¹ Stønning til hjelp i huset gjelder tilfeller før 1. januar 1992.

² Fra 1. januar 1997 skilles det mellom stønning til hjelp i huset og stønning til særskilt tilsyn og pleie.

³ Gjelder også ved uførhet som skyldes yrkesskade, jf. lovens § 12-18.

⁴ Fra 1. januar 2004 dekkes 64 pst. av dokumenterte utgifter til barnetilsyn. Beløpene i tabellen er maksimale refusjonssatser. Stønningen er inntektsprøvet.

Rammeuavhengige forslag**Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:***Forslag 2*

Stortinget ber Regjeringen redegjøre nærmere i Revidert nasjonalbudsjett for 2008 om utviklingen i behov

for tilskudd til helse- og rehabiliteringstiltak, og hvordan bevilgningen gitt på kap. 601 post 73 bør benyttes.

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen vurdere en økt benyttelse av kapasiteten til private, ideelle rehabiliteringsinstitusjoner innenfor bevilgningen gitt til kap. 601 post 73.

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen i sitt videre arbeid med den nye lønnstilskuddsordningen videreføre de premiser som lå til grunn for ordningen med uføretrygd som lønnstilskudd, på en slik måte at også uføretrygdede som vil prøve seg i arbeidslivet, skal få en ny sjanse.

Forslag 5

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for 2008 med en vurdering av om eksisterende tilskuddsordning til paraplyorganisasjoner gir Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO), reell mulighet til å ivareta sitt koordineringsansvar overfor sine brukergrupper og medlemsorganisasjoner.

Forslag 6

Stortinget ber Regjeringen sørge for at NAV åpner for attføringstiltak av sykmeldte i sykepengeperioden. Attføringsmidlene kan også brukes direkte overfor bedrifter.

Forslag 7

Stortinget ber Regjeringen gjøre de nødvendige forskriftsendringer for at gradert sykmelding skal være den normale form for sykmelding.

Forslag 8

Stortinget ber Regjeringen, i forbindelse med det bebudede forslag til nytt regelverk om uføretrygden, å treffe de nødvendige tiltak som bidrar til at en kan få uføretrygd med uføregrad ned mot 20 pst. slik at det innarbeides mulighet til å gradere uføretrygden i henhold til faktisk uførhet.

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti:*Forslag 9*

Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag i lov om folketrygd slik at de som er 68 og 69 år ikke får avkortet sin pensjon mot arbeidsinntekt ved arbeidsinntekt over 2 G.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:*Forslag 10*

Stortinget ber Regjeringen igangsette en opplysningskampanje overfor offentlige og private arbeidsgivere slik at funksjonshemmede i større grad kommer i arbeid. Kampanjen skal utarbeides og utføres av Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) og andre aktuelle særforbund.

Forslag 11

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag slik at ordningen med ventelønn avskaffes for nye tilfeller.

Forslag 12

Stortinget ber Regjeringen om en systematisk gjennomgang av sanksjonsbruken i forhold til dagpenger

ved arbeidsledighet, med den hensikt at mobilitetskriteriet skal ligge til grunn for sanksjonsbruken i NAV.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 13*

Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at forvaltningen av helserefusjoner forblir liggende under Arbeids- og velferdsetaten.

Forslag 14

Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om trygderettigheter for selvstendig næringsdrivende kvinner.

Forslag 15

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med egen sak i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008, hvor man øker dagens tilleggspensjon for unge uføre fra dagens 3,30 pensjonspoeng til 4,30 pensjonspoeng.

Forslag 16

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008 om å øke særtillegget i dagens folketrygd fra 74 pst. (lav sats) til 100 pst. av 1 G, og fra 79,33 pst. (høy sats) til 100 pst. av 1 G, slik at alle minstepensjonister oppnår en minstepensjon tilsvarende 2 G.

Forslag 17

Stortinget ber Regjeringen legge frem en plan for en nedtrapping av avkortingen av grunnpensjonen til gifte/samboende pensjonister i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008.

Forslag fra Høyre og Kristelig Folkeparti:*Forslag 18*

Stortinget viser til anbefalinger fra Arbeids- og velferdsdirektoratet og ber Regjeringen om å igangsette en forsøksordning der psykologer gis adgang til å dokumentere arbeidsuførhet (sykmeldingsrett) som et nytt tiltak i arbeidet med å forebygge sykefravær.

Forslag fra Kristelig Folkeparti og Venstre:*Forslag 19*

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om avvikling av ventelønnsordningen for nye mottakere fra 1. januar 2009, og erstatte dette med en tett oppfølging og tiltaksgaranti for den enkelte.

Forslag fra Høyre:*Forslag 20*

Stortinget ber Regjeringen iverksette de nødvendige tiltak for at trygdelegeordningen kan utvides til også å gjelde det året en er sykmeldt, slik at en etter seks måneders sykefravær skal få en ny vurdering av en ny lege, og på den måten tilrettelegge for videre rehabilitering, attføring eller friskmelding.

6. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonene og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

**Rammeområde 7
(Arbeid og sosial)**

I

På statsbudsjettet for 2008 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	206 164 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 000 000	
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.		
	21	Spesielle driftsutgifter	82 100 000	
	50	Norges forskningsråd	111 800 000	
	70	Tilskudd	29 052 000	
	72	Tilskudd til Senter for seniorpolitikk m.m.	10 200 000	
	73	Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte, <i>kan overføres</i>	140 400 000	
604		NAV-reform og pensjonsreform		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 45</i>	877 500 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	737 700 000	
605		Arbeids- og velferdsetaten		
	1	Driftsutgifter	7 864 800 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	35 500 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	241 400 000	
	70	Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte, <i>kan overføres</i>	138 000 000	
606		Trygderetten		
	1	Driftsutgifter	56 400 000	
621		Tilskudd forvaltet av Sosial- og helsedirektoratet		
	21	Spesielle driftsutgifter	40 600 000	
	62	Kvalifiseringsprogrammet, <i>kan overføres</i>	230 000 000	
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, <i>kan overføres</i>	163 300 000	
	70	Frivillig arbeid, <i>kan overføres</i>	22 701 000	
	74	Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner mv.	8 900 000	
634		Arbeidsmarkedstiltak		
	21	Forsøk, utviklingstiltak mv., <i>kan overføres</i>	17 000 000	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i>	5 225 100 000	
635		Ventelønn		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	260 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
640		Arbeidstilsynet		
	1	Driftsutgifter	356 800 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
642		Petroleumstilsynet		
	1	Driftsutgifter	159 100 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	15 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 500 000	
643		Statens arbeidsmiljøinstitutt		
	50	Statstilskudd	85 500 000	
646		Pionerdykkere i Nordsjøen		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	300 000	
	70	Tilskudd til pionerdykkere, <i>overslagsbevilgning</i>	56 300 000	
	72	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	2 800 000	
648		Arbeidsretten, Riksmeklingsmannen m.m.		
	1	Driftsutgifter	12 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	2 300 000	
	70	Tilskudd til faglig utvikling	3 100 000	
660		Krigspensjon		
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i>	215 000 000	
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i>	530 000 000	
664		Pensjonstrygden for sjømenn		
	70	Tilskudd	658 000 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)		
	70	Tilskudd	1 090 000 000	
667		Supplerende stønad til personer over 67 år		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	275 000 000	
847		Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne		
	1	Driftsutgifter for Nasjonalt dokumentasjonssenter for personer med nedsatt funksjonsevne	7 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	35 200 000	
	70	Tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner	144 399 000	
2540		Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	40 000 000	
2541		Dagpenger		
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	4 781 000 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.		
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i>	430 000 000	
2620		Stønad til enslig mor eller far		
	70	Overgangsstonad, <i>overslagsbevilgning</i>	2 295 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	72	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i>	510 000 000	
	73	Utdanningsstønad	78 000 000	
	75	Tilskudd til flytting for å komme i arbeid	500 000	
	76	Forskuttering av underholdsbidrag	1 060 000 000	
2650		Sykepenges		
	7	Sykepenges for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i>	26 750 000 000	
	71	Sykepenges for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i>	1 560 000 000	
	72	Omsorgs- og pleiepenges ved barns sykdom m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	400 000 000	
	73	Tilretteleggingstilskudd, <i>kan overføres</i>	233 945 000	
	74	Refusjon bedriftshelsetjenester, <i>kan overføres</i>	19 817 000	
	75	Feriepenges av sykepenges, <i>overslagsbevilgning</i>	1 420 000 000	
2652		Medisinsk rehabilitering mv.		
	70	Rehabiliteringspenges, <i>overslagsbevilgning</i>	7 960 000 000	
	71	Legeerklæringer	298 000 000	
2653		Ytelser til yrkesrettet attføring		
	70	Attføringspenges, <i>overslagsbevilgning</i>	10 348 000 000	
	71	Attføringsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 181 000 000	
2655		Uførhet		
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	17 950 000 000	
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	27 510 000 000	
	72	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i>	1 420 000 000	
	73	Foreløpig uførepensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	240 000 000	
	74	Tidsbegrenset uførestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	7 610 000 000	
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i> ...	100 000 000	
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i>	70 000 000	
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.		
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 600 000 000	
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 680 000 000	
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning	108 550 000	
	74	Tilskudd til biler	865 000 000	
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	2 724 000 000	
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester	115 450 000	
	77	Ortopediske hjelpemidler	780 000 000	
	78	Høreapparater	470 000 000	
2670		Alderdom		
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	38 425 000 000	
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	58 000 000 000	
	72	Ventetilllegg, <i>overslagsbevilgning</i>	56 000 000	
	73	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i>	4 620 000 000	
2680		Etterlatte		
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 280 000 000	
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 080 000 000	
	72	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i>	63 000 000	
	74	Utdanningsstønad	1 400 000	
	75	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i>	10 600 000	
2686		Gravferdsstønad		
	70	Gravferdsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	130 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
2690		Diverse utgifter		
	70	Sykestønadsutgifter i utlandet	165 000 000	
	77	Pasienter fra gjensidighetsland mv.	105 000 000	
		Totale utgifter		246 700 178 000
Inntekter				
3605		Arbeids- og velferdsetaten		
	1	Administrasjonsvederlag	25 000 000	
	6	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	15 000 000	
	7	Administrasjonsvederlag fra regionale helseforetak	100 000 000	
3634		Arbeidsmarkedstiltak		
	85	Innfordring av feilutbetalinger, arbeidsmarkedstiltak ..	1 000 000	
3635		Ventelønn		
	1	Refusjon statlig virksomhet mv.	83 000 000	
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn	3 700 000	
3640		Arbeidstilsynet		
	1	Diverse inntekter	1 400 000	
	4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	5 000 000	
	5	Tvangsmulkt	1 800 000	
	7	Byggesaksbehandling, gebyrer	15 700 000	
3642		Petroleumstilsynet		
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	850 000	
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	68 500 000	
	6	Refusjoner/ymse inntekter	2 500 000	
5701		Diverse inntekter		
	2	Diverse inntekter	175 000 000	
	3	Hjelpemiddelsentraler m.m.	50 000 000	
	71	Refusjon ved yrkesskade	990 000 000	
	73	Refusjon fra bidragspliktige	455 000 000	
	74	Refusjon medisinsk behandling	1 700 000	
	80	Renter	10 000 000	
	85	Innfordret misbruk av dagpenger	35 700 000	
	86	Innfordret misbruk av attføringspenger	11 100 000	
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.		
	2	Dividende	115 000 000	
5705		Refusjon av dagpenger		
	1	Refusjon dagpenger, statsgaranti ved konkurs	25 000 000	
	3	Refusjon av dagpenger fra EØS-land	2 700 000	
		Totale inntekter		2 194 650 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2008 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 600 post 1	kap. 3600 post 2
kap. 601 post 21	kap. 3601 post 2
kap. 605 post 1	kap. 3605 postene 1, 4, 5 og 6
kap. 605 post 21	kap. 3605 post 2
kap. 621 postene 21 og 22	kap. 3621 post 2
kap. 623 post 1	kap. 3623 post 1
kap. 640 post 1	kap. 3640 postene 1, 6 og 7
kap. 642 post 1	kap. 3642 postene 6 og 7
kap. 642 post 21	kap. 3642 post 2

III

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2008 kan:

1. Omdisponere inntil 40 mill. kroner fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 1 Driftsutgifter.
2. Omdisponere mellom bevilgningene under kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning m.m., post 73 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte, kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 70

Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte og kap. 732 Regionale helseforetak, post 79 Helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte.

3. Omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 NAV-reform og pensjonsreform, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 1 Driftsutgifter.
4. Omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 NAV-reform og pensjonsreform, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

IV

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2008 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634	76	Arbeidsmarkedstiltak Tiltak for arbeidssøkere	1 121,3 mill. kroner

V

Fullmakt til å ettergi rente- og avdragsfrie lån

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2008 kan ettergi rente- og avdragsfrie lån gitt til arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede der dette blir vurdert som nødvendig for å sikre den videre driften.

VI

Fullmakt til nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2008 kan nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 604 NAV-reform og pensjonsreform, postene 21 og 45, og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, postene 1, 21 og 45, refusjoner av kommunenes andel av utgifter til opprettelse og drift av NAV-kontorer.

VII

Folketrygdytelser

Stortinget samtykker i at med virkning fra 1. januar 2008 skal følgende ytelser etter folketrygdløven utgjøre*:

	Kroner
1a. Grunnstønad for ekstrautgifter ved uførhet etter lovens § 6-3 (laveste sats)	7 020
1b. Ved ekstrautgifter utover laveste sats, kan grunnstønaden forhøyes til	10 728
1c. eller til	14 100
1d. eller til	20 760
1e. eller til	28 152
1f. eller til	35 175
2a-1. Hjelpstønad til uføre som må ha hjelp i huset ^{1 2}	11 712
2a-2. Hjelpstønad etter lovens § 6-4 til uføre som må ha tilsyn og pleie ³	12 600
2b. Forhøyet hjelpstønad etter lovens § 6-5 til uføre under 18 år som må ha særskilt tilsyn og pleie ³	25 200
2c. eller til	50 400
2d. eller til	75 600
3. Behovsprøvet gravferdsstønad opptil	17 952

Kroner

4.	Stønad til barnetilsyn etter lovens §§ 15-11 og 17-9 ⁴	
	for første barn	37 020
	for to barn	48 300
	for tre og flere barn	54 744

* Satsene under 1, 2 og 4 er årsbeløp for ytelsene.

¹ Stønad til hjelp i huset gjelder tilfeller før 1. januar 1992.

² Fra 1. januar 1997 skilles det mellom stønad til hjelp i huset og stønad til særskilt tilsyn og pleie.

³ Gjelder også ved uførhet som skyldes yrkesskade, jf. lovens § 12-18.

⁴ Fra 1. januar 2004 dekkes 64 pst. av dokumenterte utgifter til barnetilsyn. Beløpene i tabellen er maksimale refusjonssatser. Stønaden er inntektsprøvet.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 30. november 2007

Karin Andersen

leder og ordf. for kap. 640, 642, 3640 og
3642

Lise Christoffersen

ordf. for kap. 601, 634, 635, 3634 og
3635

Åse Gunhild Woie Duesund

ordf. for kap. 847 post 21 og 70
og 2650

Martin Engeset

ordf. for kap. 648, 666, 2541 og 5705

Robert Eriksson

ordf. for kap. 606, 664, 847 post 1, 2670
og 2686

Eva Kristin Hansen

ordf. for kap. 604, 605 og 3605

Per Rune Henriksen

ordf. for kap. 646, 2542, 2653 og 5704

Kari Kjønnaas Kjos

ordf. for kap. 2652

Sverre Myrli

ordf. for kap. 660, 2620, 2680, 2690 og
5701

André N. Skjelstad

ordf. for kap. 643 og 2655

Dagfinn Sundsbø

ordf. for kap. 667 og 2661

Kenneth Svendsen

ordf. for kap. 600 og 2540

Vedlegg 1**Brev fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet v/statsråden til Stortinget, datert 27. november 2007****Feil i St.prp. nr. 1 (2007-2008) Arbeids- og inkluderingsdepartementet for budsjetterminen 2008.**

Arbeids- og inkluderingsdepartementet gjør med dette Stortinget oppmerksom på følgende feil i St.prp. nr. 1 (2007-2008) Arbeids- og inkluderingsdepartementet:

Side 19, høyre spalte under overskriften "Styrket brukermedvirkning mv." - Del I punkt 2.2.4

Under overskriften "Styrket brukermedvirkning mv.", siste setning, er det en henvisning til feil post, dvs. kap. 601, post 70.

Korrekt omtale er: *Det vises til kap. 601, post 21.*

Vi gjør oppmerksom på at det mangler omtale av bevilgningen på 10 mill. kroner til dette formålet under kap. 601, post 21, side 54 i proposisjonen. Omtalen under kap. 601, post 21 var imidlertid ikke ment å være mer omfattende enn det som nå står under punkt 2.2.4.

Side 85, høyre spalte under "Ordinære arbeidssøkere"

En presisering på teksten knyttet til det samlede tiltaksnivå og Oslos kommunes ansvar. I omtalen står det *"Bevilgningen under arbeidsmarkedstiltakene, jf. kap 634, post 76, gir rom for å be Arbeids- og velferdsetaten gjennomføre i alt om lag 40 000 plasser i gjennomsnitt i 2008"*.

Rent budsjetteknisk er det trukket ut midler tilsvarende 350 plassene som er rammeoverført Oslo kommune som ledd i forsøket med kommunalt ansvar for arbeidsmarkedstiltak. Det burde slik sett være presisert at disse plassene ikke kommer i tillegg til de 40 000 plassene som er nevnt ovenfor.

Side 147, høyre spalte, tabell med plantall - Kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far

Denne tabellen inneholder flere feil For det første burde tidsserien ha vært fra 2006 til 2008. For det andre er plantallene for 2007 feil.

Korrekt tabell er:

Plantall - Stønad til enslig mor eller far

Post	2006	2007	2008
70 Overgangsstønad	25 748	24 460	23 970

Side 239, høyre spalte under "Budsjettforslag 2008"

I tredje avsnitt mangler ordet "inntil" i omtalen under kap. 651, post.

Korrekt omtale er: *20 mill kroner benyttes til forsøk med kvalifiseringsprogram- Ny sjanse. De 12 kommunene med størst innvandrerbefolkning og kommuner som allerede har etablert en samlokalisert forvaltning av trygd-, arbeids- og sosialkontor kan søke om midler. Midlene vil bli brukt til å videreføre forsøket. Inntil 1 mill. kroner skal brukes til en incentivordning for å premiere tilfeller der deltakerne i "Ny sjanse" fortsatt er i arbeid etter seks og tolv måneder.*

Side 300, siste setning i høyre spalte under "Strategier og utfordringer"

Siste setning angir feil periode: *Saken vil bli nærmere omtalt i stortingsmeldingen om samepolitikken som vil bli lagt fram høsten 2007.*

Korrekt omtale er: *Saken vil bli nærmere omtalt i stortingsmeldingen om samepolitikken som vil bli lagt fram våren 2008.*

Side 34 i vedlegg til St.prp. nr. 1 (2007-2008) - Handlingsplan for integrering og inkludering av innvandrerbefolkningen - styrket innsats 2008

Det er angitt feil årstall i omtalen: *I treårsperioden 2002-2004 levde om lag hvert fjerde barn under 18 år med innvandrerbakgrunn i husholdninger med vedvarende lavinntekt når lavinntekt måles ved halvparten av medianinntekten (OECD-skala). Dette tilsvarer et antall på 14 000 barn. Målt ved 60 prosent av medianinntekten (EU-skala) levde hvert tredje barn med innvandrerbakgrunn i lavinntektshusholdninger. Dette tilsvarer et antall på 19 000 barn.*

Korrekt omtale er: *"i treårsperioden 2003-2005..."*

Side 35, første avsnitt i vedlegg til St.prp. nr. 1 (2007-2008) - Handlingsplan for integrering og inkludering av innvandrerbefolkningen - styrket innsats 2008

Det er angitt feil beløp i omtalen *"... Regjeringen opp handlingsplanen med et forslag på en ytterligere styrking med om lag 250 mill. kroner; ..."*

Korrekt omtale er: *"styrking med om lag 3 36, 1 mill. kroner; ..."*

Vedlegg 2**Brev fra arbeids- og sosialkomiteen til Arbeids- og inkluderingsdepartementet v/statsråden, datert 22. november 2007****Spørsmål fra Arbeids- og sosialkomiteen**

På bakgrunn av arbeidet med St.prp. nr. 1 (2007-2008) i komiteen er det ønskelig å bli orientert om

hvilke skritt departementet har tatt for å understreke behovet for oppfølging av personer under attføring, i ventetid på arbeid.

Vedlegg 3**Brev fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet v/statsråden til arbeids- og sosialkomiteen, datert 26. november 2007****Spørsmål fra Arbeids- og sosialkomiteen**

Jeg viser til brev fra Arbeids og sosialkomiteen av 22. november 2007.

I brevet ønskes det en orientering om hvilke skritt departementet har tatt for å understreke behovet for oppfølging av personer under attføring, i ventetid på arbeid.

Departementet har i den anledning sendt brev til Arbeids- og velferdsdirektoratet den 15. november 2007 hvor det gjøres oppmerksom på den foreslåtte regelendringen på attføringsområdet. Kopi av brevet fra departementet følger vedlagt.

Undervedlegg**Kopi av brev fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet v/ekspedisjonssjefen og avdelingsdirektøren til Arbeids- og velferdsdirektoratet, datert 15. november 2007****Angående foreslått regelendring på attføringsområdet, redusert periode for ytelse i ventetid på arbeid fra 6 til 3 måneder**

Vi viser til St.prp. nr. 1 (2007-2008) og forslag om å redusere perioden for attføringspenger i ventetid på arbeid fra 6 til 3 måneder med virkning fra 1. januar 2008.

Attføringspenger kan som kjent ytes i ventetid på arbeid til personer som er ferdig attført og er reelle arbeidssøkere, dvs. at de må være villige til å ta ethvert høvelig arbeid på kort varsel og drive aktiv arbeidssøking eller annen aktivitet for å komme i arbeid. Et stramt arbeidsmarked og stort behov for arbeidskraft tilsier at det er gode muligheter for å få en positiv effekt av den foreslåtte regelendringen.

Tilgjengelig statistikk, som departementet har mottatt fra direktoratet, viser at det i gjennomsnitt per måned for 2006 og 2007 er om lag 4200 personer som mottar attføringspenger i ventetid på arbeid. Dette svinger noe gjennom året. Ved utgangen av september 2007 var det vel 5100 brukere av ordningen. Av disse har om lag 850 brukere, eller 16 prosent, en varighet på over 3 måneder. Dette tyder på at Arbeids- og velferds-etaten allerede gjør et godt arbeid overfor gruppen som mottar denne trygdeytelsen.

Departementet ber direktoratet i tiden fremover legge ekstra vekt på at personer under attføring og i ventetid får aktiv og tidlig oppfølging, slik at de kan komme over i arbeid snarest mulig etter fullført attføring. Dette gjelder også forut for regelendringen.

Vedlegg 4**Brev fra arbeids- og sosialkomiteen til Arbeids- og inkluderingsdepartementet v/statsråden, datert 27. november 2007****Spørsmål fra Arbeids- og sosialkomiteen**

På bakgrunn av arbeidet med St.prp. nr. 1 (2007-2008) i komiteen er det behov for å få en nærmere orientering om hvordan ordningen "Garanti for oppfølging" - budsjettkap. 2661, post 73, er evaluert. Det

vises i denne sammenheng til brev til arbeids- og sosialkomiteen av 19. mai 2006, hvor det heter: "Denne ordningen vil bli evaluert høsten 2006 når den har vart i ett år".

Vedlegg 5**Brev fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet v/statsråden til arbeids- og sosialkomiteen, datert 27. november 2007****Garantibevis for tilrettelegging**

Jeg viser til brev av 27.11.07 om evaluering av ordningen med garantibevis for tilrettelegging.

Storingsrepresentantene Martin Engeset og Erna Solberg fremmet våren 2006 et Dokument 8-forslag om innføring av en "Green Card-ordning" for arbeidssøkere med behov for særskilt tilrettelegging av arbeidsplassen. Det ble da informert om at det allerede eksisterer et garantibevis for tilrettelegging.

Under Stortingets behandling av innstillingen ble det vist til statsrådets brev av 01.06.06, der det sto at "Departementet vil i samarbeid med Rikstrygdeverket følge opp ordningen videre for å sikre at den blir godt kjent og benyttet på alle landets hjelpemiddelsentraler". Som en oppfølging av dette foretok Arbeids- og velferdsdirektoratet høsten 2006 en evaluering av ordningen for å finne ut i hvilken grad den var kjent i etaten, og i hvilken utstrekning den ble benyttet. Evalueringen tok utgangspunkt i landets hjelpemiddelsentraler.

Evalueringen viste at nesten alle hjelpemiddelsentralene aktivt hadde informert om garantibeviset i ulike møter med samarbeidsparter innen Arbeids- og velferdsetaten, bedriftshelsetjenesten og brukerorganisasjoner. Andre informasjonskanaler som nettsider og stands hadde også blitt tatt i bruk. Brukere hadde blitt

informert om garantibeviset i forbindelse med kurs, samtaler og annen samhandling. Tre hjelpemiddelsentraler hadde hatt ordningen garantibevis som tema på kurs for førstelinjetjenestene som er engasjert i tilrettelegging av arbeid for funksjonshemmede.

Med hensyn til etterspørsel, var det høsten 2006 i underkant av 10 brukere som hadde et garantibevis. Det hadde i svært liten grad blitt rettet forespørsler til hjelpemiddelsentralene om ordningen fra brukere, arbeidstakere, NAV lokal eller andre. Hjelpemiddelsentralenes vurderinger av tiltaket var noe varierende. De fleste syntes ordningen virket positiv, mens enkelte var mer skeptiske til tiltakets betydning.

Resultatene fra evalueringen viste at det var et stort behov for informasjon om ordningen. Arbeids- og velferdsdirektoratet utarbeidet derfor en handlingsplan for å gjøre garantibeviset bedre kjent, og de arbeider nå fortløpende med å informere om ordningen gjennom ulike kanaler og i ulike sammenhenger. Hjelpemiddelsentralene har fortsatt å orientere om ordningen i sine kurs og overfor brukere gjennom forskjellige møtearenaer. Arbeids- og velferdsdirektoratet har per dags dato ikke oversikt over antall garantibevis som er utstedt, men ga i oktober 2007 tilbakemelding på at antallet øker.

Vedlegg 6**Brev fra arbeids- og sosialkomiteen til Arbeids- og inkluderingsdepartementet v/statsråden, datert 27. november 2007****Spørsmål fra Arbeids- og sosialkomiteen**

I forbindelse med arbeidet med St.prp. nr. 1 (2007-2008) i komiteen, er det ønskelig å bli orientert om

hvordan departementet følger opp arbeidet med servicehundprosjektet.

Vedlegg 7**Brev fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet v/statsråden til arbeids- og sosialkomiteen, datert 27. november 2007****Servicehunder**

Jeg viser til brev av 27. november 2007 fra Arbeids- og sosialkomiteen om servicehunder. Jeg ønsker med dette å informere om hva Regjeringen har gjort i saken.

Stiftelsen Helse- og rehabilitering har i fem år finansiert Prosjekt Servicehund, som har vært drevet av Norges Blindforbund (2 år) og Norges Handikapforbund (3 år). Fra 2007 ble det ikke tildelt ytterligere midler. Norsk forening for assistansehundbrukere (NFAB) søkte i januar 2007 Arbeids- og inkluderings-

departementet om økonomisk støtte til fortsatt drift av Norges Handikapforbunds prosjekt, herunder til videre utdanning og utlevering av hunder. Det ble besluttet å bevilge NFAB 55 100 kr til ettervern av hundene i 2007. I tillegg bestemte Arbeids- og inkluderingsdepartementet, i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet, å gå inn for en felles kartlegging av nytte og behov for servicehunder for personer med nedsatt funksjonsevne. I november 2007 ble det sendt en bestilling til Arbeids- og velferdsdirektoratet og Sosial-

og helsedirektoratet, der departementene ba dem om i fellesskap å gjennomføre en slik kartlegging og vurdering med utgangspunkt i de 26 servicehundene som allerede er utlevert. Nytteverdien skal sees i sammenheng med og i forhold til andre tjenestetilbud og hjelpemidler for den aktuelle brukergruppen. Administrative og økonomiske konsekvenser skal vurderes.

Arbeids- og velferdsdirektoratet og Sosial- og helsedirektoratet har til sammen fått tildelt 50 000 kroner fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til gjennomføringen av kartleggingen. Departementene har bedt om direktoratenes felles tilbakemelding og vurdering innen 1. mai 2008.

